



อทร.๙๒๐๔

คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับ
สถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ
และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

พ.ศ.๒๕๖๒

เอกสารอ้างอิงของกองทัพเรือ หมายเลข ๙๒๐๔

คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับ
สถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ
และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

จัดทำโดย

คณะทำงานพิจารณาและจัดทำ อทร. ด้านอื่น ๆ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

มีนาคม ๒๕๖๒



อนุมัติบัตร

เรื่อง อนุมัติ ยกเลิก อทร.๙๒๐๔ “คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับสถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ
และระเบียบที่เกี่ยวข้อง” ฉบับ พ.ศ.๒๕๔๓

และใช้ อทร.๙๒๐๔ “คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับสถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ
และระเบียบที่เกี่ยวข้อง” ฉบับ พ.ศ.๒๕๖๒ แทน

ตามคำสั่งกองทัพอากาศ (เฉพาะ) ที่ ๘๓๓/๒๕๕๗ ลง ๒ ธ.ค.๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการและ
คณะทำงานพิจารณาและจัดทำเอกสารอ้างอิงของ ทร. และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ประธานกรรมการพิจารณาและ
จัดทำเอกสารอ้างอิงของ ทร. มีอำนาจในการอนุมัติใช้เอกสารอ้างอิงของ ทร. (อทร.) ดังนั้น เพื่อให้เอกสารอ้างอิง
ของ ทร. มีความถูกต้อง ชัดเจน และทันสมัย จึงให้ยกเลิกการใช้ อทร.๙๒๐๔ เรื่อง “คู่มือการปฏิบัติเกี่ยวกับ
สถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง” ฉบับ พ.ศ.๒๕๔๓ และให้ใช้ อทร.๙๒๐๔ เรื่อง “คู่มือการปฏิบัติ
เกี่ยวกับสถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง” ฉบับ พ.ศ.๒๕๖๒ เป็นเอกสารประกอบการปฏิบัติ
ราชการใน ทร. แทน โดยให้ จร.ทร. เป็นหน่วยควบคุมเอกสาร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้

ประกาศ

ณ

วันที่

๑๖

สิงหาคม

พ.ศ.๒๕๖๒

รับคำสั่ง ผบ.ทร.

พล.ร.ท.

(ไกรศรี เกษร)

รอง เสธ.ทร.

ประธานกรรมการพิจารณาและจัดทำ อทร.

อทร.๙๒๐๔

บันทึกการเปลี่ยนแปลง/แก้ไข

ลำดับที่	รายการแก้ไข	วันเดือนปี ที่ทำการแก้ไข	ผู้แก้ไข (ยศ - นาม - ตำแหน่ง)	หมายเหตุ

คำนำ

อัคคีภัยที่เกิดขึ้นนั้นสร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก ทั้งยังมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชื่อเสียงของหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งปัจจัยสำคัญคือ “การป้องกัน” โดยเริ่มต้นตั้งแต่การออกแบบทางวิศวกรรม การติดตั้ง การตรวจสอบการทำงานของระบบ รวมถึงการจัดทำมาตรการในการระงับอัคคีภัย หรือการควบคุมเมื่อเกิดเหตุ การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย และการกู้ฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary Resuscitation : CPR) ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการแพทย์ เพื่อลดการสูญเสียไม่ให้ขยายขอบเขตออกไปและในการวางแผน ๆ นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการป้องกันอัคคีภัย ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การจัดสถานีดับเพลิง การเข้าดับเพลิงในลักษณะต่าง ๆ การค้นหาผู้ประสบภัย การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย และการกู้ฟื้นคืนชีพ เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงวิธีการบำรุงรักษาระบบป้องกันอัคคีภัย และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ในการกำหนดแผนการป้องกันการเกิดอัคคีภัย แผนการดับเพลิง แผนการขนย้าย แผนการอพยพ และแผนการฟื้นฟูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิงกองทัพอเรือ ๙๒๐๔ ฉบับปี พ.ศ.๒๕๖๒ นี้ ได้ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมมาจาก อทร. ๙๒๐๔ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ เฉพาะหน่วยบก โดยฉบับนี้ได้เพิ่มเติมการจัดสถานีดับเพลิงในเรือ แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย มาตรฐานในการติดตั้งเครื่องมือและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm System) และระบบน้ำดับเพลิง ซึ่งในเนื้อหาจะกล่าวถึงการจัดทำแผนการกำหนดผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการป้องกันความเสียหายของหน่วย การฝึกอบรมบุคลากรภายในหน่วย การส่งเสริมการป้องกันอัคคีภัย การตรวจสอบอุปกรณ์เครื่องมือเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย ตลอดจนการปฏิบัติของบุคลากรภายในหน่วย เมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้นแล้วสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อนึ่ง การแก้ไขปรับปรุงเอกสารอ้างอิงกองทัพอเรือ ๙๒๐๔ ควรต้องพิจารณาแก้ไขหรือปรับปรุงใหม่ทุก ๆ ๕ ปี เพื่อให้ทันสมัยต่อความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยี สำหรับอาคารสำนักงานต่าง ๆ ในกองทัพอเรือในปัจจุบัน

คณะทำงานพิจารณาและจัดทำเอกสารอ้างอิงของกองทัพอเรือด้านอื่น ๆ

มีนาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

คำนำ	(ก)
สารบัญ	(ข)
สารบัญภาพ	(ง)
บทที่	หน้า
๑ การจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก	
ตำแหน่งและหน้าที่ในการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก	๑ - ๑
แนวทางการจัดสถานีดับเพลิง	๑ - ๒
ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นในหน่วย	๑ - ๔
แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือดับเพลิงของหน่วย	๑ - ๖
๒ การจัดสถานีดับเพลิงในเรือ	
เมื่อเกิดอัคคีภัยภายในเรือในเวลาเรือจอดปกติภายนอกท่า	๒ - ๑
การจัดสถานีป้องกันความเสียหายในเวลาเรือจอด	๒ - ๑
การปฏิบัติโดยทั่ว ๆ ไปเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นภายในเรือ	๒ - ๓
ขั้นตอนการดับไฟในบริเวณที่เกิดเหตุ	๒ - ๖
การฝึกดับไฟภายในเรือในขณะที่เรือจอด	๒ - ๗
วัตถุประสงค์ในการฝึกการดับไฟภายในเรือ	๒ - ๗
ขั้นตอนการฝึกดับไฟภายในเรือ	๒ - ๘
๓ แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย	
พฤติกรรมของไฟ	๓ - ๑
แนวคิดในการจัดทำแผนต่าง ๆ	๓ - ๒
การจัดทำแผนของหน่วยดับเพลิงต่าง ๆ	๓ - ๖
การจัดทำแผนของหน่วยเรือขณะเรือจอดอยู่ที่ท่าเรือ	๓ - ๙
การจัดทำแผนของหน่วยที่มีความเสี่ยงสูง	๓ - ๑๒
๔ มาตรฐานในการติดตั้งเครื่องมือและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย	
การติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น	๔ - ๑
เส้นทางหนีไฟและเส้นทางขนย้าย	๔ - ๒
ลำดับการขนย้ายพัสดุสิ่งของเอกสารและการรีบเร่ง	๔ - ๓
๕ ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm System)	
อุปกรณ์เริ่มสัญญาณชนิดต่าง ๆ	๕ - ๑
การตรวจสอบระบบการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง	๕ - ๓
การตรวจสอบระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้เบื้องต้น	๕ - ๓
การตรวจสอบระบบสูบน้ำดับเพลิง	๕ - ๔

ผนวก

- ก ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑
- ข ระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ.๒๕๓๑
- ค ตัวอย่างการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยของ จร.ทร.และหน่วยต่างๆ ในอาคาร ๕
- ง บันทึกคณะกรรมการ ปคส.ทร.ที่ ๓/๒๕๒๒ ลง ๑๘ ก.ค.๒๒ เรื่อง วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่าย
เครื่องมือดับเพลิง
- จ บันทึก กบ.ทร.ที่ ๘๓๕๕/๒๖ ลง ๘ ธ.ค.๒๖ เรื่อง ขออนุมัติกำหนดการรับผิดชอบ
เครื่องดับเพลิงประจำอาคาร

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑. แผนภูมิการจัดสถานีดับเพลิง	๑ - ๑๑
๒. ตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์	๑ - ๑๒
๓. สัญลักษณ์แสดงเครื่องมือดับเพลิงชนิดต่าง ๆ	๑ - ๑๓
๔. แผนผังการควบคุมการปฏิบัติ จนท.ในเรือ	๒ - ๓
๕. กราฟช่วงเวลาการเกิดเพลิงไหม้	๓ - ๑
๖. ระยะเวลาการเกิดเพลิงไหม้	๓ - ๑
๗. กำหนดโซนปลอดภัย	๓ - ๗
๘. รายละเอียดการติดตั้งเครื่องดับเพลิงต่าง ๆ	๔ - ๑
๙. ตำแหน่งการติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น	๔ - ๑
๑๐. ขนาดเส้นทางหนีไฟ	๔ - ๒
๑๑. ขนาดเส้นทางขนย้าย	๔ - ๓
๑๒. ระยะป้ายบอกเส้นทางหนีไฟและป้ายเส้นทางขนย้าย	๔ - ๓
๑๓. สัญลักษณ์ที่ใช้การกำหนดลำดับการขนย้าย	๔ - ๔
๑๔. ขนาดป้ายลำดับการขนย้าย	๔ - ๔
๑๕. ลำดับการรีบเร่งในการขนย้าย	๔ - ๕
๑๖. ขนาดลำดับการรีบเร่งในการขนย้าย	๔ - ๕
๑๗. รูปแบบการจัดวาง	๔ - ๖
๑๘. ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้	๕ - ๑

บทที่ ๑

การจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก

สถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ เป็นการจัดหรือการกำหนดหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย ตามระเบียบของกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ (ผนวก ก) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ.๒๕๓๑ (ผนวก ข) ซึ่งเป็นการกำหนดขึ้นเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ จึงให้หน่วยต่าง ๆ จัดสถานีดับเพลิง ที่มีที่ตั้งอยู่บนบกให้สอดคล้องกับตำแหน่งและหน้าที่ของแต่ละหน่วย

ตำแหน่งและหน้าที่ในการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก

๑. ผู้อำนวยการทั่วไป มีหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชาสั่งการในเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิงขั้นต้น เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในหน่วยของตน การขนย้ายพัสดุเอกสารและสิ่งของที่มีความสำคัญต่อทางราชการ รวมทั้งช่วยในการลดปริมาณเชื้อเพลิงในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ให้น้อยลง แจ้งขอความช่วยเหลือเมื่อไม่สามารถดับเพลิงขั้นต้นได้จากผู้อำนวยการดับเพลิง ซึ่งเป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ โดยขอรับการสนับสนุนการดับเพลิงจากหน่วยต่าง ๆ เช่น การไฟฟ้า การประปา นครหลวง และส่วนภูมิภาคของท้องถิ่นนั้น ๆ โรงพยาบาล และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือที่มีรถดับเพลิงที่สามารถมาช่วยสนับสนุนการดับเพลิงได้ พร้อมทั้งรายงานด่วนถึงกองทัพเรือ โดยผ่านศูนย์ปฏิบัติการกองทัพเรือ (ศปก.ทร.) เพื่อทราบ

๒. ผู้อำนวยการดับเพลิง มีหน้าที่ผู้อำนวยการดับเพลิง ควบคุมเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของหน่วย สั่งการเจ้าหน้าที่ชุดดับเพลิงของหน่วยในการนำเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าทำการดับเพลิงขั้นต้นสั่งการตัดกระแสไฟฟ้า ตัดระบบระบายอากาศภายในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากอัคคีภัยให้น้อยลง และเป็นการจำกัดขอบเขตของเพลิงไหม้ให้อยู่ในวงจำกัด

๓. เจ้าหน้าที่ดับเพลิง มีหน้าที่นำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นที่ติดตั้งตามอาคาร รวมทั้งเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าระงับอัคคีภัยตามการสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย

๔. เจ้าหน้าที่สำรวจและตรวจสอบความเสียหาย มีหน้าที่ตรวจสอบและสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย รวมทั้งบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงจุดที่เกิดเพลิงไหม้ว่าเกิดจากเชื้อเพลิงชนิดใด ความรุนแรงของอัคคีภัยเป็นอย่างไร แนวโน้มการแผ่ขยายวงของเพลิงไหม้ไปในทิศทางใด สิ่งรอบข้างที่มีความล่อแหลมต่อการเกิดระเบิดหรือสามารถทำให้เพลิงที่เกิดการลุกไหม้แผ่ขยายวงกว้างออกไป พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลดังกล่าว และชี้แนะการปฏิบัติแก่ผู้อำนวยการดับเพลิง เพื่อลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของทางราชการ

๕. เจ้าหน้าที่ช่างไฟฟ้าและประปา มีหน้าที่ตัดกระแสไฟฟ้าหรือสวิตช์บอร์ดในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง รวมทั้งสามารถช่วยสนับสนุนปฏิบัติการดับเพลิงด้วยน้ำให้สามารถดำเนินการได้ พร้อมทั้งทำหน้าที่เดินเครื่องสูบน้ำหรือปั้มน้ำ (ถ้ามี) เพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของหน่วยในการใช้น้ำดับเพลิง

๖. เจ้าหน้าที่รื้อถอน มีหน้าที่รื้อถอนสิ่งกีดขวางต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการเข้าปฏิบัติการดับเพลิงตามคำสั่งของผู้อำนวยการทั่วไป

๗. **เจ้าหน้าที่ขนย้าย** มีหน้าที่ขนย้ายพัสดุอุปกรณ์และเอกสารของหน่วย ตามลำดับการขนย้ายและลำดับความรีบเร่ง ในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ตามการสั่งการของผู้อำนวยการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ที่หน่วยได้กำหนดไว้)

๘. **เจ้าหน้าที่ติดต่อสื่อสาร** มีหน้าที่ติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยต่าง ๆ ที่จะมาช่วยสนับสนุนการดับเพลิงตามการสั่งการของผู้อำนวยการทั่วไป รวมทั้งมีหน้าที่ติดต่อและประสานคำสั่งจากผู้อำนวยการดับเพลิงถึงเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิง

๙. **เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและจราจร** มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ควบคุมดูแลต่อพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ได้ขนย้ายออกจากอาคาร หรือบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเพลิงไหม้ควบคุมดูแลการจราจรและการสัญจรของยานพาหนะที่มาสสนับสนุนที่จะเข้าออกบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ (โดยให้เข้า - ออก เพื่อป้องกันการจราจรติดขัด) รวมทั้งอำนวยความสะดวกยานพาหนะที่มาช่วยสนับสนุนการดับเพลิง ตลอดจนการนำทางและชี้ตำบลที่จอดยานพาหนะต่าง ๆ

๑๐. **เจ้าหน้าที่อพยพ** มีหน้าที่ในการอพยพและนำทางบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกรดับเพลิงให้ออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ตามเส้นทางที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งทำหน้าที่ตรวจสอบและนับจำนวนคนเพื่อมิให้เกิดการติดค้างในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ พร้อมทั้งรายงานผลให้ผู้อำนวยการทั่วไปทราบ หากพบว่าผู้สูญหายต้องรีบแจ้งผู้อำนวยการทั่วไปทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการค้นหาและช่วยเหลือต่อไป

๑๑. **เจ้าหน้าที่ตรวจยอดบัญชีพล** มีหน้าที่ในการตรวจสอบยอดกำลังพลที่อพยพออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้และบริเวณข้างเคียงมายังจุดรวมพล พร้อมทั้งรายงานให้ผู้อำนวยการทั่วไปทราบ หากพบว่าผู้สูญหายต้องรีบแจ้งผู้อำนวยการทั่วไปทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการค้นหาและช่วยเหลือต่อไป

๑๒. **เจ้าหน้าที่เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล** มีหน้าที่ในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บที่ติดอยู่ในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้และทำหน้าที่ค้นหา หากมีผู้สูญหายหลังจากทำการอพยพเคลื่อนย้ายคน ณ บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งดำเนินการปฐมพยาบาลขั้นต้นต่อผู้ได้รับบาดเจ็บ ก่อนนำส่งโรงพยาบาล และทำหน้าที่ลำเลียงผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล พร้อมทั้งรายงานการปฏิบัติต่าง ๆ ต่อผู้อำนวยการทั่วไป และผู้อำนวยการดับเพลิงทราบ

๑๓. **แถวรอฟังคำสั่ง** คือกำลังพลที่มีหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นให้มาแถว ณ บริเวณจุดรวมพลเพื่อฟังคำสั่งจากผู้อำนวยการทั่วไปในการสั่งการให้ช่วยปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามแต่ผู้อำนวยการทั่วไปจะสั่งการตามแผนภูมิการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก

แนวทางการจัดสถานีดับเพลิง

๑. ในการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ นั้น ให้พิจารณาจัดจากข้าราชการ ลูกจ้างและพลทหารที่สังกัดอยู่ในหน่วยนั้น ๆ ตามจำนวนของเครื่องมือดับเพลิงของหน่วยที่มีอยู่และกำลังพลที่สังกัดอยู่ในหน่วยนั้นเป็นเกณฑ์ สำหรับการพิจารณาตำแหน่งของผู้อำนวยการทั่วไปในสถานีดับเพลิงนั้นจะพิจารณาให้ ผบ.หน่วย / รอง ผบ.หน่วย / ผ.ผบ.หน่วย / เสธ.หน่วย ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการทั่วไปเสมอ

๒. การจัดผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วยขึ้นอยู่กับพิจารณาของหัวหน้าหน่วย จะพิจารณาให้บุคคลในตำแหน่งใดรับหน้าที่โดยส่วนใหญ่แล้ว ควรพิจารณาจัดผู้มีอำนาจหน้าที่สามารถควบคุมและบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิงของหน่วยได้ หรือให้พิจารณาจัดนายทหารป้องกันความเสียหายของหน่วย ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วยก็ได้

๓. ในการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยจะต้องพิจารณาจัดทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ รวมทั้งจะต้องจัดทำแผนผังการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยเอาไว้ พร้อมทั้งติดไว้ในบริเวณหรือสถานที่ให้ข้าราชการ

ลูกจ้างและพลทหารในสังกัดสามารถเห็นได้อย่างเด่นชัด โดยในสถานีดับเพลิงของหน่วยจะต้องกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ และบุคคลที่รับหน้าที่นั้น ๆ เอาไว้ด้วย ส่วนนอกเวลาราชการนั้นโดยปกติจะจัดข้าราชการและพลทหารที่เข้าเวร - ยาม ในวันนั้น ๆ ทำหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิงของหน่วย

๔. นอกจากการจัดหน้าที่และตำแหน่งต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิงขั้นต้นของอาคาร และ/หรือ การจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยแล้วทุกหน่วยจำเป็นจะต้องจัดทำแผนผังของอาคาร หรือพื้นที่ที่หน่วยของตนรับผิดชอบซึ่งในแผนผังนั้นจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ เส้นทางอพยพหรือการหนีไฟของบุคคลที่อยู่ในอาคารนั้น ๆ

๔.๒ เส้นทางขนย้ายหรือการขนของออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

๔.๓ ตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคารของแต่ละชนิดแต่ละประเภท รวมทั้งที่ติดตั้งระบบสายน้ำดับเพลิง หัวต่อสายน้ำดับเพลิง เครื่องแจ้งเตือนอัคคีภัยและเครื่องตรวจจับอัคคีภัยแบบต่าง ๆ ตามรายละเอียดสัญลักษณ์แสดงเครื่องมือดับเพลิงชนิดต่าง ๆ

๔.๔ ตำแหน่งและตำบลที่ของสวิทช์ไฟฟ้า (ที่สามารถตัดกระแสไฟฟ้าที่ไหลเข้ามาในอาคารนั้น ๆ) และระบบระบายอากาศของอาคาร เช่น สวิทช์เครื่องปรับอากาศ รวมทั้งสวิทช์เดินเครื่องมอเตอร์ปั๊มน้ำเข้าสู่ระบบดับเพลิง

๔.๕ ตำแหน่งของจุดรวมพลของกำลังพลของหน่วยเมื่อได้รับสัญญาณให้อพยพหรือเคลื่อนย้าย (ส่วนใหญ่จะอยู่ภายนอกอาคาร)

๔.๖ ตำแหน่งของจุดรวมพลของสิ่งพัสดุ ครุภัณฑ์ เอกสารต่าง ๆ ที่ได้ขนย้ายออกจากบริเวณที่เกิดอัคคีภัย ซึ่งควรจะเป็นบริเวณภายนอกอาคารที่สะดวกในการขนย้ายหรือเคลื่อนย้ายต่อไปยังบริเวณที่ปลอดภัย และไม่ควรจะเป็นบริเวณเดียวกับจุดรวมพล

๔.๗ ตำแหน่งของที่จอดรถดับเพลิงที่มาสนับสนุนการดับเพลิงจะต้องสามารถเคลื่อนที่เข้า - ออกได้สะดวก (ในการนำน้ำเข้ามาสนับสนุนการดับเพลิง) มีพื้นที่ประมาณไม่น้อยกว่า ๓ x ๑๐ เมตร

๔.๘ ตำแหน่งหรือตำบลที่ของแหล่งน้ำ ที่สามารถนำมาสนับสนุนการดับเพลิง

๔.๙ ตำแหน่งที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นอันตรายและมีความไวต่อการลุกไหม้การติดไฟและการระเบิด

๕. นอกจากมีป้ายหรือแผนผังสถานีดับเพลิงประจำอาคารแผนผังเส้นทางอพยพเคลื่อนย้ายและอื่น ๆ แล้วควรจะต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย ทั้งการปฏิบัติในเวลางานและนอกเวลางาน พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ที่สำคัญและจำเป็นต้องติดต่อขอความช่วยเหลือหรือแจ้งเหตุให้ทราบ ได้แก่

๕.๑ หน่วยดับเพลิงเขตที่ ทร. ได้กำหนดแบ่งพื้นที่รับผิดชอบเอาไว้แล้วตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑

๕.๒ การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าของท้องถิ่นนั้น ๆ

๕.๓ การประปานครหลวง การประปาสวนภูมิภาค หรือการประปาของท้องถิ่นนั้น ๆ

๕.๔ หน่วยดับเพลิงของทางราชการนอกเหนือจากหน่วยดับเพลิงของกองทัพเรือที่อยู่ใกล้หน่วยงานที่เกิดอัคคีภัย

๕.๕ กรมสารวัตรทหารเรือหรือกองพันสารวัตรทหารเรือของเขตนั้น ๆ

๕.๖ โรงพยาบาลที่อยู่ใกล้กับหน่วยที่เกิดอัคคีภัย โดยให้พิจารณาโรงพยาบาลทหารเรือก่อนแล้วจึงเป็นโรงพยาบาลของทางราชการ และโรงพยาบาลของเอกชน

๕.๗ ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงเหนือตน ที่จะต้องแจ้งให้ทราบ

๖. ในกรณีที่เป็นหน่วยที่อยู่ในอาคารเพียงหน่วยเดียวหรือเป็นหน่วยที่มีอาคารอยู่ในความรับผิดชอบหลายอาคาร ให้จัดสถานีดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคารต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของกำลังพลและเครื่องมือดับเพลิงที่ติดตั้งประจำอาคารต่าง ๆ เหล่านั้น โดยจัดทำเป็นแผนผังการจัดสถานีดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคารไว้ที่บอร์ดของอาคาร

๗. ในกรณีที่มีหน่วยหลายหน่วยอยู่ภายในอาคารเดียวกันให้หน่วยที่รับผิดชอบดูแลอาคารตามระเบียบกองทัพอากาศด้วยการปกครองและวิธีการจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นหน่วยหลักในการจัดสถานีดับเพลิง โดยจัดทำข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติในการดับเพลิงของอาคารเพื่อให้ความสอดคล้องและสัมพันธ์กันในทางปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

๗.๑ กำหนดพื้นที่และเขตความรับผิดชอบของหน่วยต่าง ๆ ในอาคาร

๗.๒ ในกรณีที่มีอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคารเพียงอัตราเดียวให้หน่วยรับผิดชอบอาคารหรือหน่วยผู้ถือครองอัตรา ฯ พิจารณากำหนดเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยต่าง ๆ ในอาคารไว้ใช้งานตามความเหมาะสม โดยหน่วยที่ได้รับเครื่องมือดับเพลิงไว้ใช้งานจะต้องดูแลรักษาเครื่องมือดับเพลิง อันได้แก่การเตรียมและตรวจให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา (ซึ่งรวมถึงการบรรจุสารดับเพลิงด้วย) หากมีการชำรุดสูญเสียบหรือเสื่อมสภาพให้ดำเนินการเบิกเปลี่ยนโดยเสนอผ่านหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร

๗.๓ กำหนดการปฏิบัติของหน่วยต่าง ๆ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในอาคาร

๗.๔ กำหนดเส้นทางอพยพ หรือการหนีไฟของอาคาร

๗.๕ กำหนดเส้นทางขนย้ายสิ่งของของอาคาร

๗.๖ กำหนดพื้นที่วางสิ่งของและพื้นที่แถวรอฟังคำสั่งของอาคาร

๗.๗ กำหนดเส้นทางเข้า - ออกรถดับเพลิง ที่จอดรถดับเพลิง และแหล่งน้ำดับเพลิงของอาคาร

ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นในหน่วย

การเกิดอัคคีภัยในส่วนราชการส่วนใหญ่ เกิดจากความประมาทหรือเหตุสุดวิสัยของบุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้น ๆ หรือเกิดจากกระแสไฟฟ้าลัดวงจร เนื่องจากการชำรุดของระบบไฟฟ้า หรือการใช้ไฟฟ้าเกินกำลัง โดยไม่มีการศึกษาให้ตีเสียก่อน ซึ่งการเกิดอัคคีภัยดังกล่าว จะเกิดจากจุดเล็ก ๆ หรือไฟขนาดเล็ก สามารถใช้เครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นเข้าระงับได้ โดยไม่ทำให้เพลิงเกิดการลุกลามออกไป ฉะนั้นจึงให้จัดสถานีดับเพลิงขั้นต้นของหน่วยและของอาคารขึ้น และเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นแล้ว ให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติในการระงับอัคคีภัยดังนี้

๑. การปฏิบัติเมื่อมีหน่วยเดียวอยู่ภายในอาคาร

๑.๑ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นมา ผู้ที่เห็นหรือพบคนแรก ให้รีบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ด้วยวิธีตะโกน “ไฟไหม้...ไฟไหม้...(สถานที่ไฟไหม้)...” แล้วรีบนำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นเข้าไปทำการดับเพลิงทันที

๑.๑.๑ ผู้ที่อยู่ใกล้กริ่งสัญญาณเตือนภัยหรือระฆัง ให้รีบกดกริ่งสัญญาณหรือตีระฆังติดต่อกัน ๒ ชุด ชุดละประมาณ ๕ วินาที และตะโกนบอกต่อ “ไฟไหม้...ไฟไหม้... (สถานที่ไฟไหม้)...” เวน/ยาม ในขณะที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ประกาศให้กำลังพลทั้งหมดไปจุดรวมพลตามสถานีดับเพลิงของหน่วย

๑.๑.๒ เจ้าหน้าที่ดับเพลิง นำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นเข้าทำการดับเพลิงอยู่ในการกำกับดูแลของหัวหน้าชุดดับเพลิง

๑.๑.๓ เจ้าหน้าที่ไฟฟ้า ทำการตัดกระแสไฟฟ้าภายในหน่วยแล้วไปที่จุดรวมพลเพื่อรายงานการปฏิบัติให้ผู้บัญชาการดับเพลิงทราบ

๑.๑.๔ เจ้าหน้าที่ติดต่อสื่อสาร ติดต่อสื่อสารกับหน่วยดับเพลิงเขตให้เตรียมการช่วยเหลือแล้วไปที่จุดรวมพลเพื่อรายงานการปฏิบัติให้ผู้บัญชาการดับเพลิงทราบ

๑.๑.๕ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไปยังตำบลที่กำหนดที่ขนย้ายสิ่งของออกมาเพื่อรักษาสิ่งของและป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในบริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้โดยเด็ดขาด

๑.๑.๖ เจ้าหน้าที่จราจรเข้าประจำจุดที่กำหนดคอยควบคุมมิให้ยานพาหนะผ่านเข้าออกในพื้นที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ รวมทั้งเป็นผู้นำทาง เมื่อขอความช่วยเหลือ จากเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของเขตหรือหน่วยดับเพลิงข้างเคียงของหน่วยที่เกิดเพลิงไหม้

๑.๑.๗ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความเสียหาย เข้าไปยังที่เกิดเหตุตรวจสอบประเภทของไฟ พื้นที่เพลิงไหม้มีผู้บาดเจ็บหรือไม่ แล้วไปที่จุดรวมพลเพื่อรายงานข้อมูลให้ผู้บัญชาการดับเพลิงทราบ จากนั้นให้รีบกลับไปที่เกิดเหตุหาข้อมูลกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงในการควบคุมเพลิง กลับไปรายงานผู้บัญชาการดับเพลิงเป็นระยะ ๆ ตั้งแต่เริ่มเกิดเหตุจนเพลิงอยู่ในความควบคุม

๑.๑.๘ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบยอดกำลังพลดำเนินการสำรวจยอดกำลังพล ณ บริเวณจุดรวมพล พร้อมรายงานให้ผู้บัญชาการดับเพลิงทราบทั้งในขณะเกิดเหตุและหลังเพลิงสงบเรียบร้อยแล้ว

๑.๑.๙ เจ้าหน้าที่รถถอนและขนย้ายให้ไปที่จุดรวมพลรอรับคำสั่งจากผู้บัญชาการดับเพลิง

๑.๑.๑๐ เจ้าหน้าที่เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยายาล ให้ไปที่จุดรวมพลรอรับคำสั่งจากผู้บัญชาการดับเพลิง

๑.๑.๑๑ แกวรอฟังคำสั่ง ให้ไปที่จุดรวมพลรอรับคำสั่งจากผู้บัญชาการดับเพลิง

๑.๒ หากดับไฟได้ให้สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น และสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ โดยหน่วยเป็นผู้ดำเนินการพร้อมรายงานให้ ทร.ทราบ

๑.๓ หากไม่สามารถดับเพลิงขึ้นต้นได้ด้วยเครื่องมือดับเพลิงขึ้นต้นของหน่วย ให้รีบขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยดับเพลิงของเขตที่ ทร. กำหนด หรือหน่วยข้างเคียงที่มีรถดับเพลิงอยู่ให้มาช่วยดับเพลิงด้วยการโทรศัพท์แจ้งเหตุพร้อมรายงานด่วนให้ ทร. ทราบ โดยให้เจ้าหน้าที่ติดต่อเป็นผู้ดำเนินการ และในขณะที่รอหน่วยดับเพลิงของเขตมายังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ควรปฏิบัติดังนี้

๑.๓.๑ ผู้บัญชาการดับเพลิงของหน่วยและผู้บัญชาการทั่วไปของหน่วย รับผิดชอบให้การขนย้ายพัสดุเอกสารและอื่น ๆ ออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ตามลำดับการขนย้ายที่ได้กำหนดไว้ (ลำดับการขนย้ายที่ ๑ ลำดับการขนย้ายที่ ๒ ลำดับการขนย้ายที่ ๓)

๑.๓.๒ เจ้าหน้าที่จราจร อำนวยความสะดวกในการเข้า - ออกของรถดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ พร้อมกับห้ามรถที่ไม่เกี่ยวข้อง เข้า - ออกในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งเตรียมพื้นที่สำหรับการจอดรถของรถดับเพลิงและรถอื่น ๆ ที่มาสนับสนุนการดับเพลิง

๑.๓.๓ ในกรณีที่สิ่งของ เอกสาร พัสดุ มีจำนวนมากและไม่มีพื้นที่ในการกองสิ่งของสามารถขอรับการสนับสนุน ขส.ทร.และหน่วยขนส่งในพื้นที่ในการขนส่งของได้

๑.๓.๔ เมื่อแจ้งขอความช่วยเหลือดับเพลิงจากหน่วยดับเพลิงของเขตแล้ว ผู้บัญชาการดับเพลิงหรือผู้บัญชาการทั่วไปของหน่วย แจ้งไปยังการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าของหน่วยที่มีการผลิตกระแสไฟฟ้าเอง ให้รีบดำเนินการตัดกระแสไฟฟ้าเพื่อสนับสนุนการดับเพลิง

๑.๓.๕ แจ้งขอรับการสนับสนุนน้ำสำหรับการดับเพลิง จากหน่วยขนส่ง หรือหน่วยข้างเคียงที่มีรถน้ำประจำอยู่ รวมทั้งหน่วยที่มีหน้าที่ควบคุมน้ำประปาในพื้นที่ เช่น การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค โรงกรองน้ำในพื้นที่ฐานทัพเรือสัตหีบ เป็นต้น ในการส่งแรงดันน้ำมาตามท่อน้ำประปาให้มีแรงดันเพิ่มมากขึ้น

๑.๓.๖ แจ้งโรงพยาบาลเพื่อขอสนับสนุนรถพยาบาลมายังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ในการเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและอื่น ๆ

๑.๓.๗ แจ้ง กรม สท.ทร. ให้ช่วยอำนวยความสะดวกจราจรบนถนนหน้าหน่วยที่เกิดเหตุเพลิงไหม้

๑.๔ เมื่อหน่วยดับเพลิงของเขต (ที่ ทร. กำหนด) มายังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้จะเป็นผู้บัญชาการดับเพลิง โดยผู้บัญชาการทั่วไปของหน่วยที่เกิดเพลิงไหม้จะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย หรือที่ปรึกษาผู้บัญชาการดับเพลิงของเขต โดยให้คำปรึกษา สนับสนุนกำลังพลในการขนย้ายสิ่งของ ค้นหาบุคคลที่ติดอยู่ในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ หาแหล่งน้ำ

เพื่อสนับสนุนหน่วยดับเพลิงของเขต พร้อมทั้งให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อช่วยสนับสนุนการดับเพลิงของหน่วยดับเพลิงของเขตต่อไป

๑.๕ เมื่อไฟดับแล้วให้หน่วยเสนอรายงานด่วนถึง ทร. เพื่อรายงานผลให้ทราบตามแบบการรายงานด่วนที่กำหนดต่อไป

๒. การปฏิบัติเมื่อหน่วยหลายหน่วยอยู่ในอาคารเดียวกัน

การปฏิบัติของหน่วยที่มีอาคารอยู่ในความรับผิดชอบอาคารเดียวหรือหน่วยเดียวให้ปฏิบัติตามข้อ ๑ เพียงแต่ถ้าเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นมา หน่วยที่เกิดเหตุจะต้องกระจายข่าวให้หน่วยต่าง ๆ ที่อยู่ในอาคารนั้นทราบด้วยเพื่อจะได้รีบช่วยนำเอาเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นประจำหน่วยมาสนับสนุนการดับเพลิง พร้อมทั้งจะได้เตรียมการอพยพ หากไม่สามารถดับเพลิงได้ด้วยเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคารของหน่วย ส่วนการสั่งการและอำนวยความสะดวกดับเพลิงยังคงเป็นหน่วยดับเพลิงของหน่วยที่เกิดเพลิงไหม้เท่านั้น ส่วนขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ให้ปฏิบัติตามดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

๓. การปฏิบัติเมื่อหน่วยมีหลายอาคารอยู่ในความรับผิดชอบ

การปฏิบัติของหน่วยจะต้องทำการจัดสถานีดับเพลิงย่อยโดยจัดเป็นสถานีดับเพลิงประจำอาคารเพิ่มขึ้นมา เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากอัคคีภัยและให้เกิดความรวดเร็วในการระงับอัคคีภัยโดยมีขั้นตอนการปฏิบัติเป็นดังนี้

๓.๑ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นมาในอาคารใดผู้ที่พบเห็นคนแรกจะต้องรีบแจ้งข่าวด้วยการตะโกนเพื่อให้ผู้อื่นทราบและ/หรือโทรศัพท์แจ้งไปยังหัวหน้าอาคารนั้น หรือผู้มีอาวุโสสูงสุดของอาคารในขณะที่เกิดเพลิงไหม้ พร้อมทั้งรีบนำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นที่ติดตั้งตามอาคารมาระงับอัคคีภัยโดยด่วน

๓.๒ เมื่อผู้มีอาวุโสสูงสุดของอาคารหรือหัวหน้าอาคารที่ทราบข่าวให้รับมาอำนวยความสะดวกดับเพลิง ณ บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และแจ้งข่าวให้ผู้ที่อยู่ในอาคารนั้นทราบว่าเกิดเพลิงไหม้ขึ้น เมื่อทุกคนในอาคารทราบแล้วรีบออกมาแถว ณ ตำแหน่งที่กำหนดไว้ เพื่อรอรับคำสั่งจากหัวหน้าอาคาร (ผู้สั่งการดับเพลิงขั้นต้น) ซึ่งจะดำเนินการสั่งการดังนี้

๓.๒.๑ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงขั้นต้น นำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นเข้าทำการดับเพลิง

๓.๒.๒ เจ้าหน้าที่ไฟฟ้า ทำการตัดกระแสไฟฟ้า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

๓.๒.๓ เจ้าหน้าที่ขนย้าย ทำการขนย้ายสิ่งของบริเวณข้างเคียง

๓.๒.๔ เจ้าหน้าที่ติดต่อแจ้งให้นายทหารเวรทราบที่เกิดเพลิงไหม้ขึ้น

๓.๒.๕ ผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

๓.๓ หากดับไฟได้ ให้ดำเนินการสำรวจความเสียหายพร้อมหาสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ และรายงานตามลำดับชั้นจนถึงกองทัพรื้อ

๓.๔ หากไม่สามารถดับไฟได้ ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนการปฏิบัติของหน่วย ที่มีหน่วยเดียวอยู่ภายในอาคาร ตามข้อ ๑ เพียงแต่นายทหารเวรและเจ้าหน้าที่ในสถานีดับเพลิงของหน่วยมารวมด้วยบริเวณอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อผู้อำนวยการทั่วไปและผู้อำนวยการดับเพลิงจะได้สั่งการตามขั้นตอนการปฏิบัติในการระงับอัคคีภัยต่อไป

แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือดับเพลิงของหน่วย

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ ใน ทร. เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทร. จึงให้หน่วยต่าง ๆ ทราบ และถือปฏิบัติตามบันทึกคณะกรรมการ ปคส ทร. ที่ ๓/๒๕๒๒ ลง ๑๘ ก.ค.๒๒ เรื่อง วิธีปฏิบัติ

ในการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิง (ผนวก ง) และบันทึก กบ.ทร.ที่ ๘๓๕๕/๒๖ ลง ๘ ธ.ค.๒๖ เรื่อง ขออนุมัติ กำหนดการรับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคาร (ผนวก จ)

๑. อัตราเครื่องมือดับเพลิง

๑.๑ คณะกรรมการ ปคส.ทร. มีหลักการพิจารณาอนุมัติหรือแก้ไข/เพิ่มเติม อัตราตามที่หน่วยเสนอ เรื่องให้พิจารณา ดังนี้

๑.๑.๑ หากเรื่องที่หน่วยเสนอให้พิจารณาเป็นการแก้ไข/เพิ่มเติมจากอัตราเดิมของหน่วย โดยมีปริมาณการแก้ไข/เพิ่มเติมไม่มากนัก คณะกรรมการฯ จะอนุมัติแก้ไข/เพิ่มเติมให้เป็นการชั่วคราวไปก่อน เพื่อให้หน่วยสามารถเบิกเครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิงไปใช้ได้ และจะรวบรวมเรื่องในลักษณะเช่นนี้ไว้ จนมีปริมาณที่เหมาะสมหรือจนสิ้นปีปฏิทิน จึงจะรวบรวมเสนอ ทร. ขออนุมัติแก้ไข/เพิ่มเติมเป็นอัตราฯ ถาวรต่อไป

๑.๑.๒ หากเรื่องที่หน่วยเสนอให้พิจารณาเป็นการแก้ไข/เพิ่มเติมจากอัตราเดิมของหน่วย มีปริมาณการแก้ไข/เพิ่มเติมเป็นจำนวนมากหรือขอยกเลิกอัตรา คณะกรรมการฯ จะเสนอ ทร. ขออนุมัติยกเลิกอัตรา เดิมของหน่วยทั้งหมด และใช้อัตราฯ ที่กำหนดให้ใหม่แทน

๑.๑.๓ โดยทั่วไปแม้ว่าการกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงจะกำหนดเป็นอัตราเครื่องมือดับเพลิง ประจำหน่วย แต่โดยแท้จริงแล้ว เป็นอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคารและสถานที่ต่าง ๆ ของหน่วยนั้น ๆ และเครื่องมือดับเพลิงที่กำหนดไว้ในอัตรา เป็นเครื่องมือดับเพลิงที่ถูกออกแบบติดตั้งมากับการสร้างอาคาร หรือ หากมีการติดตั้งเพิ่มเติม ก็จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกำหนดเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นของ ทร. (อทร.๙๒๐๖) ซึ่งเป็นการกำหนด ชนิด ขนาด และจำนวนเครื่องมือดับเพลิงให้เหมาะสมกับพื้นที่ และลักษณะของอาคาร ดังนั้น หน่วยจึงไม่ควรย้ายหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงตามที่กำหนดไว้ในอัตรา รวมทั้งเมื่อมีการย้ายสถานที่ทำการหน่วย ไม่สามารถนำเครื่องมือดับเพลิงที่มีอยู่ไปติดตั้งยังสถานที่ทำการใหม่ได้ แต่จะต้องส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่จะมารับผิดชอบใหม่ไว้ใช้งานต่อไป ในการนี้ หากหน่วยพิจารณาแล้วเห็นว่า เครื่องมือดับเพลิงที่ติดตั้งในปัจจุบันไม่เหมาะสมกับสภาพการใช้งาน ก็ให้หน่วยเสนอ คณะกรรมการ ปคส.ทร. เพื่อขอแก้ไข/ปรับปรุงอัตราให้เหมาะสมต่อไป

๒. หน่วยผู้รับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิง

๒.๑ กรณีที่มีหลายหน่วยอยู่ในอาคารเดียวกันและใช้พื้นที่ในอาคารร่วมกัน ตามระเบียบ กองทัพอากาศด้วยการปกครองและวิธีจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดให้หน่วยหลักที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร รับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงของอาคารนั้น อันได้แก่ การกำหนดเส้นทางหนีไฟ เส้นทางขนย้าย แผนผังจุดติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงและสวิตซ์ไฟรวม แผนผังพื้นที่รวมพลและพื้นที่วางสิ่งของ ตลอดจนจัดทำข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติของหน่วยต่าง ๆ ในอาคารด้วย หากมีการย้ายหน่วยต้องส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่รับมอบอาคารไว้ใช้งานตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ ซึ่งหน่วยที่ได้รับมอบจะต้องดูแลรักษา เครื่องมือดับเพลิงให้มีความพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา อันได้แก่ การเตรียมและตรวจตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้ง การเติมสารดับเพลิงต่าง ๆ ให้เต็มตามเกณฑ์ของเครื่องมือดับเพลิงนั้น ๆ ด้วย หากมีการชำรุดสูญหาย หรือเสื่อมสภาพให้ดำเนินการเบิกเปลี่ยนโดยเสนอผ่านหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร

๒.๒ กรณีที่มีหน่วยเพียงหน่วยเดียวในอาคาร ให้หน่วยนั้นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร โดย ทร. ไม่ต้องสั่งการเพิ่มเติม ทั้งนี้รวมถึงอาคารที่มีลักษณะเป็นโรงงาน โรงซ่อมต่าง ๆ ที่มีหน่วยแยกหลายหน่วยในอาคารด้วย เช่น อาคารโรงซ่อมของ อจปร.อร. ซึ่งมีหน่วยแยกของ สพ.ทร. และ อล.ทร. อยู่ในโรงงานหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารตามระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปกครองและวิธีจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ โดย อจปร.อร. จะต้องเป็นหน่วยหลักในการปฏิบัติตามระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ และดำเนินการปฏิบัติ ตามข้อ ๒.๑

๒.๓ กรณีที่มีหน่วยงานหลายหน่วยอยู่ในอาคารเดียวกันแต่มีอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยแยกจากกัน เช่น อาคาร บก.วศ.ทร./สวพ.ทร. ซึ่งมีหน่วย วศ.ทร. และ สวพ.ทร. ใช้พื้นที่ในอาคารร่วมกันแต่มีอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วย วศ.ทร. และ สวพ.ทร. แยกจากกัน ให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารตามระเบียบกองทัพอเรือ ว่าด้วยการปกครองและวิธจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งในกรณีนี้ คือ วศ.ทร. เป็นหน่วยหลักในการปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย โดยใช้แนวทางการปฏิบัติตามข้อ ๒.๑ ยกเว้นความรับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงให้เป็นไปตามอัตราเครื่องมือดับเพลิงที่หน่วยนั้นถือครอง

๒.๔ หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารตามระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปกครองและวิธจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ สามารถสอบถามติดต่อได้จากกองการฐานทัพอากาศและอาหาริมทรัพย์ กบ.ทร.

๒.๕ หน่วยผู้รับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงต้องจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ของ พร.ทร. ตามตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์ประเภทอุปกรณ์ดับเพลิงของ จร.ทร. ทั้งนี้ เนื่องจากอุปกรณ์ดับเพลิงเป็นครุภัณฑ์ที่จัดอยู่ในพัสดุประเภท ๔๒๑๐ ซึ่งเป็นครุภัณฑ์สาย พร.ที่จำเป็นต้องมีการตรวจสอบและรายงานทุกปี

๓. การปฏิบัติเมื่อมีการย้ายหน่วยหรือเปลี่ยนสถานที่ทำการ

ตามบันทึกคณะกรรมการ ปคส.ทร. ที่ ๓/๒๕๒๒ ลง ๑๘ ก.ค.๒๒ เรื่อง วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิง (ผนวก ง) ข้อ ๒.๓.๓ กำหนดให้เมื่อย้ายสถานที่ทำการให้ดำเนินการโอนเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่มารับผิดชอบใหม่ และสำเนารายการรับและส่งมอบให้ พร.ทร. ทราบ เพื่อแก้ไขอัตรา จะเห็นว่าการย้ายสถานที่ทำการ มี ๒ ลักษณะ คือหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารย้ายสถานที่ทำการ หรือหน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารย้ายสถานที่ทำการ ซึ่งทำให้การโอนเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่มารับผิดชอบใหม่ มีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ดังนี้

๓.๑ เมื่อหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารย้ายสถานที่ทำการ จะต้องโอนเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่มารับผิดชอบอาคารใหม่ มีใช้โอนให้หน่วยที่มารับผิดชอบพื้นที่ ดังกรณีตัวอย่างที่ ทร. อนุมัติให้ สตน.ทร. และ สวพ.ทร. เข้าใช้พื้นที่ของอาคาร สรส.เดิม และกำหนดชื่ออาคารใหม่เป็น “อาคารส่วนบัญชาการ ๕” รวมทั้งกำหนดให้ สวพ.ทร. เป็นหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารแทน สรส. ที่ย้ายออก สรส. ซึ่งเดิมเป็นหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร ได้โอนเครื่องมือดับเพลิงชั้นล่างของอาคารให้ สตน.ทร. และโอนเครื่องมือดับเพลิงชั้นบนของอาคารให้ สวพ.ทร. ตามพื้นที่ที่ ทร. กำหนดให้หน่วยทั้งสองใช้พื้นที่ในอาคาร ๕ จึงทำให้ สตน.ทร.และ สวพ.ทร. ได้รับโอนเครื่องมือดับเพลิงทั้งสองหน่วย และเมื่อ สตน.ทร.และ สวพ.ทร.ได้รับโอนเครื่องมือดับเพลิงแล้ว ก็มีได้เสนอคณะกรรมการ ปคส.ทร.เพื่อขออนุมัติอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วย จึงทำให้หน่วยในอาคาร ๕ ไม่มีอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคาร ต่อมา ทร. อนุมัติให้ จร.ทร.เข้าใช้พื้นที่อาคาร ๕ แทน สวพ.ทร.ที่ย้ายออกและกำหนดให้ จร.ทร.เป็นหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบ อาคาร ๕ สวพ.ทร.จึงโอนเครื่องมือดับเพลิง (ชั้นบนของอาคาร ๕) ที่ได้รับโอนจาก สรส.ให้ จร.ทร. แต่เมื่อ จร.ทร.ได้ตรวจสอบอัตราเครื่องมือดับเพลิงแล้วพบว่าหน่วยต่าง ๆ ที่อยู่ในอาคาร ๕ ไม่มีอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคาร มีแต่เครื่องมือดับเพลิงที่ได้รับโอนจาก สรส. เท่านั้น การปฏิบัติที่ถูกต้องควรจะเป็นลำดับ ดังนี้

๓.๑.๑ เมื่อ ทร. อนุมัติให้ สวพ.ทร. เป็นหน่วยรับผิดชอบอาคาร ๕ สรส. จึงควรโอนเครื่องมือดับเพลิงทั้งหมดให้ สวพ.ทร. และสำเนารายการรับและส่งมอบให้ พร.ทร. ทราบ

๓.๑.๒ เมื่อ สวพ.ทร. ได้รับมอบเครื่องมือดับเพลิงแล้ว จะต้องเสนอคณะกรรมการ ปคส.ทร. เพื่อขออนุมัติอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยหรือเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคาร ๕

๓.๑.๓ เมื่อคณะกรรมการ ปคส.ทร. เสนอ ทร. อนุมัติเครื่องมือดับเพลิงแล้ว สวพ.ทร. ในฐานะผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร ๕ จะต้องเป็นหน่วยหลักในการปฏิบัติตามระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ โดยใช้แนวทางการปฏิบัติตามข้อ ๒.๑

๓.๑.๔ เมื่อ ทร. อนุมัติให้ จร.ทร. เข้าใช้พื้นที่อาคาร ๕ แทน สวพ.ทร. และกำหนดให้ จร.ทร. เป็นหน่วยรับผิดชอบอาคาร ๕ สวพ.ทร. จึงโอนเครื่องมือดับเพลิงทั้งหมดให้ จร.ทร. และสำเนารายการรับและส่งมอบให้ พท.ทร. ทราบ

๓.๑.๕ เมื่อ จร.ทร. ได้รับโอนเครื่องมือดับเพลิงจาก สวพ.ทร. แล้ว จะต้องเสนอคณะกรรมการ ปคส.ทร. แก่ไข่อตราเครื่องมือดับเพลิงให้ถูกต้อง รวมทั้งเป็นหน่วยหลักในการปฏิบัติตามระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ โดยใช้แนวทางการปฏิบัติตามข้อ ๒.๑

๓.๒ หน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารย้ายสถานที่ทำการ

เมื่อหน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารย้ายสถานที่ทำการจะต้องส่งมอบเครื่องมือดับเพลิง (ที่ได้รับจากหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารเมื่อครั้งเข้ามาใช้พื้นที่ในอาคาร) คืนให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร ซึ่งหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารจะได้ส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงดังกล่าว ให้หน่วยที่ย้ายเข้ามาใช้พื้นที่ในอาคารใหม่ไว้ใช้งานต่อไป จากกรณีตัวอย่างของอาคาร ๕ ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในข้อ ๓.๑ ในอนาคต หาก ทร. กำหนดให้ สدن.ทร. ต้องย้ายสถานที่ทำการและให้หน่วยใหม่เข้ามาใช้พื้นที่แทน สدن.ทร. จะต้องส่งคืนเครื่องมือดับเพลิงที่ได้มอบจาก จร.ทร. (ซึ่งเป็นหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร ๕) คืนให้ จร.ทร. และ จร.ทร. จะส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยใหม่ไว้ใช้งานต่อไป

๔. สรุปแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับเครื่องมือดับเพลิงของหน่วย

๔.๑ หน่วยต่าง ๆ ปฏิบัติตามบันทึกคณะกรรมการ ปคส.ทร. ที่ ๓/๒๕๒๒ ลง ๑๘ ก.ค.๒๒ เรื่อง วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิง (ผนวก ง)

๔.๒ ให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปกครองและวิธีจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นหน่วยรับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงของอาคาร

๔.๓ หน่วยรับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิง ต้องจัดทำทะเบียนคุมเครื่องมือดับเพลิงที่อยู่ในความรับผิดชอบ โดยอนุโลมตามตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์ประเภทอุปกรณ์ดับเพลิงของ จร.ทร.

๔.๔ การกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงจะกำหนดเป็นอัตราประจำหน่วย ปัจจุบันมีอาคารส่วนบัญชาการ ๑-๖ (พื้นที่พระราชวังเดิม) และอาคารส่วนบัญชาการ ทร. (พื้นที่วังนันทอุทยาน) เท่านั้น ที่กำหนดเป็นอัตราประจำอาคาร

๔.๕ การกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วย จะมีลักษณะเป็นอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำอาคารและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ ของหน่วย ดังนั้นหน่วยจึงไม่ควรย้ายหรือสับเปลี่ยนตำแหน่งที่ตั้งเครื่องมือดับเพลิงที่กำหนดไว้ในอัตรา

๔.๖ หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารจะต้องเป็นหน่วยหลักในการปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ โดยการกำหนดเส้นทางและแผนผังต่าง ๆ ของอาคาร รวมทั้งจัดทำข้อตกลงและแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันอัคคีภัยของหน่วยต่าง ๆ ในอาคารด้วย

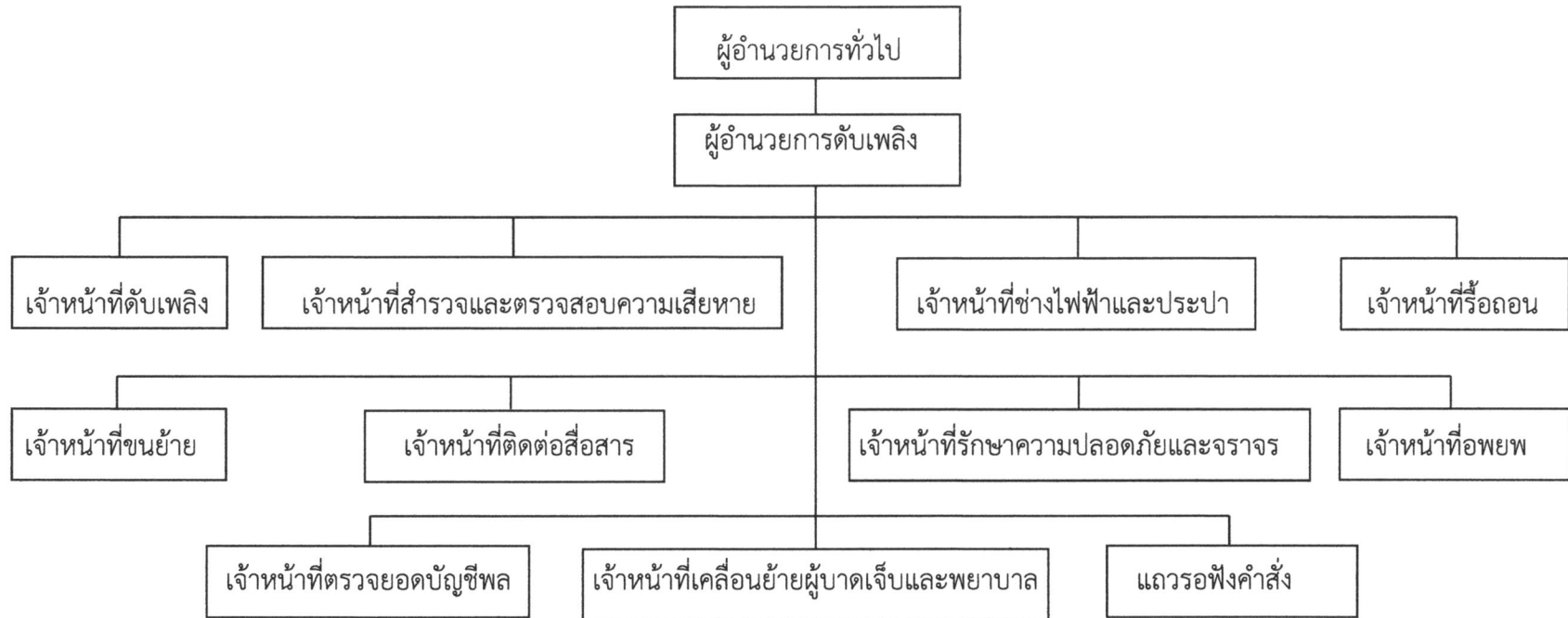
๔.๗ ให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร ส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยต่าง ๆ ในอาคารไว้ใช้งานตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยหน่วยที่ได้รับเครื่องมือดับเพลิงจะต้องดูแลรักษาเครื่องมือดับเพลิงให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา หากมีการชำรุดสูญหายหรือเสื่อมสภาพให้ดำเนินการเบิกเปลี่ยนโดยเสนอผ่านหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร

๔.๘ อาคารที่มีหน่วยเพียงหน่วยเดียวหรือมีหน่วยแยกอื่น ๆ ใช้พื้นที่ในอาคาร ให้หน่วยนั้นเป็นหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารโดยที่ ทร. ไม่ต้องสั่งการ

๔.๙ เมื่อหน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารย้ายสถานที่ทำการ ให้โอนเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารใหม่ พร้อมทั้งสำเนาการรับและส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้ พท.ทร. ทราบ และให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารใหม่เสนอ คณะกรรมการ ปคส.ทร. เพื่อขอแก้ไขอัตราเครื่องมือดับเพลิงให้ถูกต้อง

๔.๑๐ เมื่อหน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารย้ายสถานที่ทำการ ให้ส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงคืนให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร และเมื่อหน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารใหม่เข้าใช้พื้นที่ในอาคารแล้ว ให้หน่วยผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารส่งมอบเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่ใช้พื้นที่ในอาคารใหม่ไว้ใช้งานต่อไป

แผนภูมิการจัดสถานีดับเพลิงของหน่วยบก



ภาพที่ ๑ แผนภูมิการจัดสถานีดับเพลิง

ตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์ประเภทอุปกรณ์ดับเพลิงของ จร.ทร.


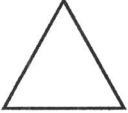

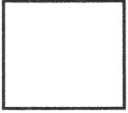





ประเภท ๔๒๑๐ ชื่อและชนิดครุภัณฑ์เครื่องมือดับเพลิง

หน่วยงาน รุรการ จร.ทร.

วัน เดือน ปี	เลขที่หรือรหัส	ยี่ห้อ ชนิด แบบ ขนาดและลักษณะ	หมายเลขทะเบียน	ราคาต่อหน่วย	วิธีการได้มา	เลขที่เอกสาร	ใช้ประจำที่	หลักฐานการจ่าย	รายการเปลี่ยนแปลง	เลขที่เอกสาร	หมายเหตุ
๘ ส.ค.๕๓	๑๘๐๐๑๑๐-๕๒๑๐๐๐๗-๐๐๐๖	เครื่องดับเพลิง CO ₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์			เบิกจาก พธ.ทร.	ทร.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๕๒ ลง ๔ พ.ค.๕๒	อาคารส่วนบัญชาการ ๕				
๘ ส.ค.๕๓	๑๘๐๐๑๑๐-๕๒๑๐๐๐๗-๐๐๐๗	เครื่องดับเพลิง CO ₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์			เบิกจาก พธ.ทร.	ทร.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๕๒ ลง ๔ พ.ค.๕๒	อาคารส่วนบัญชาการ ๕				
๘ ส.ค.๕๓	๑๘๐๐๑๑๐-๕๒๑๐๐๐๗-๐๐๐๘	เครื่องดับเพลิง CO ₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์			เบิกจาก พธ.ทร.	ทร.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๕๒ ลง ๔ พ.ค.๕๒	อาคารส่วนบัญชาการ ๕				
๘ ส.ค.๕๓	๑๘๐๐๑๑๐-๕๒๑๐๐๐๗-๐๐๑๐	เครื่องดับเพลิง CO ₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์			เบิกจาก พธ.ทร.	ทร.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๕๒ ลง ๔ พ.ค.๕๒	อาคารส่วนบัญชาการ ๕				
๘ ส.ค.๕๓	๑๘๐๐๑๑๐-๕๒๑๐๐๐๗-๐๐๑๑	เครื่องดับเพลิง CO ₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์			เบิกจาก พธ.ทร.	ทร.อนุมัติ ๑๐ พ.ค.๕๒ ลง ๔ พ.ค.๕๒	อาคารส่วนบัญชาการ ๕				

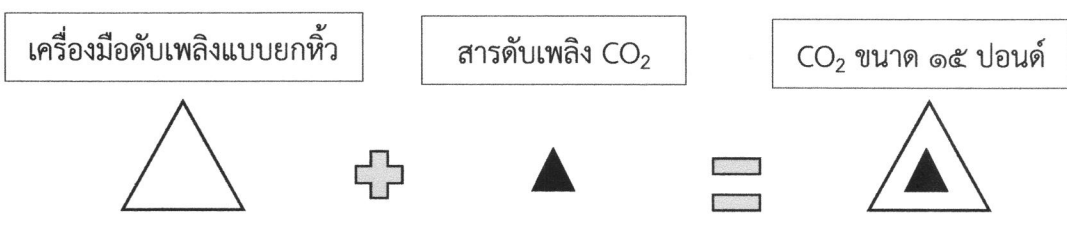
ภาพที่ ๒ ตัวอย่างทะเบียนครุภัณฑ์

สัญลักษณ์แสดงเครื่องมือดับเพลิงชนิดต่าง ๆ

สารดับเพลิง	เครื่องมือดับเพลิง
น้ำ 	เครื่องมือดับเพลิงแบบยกหัว 
โฟม 	เครื่องมือดับเพลิงแบบติดตั้งประจำที่ 
ผงเคมี 	รณสายสูบ/ที่เก็บสายดับเพลิง 
CO ₂ 	หัวต่อน้ำดับเพลิงแบบทางเดียว 
ฮาโลน 	

วิธีการเขียนสัญลักษณ์

- เครื่องมือดับเพลิงที่ต้องการเขียนสัญลักษณ์เป็นเครื่องมือดับเพลิงแบบใด และใช้สารดับเพลิงอะไร
 - นำสัญลักษณ์ของเครื่องมือดับเพลิงมารวมกับสัญลักษณ์ของสารดับเพลิง
 - ระบุรายละเอียดเครื่องมือดับเพลิงที่ใช้สัญลักษณ์นั้น
- ตัวอย่าง เช่น เครื่องมือดับเพลิง CO₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์ เป็น เครื่องมือดับเพลิงแบบยกหัวที่ใช้สารดับเพลิง CO₂ ดังนั้น สัญลักษณ์เครื่องมือดับเพลิง CO₂ ขนาด ๑๕ ปอนด์ คือ



ภาพที่ ๓ สัญลักษณ์แสดงเครื่องมือดับเพลิงชนิดต่างๆ

บทที่ ๒ การจัดสถานีดับเพลิงในเรือ

เมื่อเกิดอัคคีภัยภายในเรือในเวลาเรือจอดปกติภายนอกท่า

อัคคีภัยภายในเรือ สามารถเกิดได้จากหลายสาเหตุ อาทิ ไฟฟ้าลัดวงจร ความประมาทเดินเล่อหรืออุบัติเหตุต่าง ๆ การปฏิบัติของประจำเรือ คือการควบคุมอัคคีภัยให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งรวมไปถึงการป้องกันการเกิดอัคคีภัยขึ้นภายในเรือ ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากประจำเรือทุกนาย ในการเอาใจใส่ในเรื่อง การรักษาความปลอดภัย การศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในเรือ รวมถึงการให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมในเรื่องการดับเพลิงภายในเรือ อันจะนำมาซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการป้องกันความเสียหายอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในเรือได้ตลอดเวลา

องค์ประกอบขั้นพื้นฐานของไฟ ประกอบด้วย เชื้อเพลิง อากาศ และความร้อน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็จะไม่เกิดไฟ ซึ่งเป็นหลักการที่นำมาใช้ในการดับไฟ เช่น เมื่อเกิดไฟไหม้ขึ้นหากทำการนำเศษวัสดุที่ยังไม่ติดไฟ ออกจากกองเพลิงให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ไฟก็จะดับลง หรือให้หาภาชนะทนความร้อนที่มีขนาดสามารถ ครอบลงบนกองไฟ เพื่อคลุมลงไปบนกองไฟ ก็จะทำให้กองไฟก็จะค่อย ๆ มอดลง เนื่องจากการขาดอากาศที่ใช้ในการเผาไหม้แล้วก็ดับไป หรือการใช้น้ำราดลงไปบนกองไฟ ซึ่งจะเป็นการลดอุณหภูมิความร้อนของเปลวไฟ ทำให้ไฟค่อย ๆ ดับลง เนื่องจากความร้อนมีไม่เพียงพอสำหรับการลุกไหม้ของเพลิง จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงสามารถนำวิธีการดับไฟมาปฏิบัติได้หลายรูปแบบ หลายวิธีการ แต่วิธีการต่าง ๆ ต้องใช้บุคคลในการดำเนินการ ให้เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผลสูงสุดและปลอดภัย ดังนั้น ควรทำความเข้าใจในหน้าที่และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติของการดับเพลิง

การจัดสถานีป้องกันความเสียหายในเวลาเรือจอด ประกอบด้วย

- ผู้อำนวยการทั่วไป	จำนวน	๑	นาย
- ผู้อำนวยการดับเพลิง	จำนวน	๑	นาย
- หัวหน้าหน่วยซ่อมฯ	จำนวน	๑	นาย
- ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ	จำนวน	๑	นาย
- พลติดต่อสื่อสาร (เจ้าหน้าที่วงจร JZ พลนำสาร)	จำนวน	๒	นาย
- ผู้สำรวจความเสียหาย	จำนวน	๑	นาย
- ผู้ช่วยผู้สำรวจความเสียหาย	จำนวน	๑	นาย
- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์	จำนวน	๒	นาย
- หัวหน้าทีมดับไฟ	จำนวน	๑	นาย
- เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๑	จำนวน	๑	นาย
- เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๒	จำนวน	๑	นาย
- เจ้าหน้าที่สายสูบล	จำนวน	๔	นาย
- หัวหน้าชุดสนับสนุน	จำนวน	๑	นาย
- เจ้าหน้าที่ชุดสนับสนุน	จำนวน	๕	นาย
- ช่างไฟฟ้า	จำนวน	๒	นาย

หน้าที่ทั่ว ๆ ไป

๑. ผู้อำนวยการทั่วไป มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบความปลอดภัยของกำลังพลประจำเรือ ให้ความร่วมมือ และการสนับสนุนจากการร้องขอของผู้อำนวยการดับเพลิง ติดต่อประสานงานกับหน่วยอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือตามความจำเป็น

๒. ผู้อำนวยการดับเพลิง มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของชุดดับไฟประจำวัน ให้คำปรึกษา แนะนำ รับทราบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยซ่อมหรือส่วนอื่น ๆ เพื่อจำกัดความเสียหายที่เกิดขึ้นให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ รวมทั้งทำการติดต่อกับผู้อำนวยการทั่วไปเพื่อขอรับการสนับสนุน ความร่วมมือ และแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบ

๓. หัวหน้าหน่วยซ่อม มีหน้าที่ตรวจสอบความพร้อมของกำลังพลที่ทำหน้าที่ตามตำแหน่งต่าง ๆ ตรวจสอบการดำเนินการดับเพลิงให้เป็นไปตามขั้นตอน เป็นผู้ประสานงานหรือขอรับการสนับสนุน รวมทั้งทำการจัดบันทึกและแจ้งผลการปฏิบัติต่อผู้อำนวยการดับเพลิง ตามขั้นตอนการดำเนินการที่ได้รับรายงาน

๔. ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ มีหน้าที่ตัดสินใจ สั่งการและควบคุมการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในชุดดับไฟประจำวัน ให้เป็นไปอย่างถูกต้องปลอดภัย และมีประสิทธิภาพต่อการจำกัดขอบเขตของความเสียหายที่เกิดขึ้นให้อยู่ในวงจำกัดภายในระยะเวลาอันสั้น แจ้งขั้นตอนและผลการดำเนินงานหรือขอรับการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ กับหัวหน้าหน่วยซ่อม

๕. พลติดต่อบริการ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่วงจร JZ และพจนานุกรม มีหน้าที่ทำการติดต่อบริการแจ้งข้อมูลการปฏิบัติหรือคำแนะนำต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง สั้นกระชับ ได้ใจความ

๖. ผู้สำรวจความเสียหาย มีหน้าที่สำรวจเพลิงไหม้หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นว่าเป็น ประเภทใด ขนาดไหน บริเวณใด ทำการควบคุมไฟหรือความเสียหายขั้นต้นบริเวณที่เกิดเหตุ และชี้แนะชุดดับเพลิงเกี่ยวกับพื้นที่ที่เกิดเหตุและสถานะภาพของไฟ และทำการตรวจสอบพื้นที่โดยรอบที่เกิดเหตุในขณะที่ทำการดับเพลิงกันอยู่ รวมทั้งทำการสำรวจความเสียหายเมื่อการดับไฟเสร็จสิ้นลง

๗. ผู้ช่วยผู้สำรวจความเสียหาย มีหน้าที่ปฏิบัติงานร่วมกับผู้สำรวจความเสียหายหรือในบางกรณีอาจจะต้องปฏิบัติหน้าที่แทนผู้สำรวจความเสียหายได้เช่นเดียวกัน

๘. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ มีหน้าที่จัดเตรียมและตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ต้องใช้ประจำกาย หรือนำไปใช้ในขณะทำการดับเพลิงตามขั้นตอน

๙. หัวหน้าทีมดับไฟ มีหน้าที่กำกับการปฏิบัติของหัวฉีด ๑ และหัวฉีด ๒ ในการเข้าทำการดับเพลิงด้วยน้ำหรือโฟม ณ จุดที่เกิดเหตุ จนกระทั่งไฟดับลง

๑๐. เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๑ (เจ้าหน้าที่หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันสูงหรือหัวฉีดโฟม) มีหน้าที่ในการใช้หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันสูงหรือหัวฉีดโฟมเข้าทำการดับไฟ ภายใต้การกำกับของหัวหน้าทีมดับไฟ

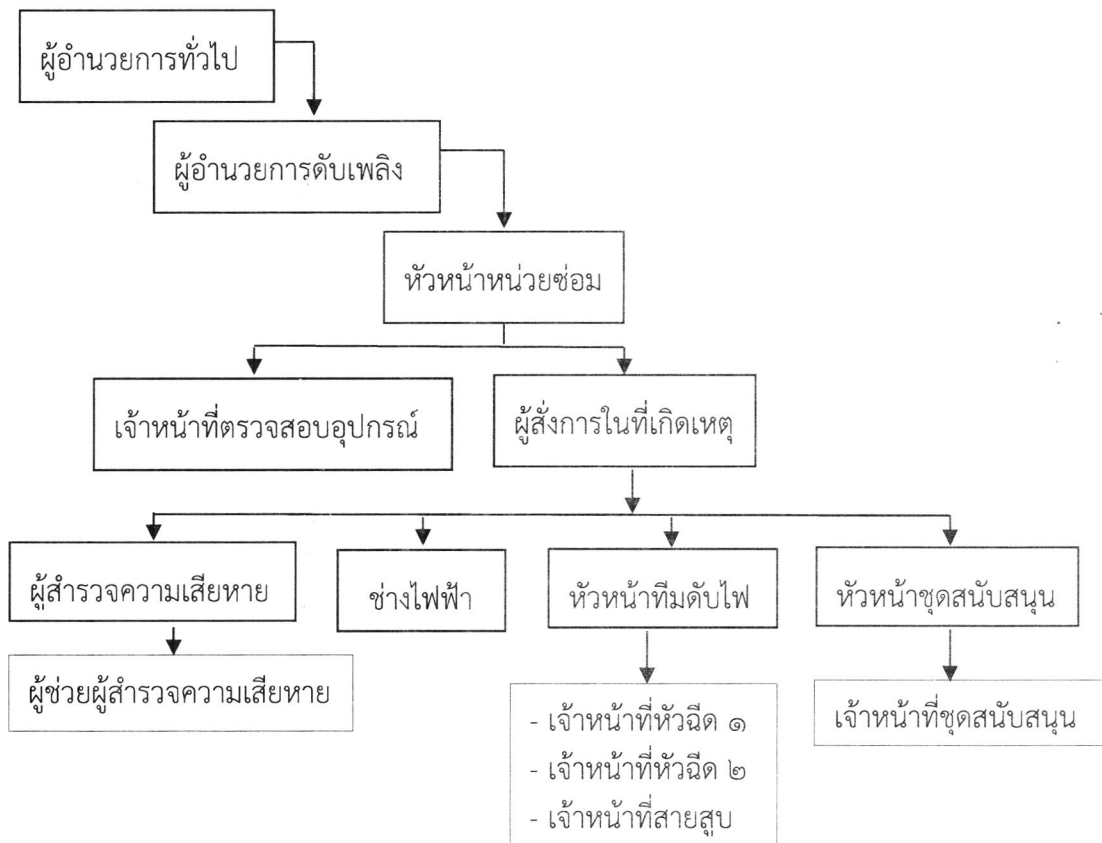
๑๑. เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๒ (เจ้าหน้าที่หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำ) มีหน้าที่ในการใช้หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำ เพื่อให้เกิดม่านป้องกันความร้อนแก่ทีมดับไฟในขณะที่เข้าทำการดับไฟ ภายใต้การกำกับของหัวหน้าทีมดับไฟ

๑๒. เจ้าหน้าที่สายสูบลม มีหน้าที่จัดเตรียมสายสูบลม ๑ และสายสูบลม ๒ พร้อมหัวฉีดให้เรียบร้อยจาก FIRE PLUG ที่อยู่ใกล้ที่เกิดเหตุหรือตามผู้สั่งการในที่เกิดเหตุระบุม่า เพื่อให้พร้อมสำหรับการใช้งาน และเข้าประจำสายสูบลมเพื่อทำหน้าที่ลำเลียงสายสูบลมในขณะที่เข้าทำการดับเพลิงหรือถอยออกเมื่อไฟดับแล้ว

๑๓. หัวหน้าชุดสนับสนุน มีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของชุดสนับสนุนตามคำสั่งของผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ เพื่อเป็นการสนับสนุนการดับเพลิงหรือจำกัดความเสียหายที่เกิดขึ้นตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อม

๑๔. เจ้าหน้าที่ชุดสนับสนุน มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของหัวหน้าชุดสนับสนุน เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ

๑๕. ช่างไฟฟ้า มีหน้าที่ในการตัดระบบไฟฟ้าแสงสว่างและไฟกำลัง และเลิกพัดลมระบบระบายอากาศภายในพื้นที่ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ และดำเนินการซ่อมทำระบบไฟฟ้าเมื่อการดับไฟเสร็จสิ้น



ภาพที่ ๔ แผนผังการควบคุมการปฏิบัติเจ้าหน้าที่ในเรือ

การปฏิบัติโดยทั่ว ๆ ไปเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขึ้นภายในเรือ

ผู้ประสบเหตุคนแรกต้องแจ้งเตือนให้ผู้อื่นหรือนายยามพรคนาวินประจำวันได้รับทราบ ในโอกาสแรกและเข้าทำการดับไฟขั้นต้นด้วยเครื่องมือดับเพลิงประจำที่ เช่น CO₂ หรือผงเคมีแห้งที่มีอยู่ประจำตามห้องต่าง ๆ ภายในเรือ ห้ามใช้น้ำดับเพลิงเป็นอันดับแรกเนื่องจากอาจทำให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจรขึ้นได้ ถ้าเห็นว่าไม่สามารถทำการดับไฟได้ด้วยเครื่องมือดับเพลิงประจำที่ ให้ทำการฉีกห้องที่เกิดเหตุไว้แล้วรอกอยู่จนกว่าเจ้าหน้าที่ชุดดับไฟประจำวันจะมาถึง เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพลิงไหม้แก่เจ้าหน้าที่ ๆ ต่อไป

ผู้อำนวยการทั่วไป นายยามพรคนาวินประจำวัน เมื่อได้รับทราบเหตุ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- ให้จ่ายยามประกาศการเกิดเหตุเพลิงไหม้ สถานที่ ชุดดับไฟประจำวันประจำที่
- เรียกกำลังพลประจำเรือทั้งหมดที่ไม่มีหน้าที่ตรวจสอบยอดบัญชีพล และจัดให้อยู่ในสถานที่ปลอดภัยโดยไม่กีดขวางการปฏิบัติงานของชุดดับไฟ

- ควบคุมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการกำหนดเส้นทางการจราจร ไปยังที่เกิดเหตุและห้องศูนย์ D.C. เช่น ใช้เชือกสีเขียวลากไปยังห้องศูนย์ D.C. และเชือกสีแดงไปยังจุดที่เกิดเหตุ
- ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ดับเพลิงนอกหน่วย เพื่อขอรับการสนับสนุนเป็นการล่วงหน้า
- ประสานงานกับผู้อำนวยการดับเพลิง เพื่อรับทราบสถานการณ์และการดำเนินงานของชุดดับไฟ

รวมทั้งการให้การสนับสนุนเมื่อได้รับการร้องขอในเรื่องต่าง ๆ ตามความจำเป็น

ผู้อำนวยการดับเพลิง นายยามพรคณินประจำวัน เมื่อได้รับทราบเหตุ ให้รับดำเนินการดังต่อไปนี้

- ไปประจำที่ศูนย์ D.C. ในทันที พร้อมกับกำหนดให้หน่วยซ่อมใดเป็นหน่วยซ่อมในการดับไฟและกำหนดเขตการควบคุมความเสียหายแจ้งให้ผู้อำนวยการทั่วไปได้รับทราบ
- คอยติดต่อประสานงานและให้คำแนะนำกับหัวหน้าหน่วยซ่อมในการดับเพลิงให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ควบคุมการปฏิบัติงานของยามพรคณินประจำวันภายในห้อง CCS. เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการของชุดดับไฟให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

หัวหน้าหน่วยซ่อม พันจ่ายามพรคณาวิน เมื่อได้ยินประกาศ ให้รับปฏิบัติดังต่อไปนี้

- รีบไปประจำยังหน่วยซ่อมที่ถูกกำหนด ทำการติดต่อกับศูนย์ D.C. ให้ได้ในโอกาสแรก
- ทำการตรวจสอบเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ว่าครบทุกตำแหน่งพร้อมที่จะดำเนินงานหรือไม่ ถ้ามีการขาดหายไปหรือต้องการคนเพิ่มให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนไปยังศูนย์ D.C.
- ติดต่อประสานงานและขอคำแนะนำในการปฏิบัติ กับผู้อำนวยการดับเพลิง
- ติดต่อประสานงานและให้คำแนะนำในการปฏิบัติแก่ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ในการควบคุมความเสียหายที่เกิดขึ้น รวมถึงเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ด้วยเช่นกัน

ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ พันจ่ายามพรคณินประจำวัน เมื่อได้ยินประกาศ ให้รับปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด ตรวจสอบการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ดับเพลิงให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปปฏิบัติงาน
- รีบไปยังที่เกิดเหตุฯ เพื่อรับทราบสถานะการณ์จากผู้สำรวจความเสียหาย และพิจารณา สั่งการดำเนินการในการดับเพลิงด้วยเครื่องมือต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น
- รายงานขั้นตอนการปฏิบัติและความก้าวหน้าในการดำเนินการ ให้หัวหน้าหน่วยซ่อมทราบเป็นระยะ ๆ จนกว่าไฟจะดับหรือความเสียหายได้ยุติลงแล้วโดยสมบูรณ์

คำแนะนำ การสั่งให้ชุดดับเพลิงเข้าทำการดับไฟ จะกระทำต่อเมื่อได้รับรายงานว่าทำการตัดระบบไฟฟ้าบริเวณที่เกิดเหตุเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อป้องกันไฟฟ้าลัดวงจร ในขณะที่เข้าทำการดับไฟ

พลติดตอสื่อสาร เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด และรับปฏิบัติดังต่อไปนี้

- เจ้าหน้าที่วงจร JZ ทำการทดลองระบบการติดตอสื่อสารระหว่างหน่วยซ่อมกับศูนย์ D.C. ให้เรียบร้อย เพื่อสามารถติดต่อกับผู้อำนวยการดับเพลิงได้ตลอดเวลาที่ทำการดับไฟ
- พลนำสาร คอยติดตามผู้สั่งการในที่เกิดเหตุอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เพื่อทำหน้าที่รายงานผลการดำเนินการหรือติดต่อขอรับคำแนะนำ / ขอรับการสนับสนุนต่าง ๆ ระหว่างผู้สั่งการในที่เกิดเหตุกับหัวหน้าหน่วยซ่อม ด้วยเครื่องมือสื่อสารหรือวิธีการอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ เมื่อได้ยินประกาศ ให้รับปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด ตรวจสอบการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ดับเพลิงให้เป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปปฏิบัติงาน
- ตรวจสอบกำลังดันภายในขวดอากาศเครื่องช่วยหายใจ จัดบันทึกเวลาการเริ่มใช้งานและคำนวณเวลาที่จำเป็นต้องเรียกเจ้าหน้าที่คนนั้น ๆ ออกมาเพื่อทำการเปลี่ยนขวดอากาศใหม่

- เตรียมขวดอากาศสำรองและหาสถานที่ที่เหมาะสมกับการใช้เป็นที่ในการเปลี่ยนขวดอากาศ แล้วแจ้งให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุทราบ เพื่อแจ้งต่อไปยังหัวหน้าหน่วยซ่อม

- จัดเตรียมเครื่องมือหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ตามความจำเป็นต่อการใช้งานในการดับเพลิงให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้สำรวจความเสียหาย เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- รีบไปยังที่เกิดเหตุ ขอรับทราบข้อมูลจากผู้ประสบเหตุคนแรกที่อยู่ในบริเวณนั้น ถ้าไม่มีใครอยู่ให้เข้าทำการสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น พร้อมกับทำการดับเพลิงขั้นต้นด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงประจำที่ เมื่อผู้ช่วยผู้สำรวจฯ มาถึงหรือเห็นว่าไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ ให้ทำการผ่นึกส่วนที่เกิดเหตุไว้และแจ้งข้อมูลต่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุโดยเร็ว แล้วรีบกลับไปแต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงพร้อมเครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย เสร็จแล้วกลับมาয়ที่เกิดเหตุ

- ทำการสำรวจสถานะการณ์โดยรอบพื้นที่ที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ แล้วรายงานต่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุเป็นระยะ ๆ ตลอดเวลาของการดับเพลิง จนกระทั่งไฟดับเรียบร้อย

คำแนะนำ การปฏิบัติงานของผู้สำรวจความเสียหาย ควรจะต้องไปพร้อมกับผู้ช่วยผู้สำรวจเสมอ

ผู้ช่วยผู้สำรวจความเสียหาย เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด รีบแต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงพร้อมเครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย แล้วรีบไปยังที่เกิดเหตุ เพื่อเปลี่ยนกับผู้สำรวจความเสียหายให้ออกมาสวมชุดผจญเพลิงให้เรียบร้อยก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่อ ๆ ไป

- การปฏิบัติของผู้ช่วยผู้สำรวจฯ เช่นเดียวกับผู้สำรวจความเสียหายตามที่กล่าวมาข้างต้น ช่างไฟฟ้าเมื่อได้ยินประกาศ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด ตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือช่างไฟฟ้าให้พร้อมใช้งาน

- รีบไปยังบริเวณที่เกิดเหตุ เพื่อรับคำสั่งปฏิบัติเกี่ยวกับงานทางไฟฟ้าจากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ

หัวหน้าทีมดับไฟ เมื่อได้ยินประกาศ ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด แต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงพร้อมใส่เครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย

- เมื่อเจ้าหน้าที่หัวฉีด ๑ และหัวฉีด ๒ พร้อมแล้ว ให้รีบไปยังที่เกิดเหตุแล้วเข้าประจำตามหัวฉีดที่ได้รับการเตรียมไว้ รอคำสั่งจากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุในการนำทีมดับไฟเข้าทำการดับไฟ

เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๑ หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันสูง เมื่อได้ยินประกาศให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- รีบไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนดแต่งกายด้วยชุดผจญเพลิง พร้อมใส่เครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย

- ไปยังที่เกิดเหตุพร้อมกับหัวหน้าทีมดับไฟ แล้วเข้าประจำหัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันสูงที่ได้รับการเตรียมไว้ และรอฟังคำสั่งปฏิบัติจากหัวหน้าทีมดับไฟ

เจ้าหน้าที่หัวฉีด หมายเลข ๒ หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำ เมื่อได้ยินประกาศให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- รีบไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด แต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงพร้อมใส่เครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย

- ไปยังที่เกิดเหตุพร้อมกับหัวหน้าทีมดับไฟ แล้วเข้าประจำหัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำที่ได้รับการเตรียมไว้ และรอฟังคำสั่งปฏิบัติจากหัวหน้าทีมดับไฟ

เจ้าหน้าที่สายสูบล เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนดแต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงให้รัดกุม และเจ้าหน้าที่สายสูบล ๑ คนแรก ให้ใส่เครื่องช่วยหายใจให้เรียบร้อย

- รีบไปยังที่เกิดเหตุ ทำการเตรียมสายสูบลพร้อมหัวฉีดจำนวน ๒ เส้นจาก FIRE PLUG ใกล้ที่เกิดเหตุ (โดยแยก FIRE PLUG แต่ละเส้น) ตามคำสั่งของผู้สั่งการในที่เกิดเหตุหรือหัวหน้าทีมดับไฟให้เรียบร้อย พร้อมสำหรับเจ้าหน้าที่หัวฉีดใช้งานได้ทันที

- เสร็จแล้วเข้าไปประจำสายสูบลและที่ลื่นน้ำของ FIRE PLUG เพื่อรอคำสั่ง “เปิดน้ำ” จากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ และทำหน้าที่ลาลียงสายสูบลในขณะที่ทำการดับไฟหรือถอยออกเมื่อไฟดับแล้ว

หัวหน้าชุดสนับสนุน เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด ตรวจสอบเจ้าหน้าที่ชุดสนับสนุนว่าเพียงพอและพร้อมที่จะปฏิบัติงานได้หรือไม่ แล้วแจ้งต่อหัวหน้าหน่วยซ่อม

- รีบไปยังที่เกิดเหตุให้คอยอยู่ในบริเวณที่ใกล้กับผู้สั่งการในที่เกิดเหตุและไม่กีดขวางต่อการปฏิบัติงานของชุดดับไฟ

- รออยู่จนกว่าจะได้รับการร้องขอรับการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ออกจากบริเวณข้างเคียงหรือทำการหล่อเย็นรอบ ๆ พื้นที่เกิดเหตุ จากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ

- เมื่อได้ปฏิบัติในเรื่องใด ๆ เรียบร้อยแล้ว ให้รายงานผลต่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ

เจ้าหน้าที่ชุดสนับสนุน เมื่อได้ยินประกาศ ให้รีบปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ไปยังหน่วยซ่อมที่กำหนด และรออยู่จนกว่าจะได้รับคำสั่งปฏิบัติจากหัวหน้าชุดสนับสนุน

คำแนะนำ เจ้าหน้าที่ในชุดดับเพลิงประจำวันทั้งหมดที่ไม่ได้สวมใส่ชุดผจญเพลิง ให้แต่งกายด้วยชุดที่รัดกุมและเหมาะสมในการปฏิบัติงาน โดยให้คำนึงถึงความปลอดภัยของตนเองเป็นพื้นฐาน

ขั้นตอนการดับไฟในบริเวณที่เกิดเหตุ

เมื่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ได้รับรายงานจากผู้สำรวจความเสียหายว่าไม่สามารถทำการดับไฟได้ด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงแบบประจำที่แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. สั่งให้เจ้าหน้าที่สายสูบลเตรียมสายสูบลเพื่อใช้น้ำหรือโฟมเข้าทำการดับไฟจาก FIRE PLUG บริเวณใกล้ที่เกิดเหตุ แต่อย่าให้อยู่ติดที่เกิดเหตุมากเกินไป เพื่อป้องกันอันตรายจากการลุกลามของไฟ

๒. สั่งผู้สำรวจความเสียหายและผู้ช่วยฯ ให้ไปทำการสำรวจพื้นที่โดยรอบที่เกิดเหตุ

๓. สั่งชุดสนับสนุนให้ไปทำการหล่อเย็นพื้นที่โดยรอบที่เกิดเหตุ

๔. เมื่อเห็นว่าทีมดับไฟเข้าประจำที่เรียบร้อยแล้ว สั่ง “เปิดน้ำ” และ “ทดลองหัวฉีด”

๕. สั่งช่างไฟฟ้าให้ทำการตัดทางไฟฟ้าและเลิกระบบพัดลม บริเวณที่เกิดเหตุทั้งหมด

๖. เมื่อช่างไฟฟ้ารายงานผลการตัดทางไฟฟ้า และเลิกระบบพัดลมเรียบร้อยแล้ว และได้รับรายงานผลการปฏิบัติการหล่อเย็นพื้นที่โดยรอบจากหัวหน้าชุดสนับสนุนแล้ว สั่งให้ทีมดับไฟเข้าทำการดับไฟ

๗. ถ้าผู้สำรวจความเสียหายกลับมารายงานสถานการณ์รอบ ๆ ที่เกิดเหตุ ว่าต้องมีการขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ที่อาจติดไฟหรือเป็นอันตรายจากความร้อนออกจากพื้นที่ข้างเคียง ให้ติดต่อไปยังหน่วยซ่อมเพื่อขอรับการสนับสนุนจากหัวหน้าหน่วยซ่อม ในการจัดคนมาช่วยขนย้ายวัสดุอุปกรณ์ออกจากพื้นที่ดังกล่าว

๘. รายงานสถานะการณ์ของเพลิงไหม้ ไปยังหน่วยซ่อมตามขั้นตอนที่ได้ดำเนินการไป

๙. ให้ผู้สำรวจความเสียหายไปสำรวจอุณหภูมิรอบ ๆ ที่เกิดเหตุ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทางใด

๑๐. เมื่อได้รับรายงานจากทีมดับไฟ ว่าไฟดับแล้ว ให้สั่ง “ถอย” (ก่อนถอยออกจากที่เกิดเหตุเป็นหน้าที่ของหัวหน้าทีมดับไฟในการจัดยามเฝ้าไฟ โดยจัดจากเจ้าหน้าที่หัวฉีดคนใดก็ได้ ตามความเหมาะสมของสถานะการณ์)

๑๑. เมื่อทีมดับไฟออกมาจากที่เกิดเหตุแล้ว สั่งให้ผู้สำรวจความเสียหายเข้าสำรวจความเสียหายครั้งที่ ๑ (เป็นการสำรวจเกี่ยวกับควันไฟ น้ำท่วม)

๑๒. ถ้าได้รับรายงานว่ามึควัน หรือมีน้ำท่วม ให้ขอรับการสนับสนุนจากหัวหน้าหน่วยซ่อมในการกำหนดเส้นทางและวิธีการระบายน้ำ หรือระบายควันออกจากที่เกิดเหตุ

๑๓. เมื่อทำการระบายน้ำหรือระบายควันเรียบร้อย สิ่งให้ผู้สำรวจความเสียหายเข้าสำรวจความเสียหายครั้งที่ ๒ (เป็นการสำรวจเกี่ยวกับก๊าซพิษ แก๊สระเบิด และจำนวนออกซิเจน)

๑๔. ถ้าได้รับรายงานว่ามีก๊าซพิษ แก๊สระเบิด ให้ขอรับการสนับสนุนจากหัวหน้าหน่วยซ่อม ในการกำหนดเส้นทางและวิธีการระบายก๊าซพิษ แก๊สระเบิด ออกจากที่เกิดเหตุ

๑๕. เมื่อทำการระบายก๊าซพิษ แก๊สระเบิด เรียบร้อย หรือได้รับรายงานว่าไม่มี ก๊าซพิษ แก๊สระเบิด และมีออกซิเจนเพียงพอต่อการหายใจ สิ่งให้ผู้สำรวจความเสียหายให้ทำการสำรวจความเสียหายที่เกิดจากเพลิงไหม้

๑๖. เมื่อได้รับรายงานผลการสำรวจความเสียหายแล้วและเห็นว่าไฟดับโดยสมบูรณ์แล้ว สิ่งให้ช่างไฟฟ้าทำการสำรวจความเสียหาย และซ่อมแซมเกี่ยวกับระบบไฟฟ้าให้สามารถใช้ราชการได้ในระดับหนึ่ง

๑๗. สำรวจความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่หน่วยซ่อมที่ปฏิบัติงานอยู่ให้เรียบร้อย ก่อนที่จะเลิกหน่วยซ่อม ฯ

การฝึกดับไฟภายในเรือในขณะเรือจอด

การดับไฟภายในเรือในขณะเรือจอดอยู่กับท่าเทียบเรือ มีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

๑. ชุดดับไฟประจำวันในเวลางาน เริ่มตั้งแต่เวลา ๐๘๓๐ - ๑๖๐๐ จัดจากส่วนป้องกันความเสียหายของแผนกช่างกล

๒. ชุดดับไฟประจำวันนอกเวลางาน ตั้งแต่เวลา ๑๖๐๐ - ๐๘๓๐ จัดจากยามประจำวันของทุกแผนกร่วมกัน **กล่าวโดยทั่วไป** การฝึกการดับไฟควรมุ่งเน้นที่ขั้นตอนการปฏิบัติ ความถูกต้อง ความเหมาะสม ของผู้ปฏิบัติ และวิธีการที่ใช้ในการดับไฟ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์และพื้นที่ที่ทำการฝึกฯ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมการฝึก ฯ

หมายเหตุ ผู้ควบคุมการฝึก ฯ ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการป้องกันความเสียหายภายในเรือเป็นอย่างดี เพราะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่สมมุติสถานการณ์ตามความน่าจะเป็นและควบคุมกำกับดูแลการฝึก ฯ ให้เป็นไปตามขั้นตอนอย่างถูกต้องสมบูรณ์แบบ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

วัตถุประสงค์ในการฝึกการดับไฟภายในเรือ

เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะและเตรียมความพร้อมของประจำเรือทุกนาย ให้มีความมั่นใจพร้อมรับสถานการณ์ได้ตลอดเวลา รู้จักเกี่ยวกับเครื่องมือดับไฟต่าง ๆ ที่มีใช้งานอยู่บนเรือ ตลอดจนวิธีการใช้งานอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ รู้ถึงขั้นตอนการปฏิบัติในการดับไฟของเจ้าหน้าที่ชุดดับไฟในตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีการหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ รวมถึงประจำเรือคนอื่น ๆ ที่ไม่มีหน้าที่ประจำในชุดดับไฟประจำวันก็มีขั้นตอนที่ต้องทราบ และปฏิบัติเช่นเดียวกัน

การฝึกการดับไฟ ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

๑. การกำหนดพื้นที่ที่จะทำการฝึกฯ ควรมีความเหมาะสมแก่การเกิดเพลิงไหม้
๒. การสมมุติสถานการณ์ที่จะทำการฝึกฯ ควรคำนึงถึงความน่าจะเป็นบนพื้นฐานของความเป็นจริง
๓. มีการควบคุมและแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติให้แก่ผู้รับการฝึกฯ อย่างใกล้ชิด
๔. การตรวจสอบความพร้อมขององค์บุคคลและองค์วัตถุในระหว่างที่ทำการฝึกฯ
๕. เมื่อการฝึกฯ เสร็จสิ้นลง ให้ทำการชี้แจงข้อบกพร่องที่ควรมีการแก้ไข

๖. ทำการประเมินผลการฝึกฯ เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงทั้งด้านบุคคลากรและองค์วัสดุให้มีความพร้อมยิ่งขึ้น

คำแนะนำ สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงในขั้นตอนของการฝึก ฯ คือ การจับเวลา เพราะจะทำให้ผู้รับการฝึกพะวงอยู่กับเวลาจนอาจทำให้ละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติไป

“ควรใช้วิธีกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในระหว่างดำเนินการฝึก”

ขั้นตอนการฝึกดับไฟภายในเรือ

ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งการฝึกฯ เสร็จสิ้น ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ควบคุมการฝึกฯ เมื่อมีการกำหนดพื้นที่ที่จะทำการฝึกฯ เรียบร้อยแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

นายยามพรรคนาวินประจำวัน ให้จ่ายามประกาศ

“ฝึก..ฝึก..ฝึก..ไฟไหม้ห้องหมายเลขที่.....ชุดดับไฟประจำวันประจำที่”

นายยามพรรคกลิน รีบไปยังห้อง CCS. อย่างรวดเร็ว ทำการติดต่อกับผู้อำนวยการทั่วไป เพื่อกำหนดหน่วยซ่อมที่จะใช้ดำเนินการและกำหนดพื้นที่ควบคุมความเสียหาย และควบคุมการปฏิบัติของยามพรรคกลินในขณะนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนการดับไฟของชุดดับไฟประจำวัน เช่น การเดินพัดน้ำทะเลดับเพลิง หรือการเดินเครื่องไฟฟ้าเพื่อเปลี่ยนเป็นไฟฟ้าเรือ เป็นต้น และแจ้งตำแหน่งของผู้อำนวยการดับเพลิงว่าประจำอยู่ที่ใด

ผู้อำนวยการทั่วไป ให้จ่ายามประกาศ

- “ชุดดับไฟประจำวันไปที่หน่วยซ่อม.....”
- “ปิดประตูผนึกน้ำตั้งแต่กึ่งที่.....ถึงกึ่งที่.....”
- “ประจำเรือผู้ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องของแฉวรอฟังคำสั่ง ที่.....”
- “ผู้อำนวยการดับเพลิงอยู่ที่.....”

การปฏิบัติที่หน่วยซ่อม

หัวหน้าหน่วยซ่อม ทำการตรวจสอบกำลังพลของชุดดับไฟประจำวัน ว่ามีจำนวนพร้อมที่จะดำเนินการหรือไม่แล้วรายงานไปยังศูนย์ D.C. ถ้าต้องการกำลังพลเพิ่มเติมให้ติดต่อขอรับการสนับสนุนผู้ไม่มีหน้าที่ ผ่านทางผู้อำนวยการดับเพลิง

- พลติดต่อบรรณาสาร เจ้าหน้าที่วงจร JZ รับทำการทดลองการติดต่อกับศูนย์ D.C. ทางวงจร JZ แล้วคอยรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ศูนย์ D.C. ทราบ เมื่อหัวหน้าหน่วยซ่อมสั่งการ

- ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ตรวจสอบการแต่งกายชุดผจญเพลิงของเจ้าหน้าที่ตามตำแหน่งต่าง ๆ ให้เรียบร้อยแล้วสั่งให้ไปยังที่เกิดเหตุ

- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ ทำการจดบันทึกกำลังดันในขวดอากาศของเจ้าหน้าที่แต่ละนายที่สวมใส่ให้ครบ และคำนวณเวลาที่จะต้องทำการเปลี่ยนขวดอากาศใหม่ แล้วแจ้งตำแหน่งที่อยู่ให้แก่ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุทราบ และจัดเตรียมขวดอากาศสำรองไว้ให้พร้อม รวมถึงการจับเวลาการใช้งานของแต่ละนาย เพื่อเรียกออกมาเปลี่ยนขวดอากาศใหม่

การปฏิบัติที่เกิดเหตุเพลิงไหม้

ผู้สำรวจความเสียหาย เมื่อได้ยินประกาศให้รีบไปยังที่เกิดเหตุ

- เข้าทำการสำรวจเพลิงไหม้และทำการดับไฟด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงประจำที่ (ตามการกำหนดต้นเหตุเพลิงไหม้จากผู้ควบคุมการฝึก ฯ) แล้วรายงานผลกับผู้สั่งการในที่เกิดเหตุเมื่อมาถึงและรีบไปแต่งกายด้วยชุดผจญเพลิงให้เรียบร้อย หรือไปรายงานผลยังหน่วยซ่อมเมื่อผู้ช่วยผู้สำรวจความเสียหายมาสลับเปลี่ยนการปฏิบัติหน้าที่แล้ว

- ให้รายงานดังนี้ “ไฟไหม้ห้อง...”หมายเลข...เป็นไฟประเภท...” CO₂ ไม่สามารถดับไฟได้”

ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ เมื่อมาถึงที่เกิดเหตุ

- ให้รีบทราบสถานะการณ์ถึงประเภทและขนาดของไฟ เพื่อทำการตัดสินใจสั่งการให้ใช้อุปกรณ์ประเภทใดในการดับเพลิง ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่ใช้ทำการฝึก ตัวอย่างเช่น ห้องที่มีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำที่ชนิด HALON ติดตั้งอยู่หรือห้องครัวที่มีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำที่ชนิดสารเคมีติดตั้งอยู่ เป็นต้น

หมายเหตุ ในแบบการฝึกนี้เราจะเน้นที่การใช้น้ำเข้าทำการดับไฟ ให้ปฏิบัติและสั่งการดังนี้

- “ช่างไฟฟ้า เลิกพัคลมระบายอากาศ”
- “เจ้าหน้าที่สายสูบ เตรียมสายสูบ ๑ และสายสูบ ๒ จาก FIRE PLUG บริเวณ.....”
- “ผู้สำรวจความเสียหาย ไปสำรวจพื้นที่โดยรอบที่เกิดเหตุ”
- “ชุดสนับสนุน ไปทำการหล่อเย็นผนังรอบๆที่เกิดเหตุ”

คำแนะนำ ถ้าเห็นว่ามีควันไฟเป็นจำนวนมากให้สั่งชุดสนับสนุน “ทำม่านกันควันบริเวณ...”

เมื่อเห็นเจ้าหน้าที่หัวฉีด ๑ และหัวฉีด ๒ พร้อมเจ้าหน้าที่สายสูบเข้าประจำที่เรียบร้อยแล้ว ให้สั่ง “เปิดน้ำทดลองหัวฉีด”

- เมื่อได้รับรายงานทีมดับไฟพร้อม ให้สั่ง “ช่างไฟฟ้า ตัดระบบไฟฟ้า”
- เมื่อได้รับรายงานการตัดระบบไฟฟ้าเรียบร้อยแล้วจากช่างไฟฟ้า และผนังโดยรอบที่เกิดเหตุ มีการหล่อเย็น

แล้วจากการรายงานของหัวหน้าชุดสนับสนุน ให้สั่ง “เข้าดับไฟ”

คำแนะนำ ในขณะที่ทำการดับไฟด้วยน้ำอยู่นั้น สั่งการให้ผู้สำรวจความเสียหายไปทำการตรวจสอบเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิรอบ ๆ ที่เกิดเหตุอยู่ตลอดเวลา

หมายเหตุ การสั่งการใด ๆ เมื่อได้รับการปฏิบัติแล้วให้ผู้สั่งการฯ รายงานให้หัวหน้าหน่วยซ่อมทราบโดยผ่านทางพจนานุกรม

ชุดดับไฟ เมื่อสวมชุดผจญเพลิงเรียบร้อยแล้วและมาถึงที่เกิดเหตุ

๑. เจ้าหน้าที่ทีมดับไฟ ตรวจสอบความเรียบร้อยของสายสูบพร้อมหัวฉีดแล้ว สั่งให้หัวฉีด ๑ และหัวฉีด ๒ เข้าประจำตำแหน่งและตรวจสอบการเข้าประจำที่ของเจ้าหน้าที่สายสูบ เมื่อได้รับคำสั่งทดลองหัวฉีด ให้สั่ง

- “หัวฉีด ๑ ทดลองหัวฉีด” และเมื่อได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่หัวฉีด ๑ ว่า “หัวฉีด ๑ พร้อม” ให้สั่ง
- “หัวฉีด ๒ ทดลองหัวฉีด” และเมื่อได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่หัวฉีด ๒ ว่า “หัวฉีด ๒ พร้อม”
- รายงานผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ “ทีมดับไฟพร้อม”
- เมื่อได้รับคำสั่ง “เข้าดับไฟ” จากผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ให้สั่งเจ้าหน้าที่สายสูบ ๑ (คนที่ ๑) ตามลำดับดังนี้
- “ตรวจสอบความร้อน”
- “ตรวจสอบกำลังดัน”
- “เปิดประตูเล็กน้อย” และให้จับหัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำแห่เข้าไปพร้อมกับเปิดน้ำด้วย
- รอสักครู่ แล้วสั่ง “เปิดประตูเต็มที่”
- สั่ง “เข้าไฟ” แล้วทำหน้าที่ควบคุมเจ้าหน้าที่หัวฉีด ๑ และหัวฉีด ๒ เข้าทำการดับไฟภายใน ที่เกิดเหตุ

๒. เจ้าหน้าที่หัวฉีด ๑ เมื่อเข้าประจำหัวฉีด ๑ (หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันสูง) แล้ว และได้รับคำสั่ง “ทดลองหัวฉีด” ให้ปฏิบัติดังนี้

- เปิดหัวฉีดไปตามตำแหน่ง “FOG” และ “OPEN” เสร็จแล้วปิดไว้
- รายงาน “หัวฉีด ๑ พร้อม”

๓. เจ้าหน้าที่หัวฉีด ๒ เมื่อเข้าประจำหัวฉีด ๒ (หัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำ) แล้ว และได้รับคำสั่ง “ทดลองหัวฉีด” ให้ปฏิบัติดังนี้

- เปิดหัวฉีดไปที่ตำแหน่ง “FOG” และ “OPEN” เสร็จแล้วปิดไว้
- รายงาน “หัวฉีด ๒ พร้อม”

๔. **เจ้าหน้าที่สายสูบ ๑** (คนที่ ๑) ภายหลังจากการเตรียมสายสูบและเข้าประจำสายสูบแล้ว เมื่อได้รับคำสั่งจากหัวหน้าทีมดับไฟ ให้ปฏิบัติดังนี้

- “ตรวจสอบความร้อน” ให้ถอดถุงมือกันความร้อนออกและใช้หลังมือตรวจสอบอุณหภูมิห่างจากบานประตูประมาณ ๑ นิ้ว แล้วรายงานผล “มีความร้อน/ไม่มีความร้อน” ตามผู้ควบคุมการฝึกฯ
- “ตรวจสอบกำลังดัน” สวมถุงมือกันความร้อนแล้วขยับเปิดประตูทีละน้อย โดยให้ยืนในตำแหน่งที่ปลอดภัยจากการแลบออกมาของเปลวไฟ แล้วรายงานผล “มีกำลังดัน/ไม่มีกำลังดัน” ตามผู้ควบคุมการฝึกฯ
- “เปิดประตูเล็กน้อย” ให้เปิดประตูออกเล็กน้อย และจับหัวฉีดฝอยน้ำกำลังดันต่ำแห่เข้าไป
- “เปิดประตูเต็มที่” ให้เปิดประตูค้างไว้จนสุดแล้วกลับไปประจำสายสูบ เพื่อทำหน้าที่คอยลำเลียงสายสูบตามเข้าไปในที่เกิดเหตุ เว้นระยะห่างจากเจ้าหน้าที่หัวฉีดประมาณ ๑ - ๒ เมตร โดยอยู่ในลักษณะหนีบสายสูบทั้ง ๒ เส้น ไว้ใต้รักแร้และมือจับสายสูบให้มั่นคง

เมื่อการดับไฟผ่านไปสักครู่

ผู้สำรวจความเสียหาย

- ผู้สำรวจความเสียหายกลับมารายงานว่าอุณหภูมิรอบ ๆ ที่เกิดเหตุลดลง ให้ทีมดับไฟรายงาน “ไฟอยู่ในความควบคุม” อีกสักครู่ให้รายงาน “ไฟดับแล้ว”
- ให้หัวหน้าทีมดับไฟ สั่ง “ดับไฟให้สมบูรณ์” และเมื่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ สั่ง “ถอย” หัวหน้าทีมดับไฟ สั่ง “ปิดหัวฉีด”

หัวหน้าทีมดับไฟ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- สั่ง “ หัวฉีด ๑ เฝ้าไฟ ---- หัวฉีด ๒ ถอย ” หรือ
- ในกรณีใช้โฟมเข้าดับไฟ สั่ง “หัวฉีด ๑ เปลี่ยนหัวฉีด ๒ เฝ้าไฟ หัวฉีด ๒ นำหัวฉีดโฟมถอย”

คำแนะนำ ในกรณีใช้หัวฉีดโฟมเป็นหัวฉีด ๑ เข้าทำการดับไฟ การจัดยามเฝ้าไฟให้เปลี่ยนมาใช้หัวฉีด ๒ แทน โดยให้ถอดส่วนฝอยน้ำกำลังดันต่ำออก

- ในขณะที่ถอยออกจากที่เกิดเหตุ ให้เจ้าหน้าที่สายสูบวางสายสูบเส้นที่ทำหน้าที่เฝ้าไฟลง และทำการลำเลียงสายสูบอีกเส้นออกจากที่เกิดเหตุอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันเจ้าหน้าที่หัวฉีดเกิดอุบัติเหตุจากแรงกระชาก

เมื่อไฟดับแล้ว ชุดดับไฟออกจากที่เกิดเหตุหมดแล้ว เหลือแต่ยามเฝ้าไฟเพียงคนเดียว

ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ดำเนินการดังต่อไปนี้

- สั่ง “ผู้สำรวจความเสียหาย สำรวจความเสียหายครั้งที่ ๑”

ผู้สำรวจความเสียหาย เข้าไปภายในที่เกิดเหตุ แล้วออกมารายงาน

- “ผลการสำรวจความเสียหายภายในมีควัน.....มาก/เล็กน้อย..... มีน้ำท่วมสูงประมาณ.....นิ้ว”

ตามผู้ควบคุมการฝึกฯ

- ถ้าผู้ควบคุมการฝึกฯ กำหนดให้ที่เกิดเหตุมีควันมากหรือมีน้ำท่วม ให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ สั่งชุดสนับสนุนดำเนินการระบายควัน หรือระบายน้ำออกจากที่เกิดเหตุ โดยติดต่อขอรับคำแนะนำและวิธีการจากหัวหน้าหน่วยซ่อม

- เมื่อทำการระบายควัน ระบายน้ำเรียบร้อยหรือผู้ควบคุมการฝึกฯ กำหนดให้ภายในที่เกิดเหตุมีควันเล็กน้อยหรือมีน้ำท่วมขังเล็กน้อย ให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ดำเนินการต่อไป

- สั่ง “ผู้สำรวจความเสียหาย เข้าสำรวจความเสียหายครั้งที่ ๒”

การเข้าสำรวจความเสียหายครั้งที่ ๒ ให้ผู้สำรวจความเสียหายนำเครื่องมือตรวจ แก๊สพิษ ก๊าซระเบิด และออกซิเจนเข้าไปด้วย แล้วออกมารายงานผล

- “ผลการสำรวจความเสียหาย มี / ไม่มี แก๊สพิษ ก๊าซระเบิด ออกซิเจนมีไม่เพียงพอ / เพียงพอต่อการหายใจ” ตามผู้ควบคุมการฝึกฯ

ถ้าผู้ควบคุมการฝึกฯ กำหนดให้ที่เกิดเหตุมีแก๊สพิษ หรือก๊าซระเบิด ให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ สั่งชุดสนับสนุนดำเนินการระบายแก๊สพิษหรือก๊าซระเบิดออกจากที่เกิดเหตุ โดยติดต่อขอรับคำแนะนำและวิธีการจากหัวหน้าหน่วยซ่อม เมื่อทำการระบายแก๊สพิษ หรือก๊าซระเบิด เรียบร้อยหรือผู้ควบคุมการฝึกฯ กำหนดให้ภายในที่เกิดเหตุไม่มีแก๊สพิษ หรือก๊าซระเบิด และมีออกซิเจนเพียงพอต่อการหายใจ ให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ ดำเนินการต่อไป

ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ

- สั่ง “ผู้สำรวจความเสียหาย เข้าสำรวจความเสียหายครั้งที่ ๓”

ผู้สำรวจความเสียหาย เข้าทำการสำรวจความเสียหาย และออกมารายงานผลความเสียหายที่เกิดขึ้น

- “ไฟไหม้ห้อง.....ผลการสำรวจความเสียหาย..... โครงสร้างของห้องฯ ปลอดภัย/ชำรุดบริเวณ.....”

ตามผู้ควบคุมการฝึกฯ

เมื่อผู้สั่งการในที่เกิดเหตุ รับทราบและรายงานผลความเสียหายแล้ว ให้ดำเนินการต่อไป

- สั่ง “ช่างไฟฟ้าตรวจสอบและซ่อมทำระบบไฟฟ้าแล้วต่อทางไฟฟ้าและพัดลมระบบอากาศ”

หลังจากช่างไฟฟ้ารายงานต่อทางไฟฟ้าเรียบร้อยแล้ว ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุทำการตรวจสอบความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ชุดดับไฟประจำวันที่ปฏิบัติหน้าที่ทั้งหมด แล้วรายงานหัวหน้าหน่วยซ่อม

- “ไฟไหม้ห้อง.....ไฟดับเรียบร้อย เจ้าหน้าที่หน่วยซ่อมปลอดภัย ขออนุญาตเลิก หน่วยซ่อมฯ”

เมื่อได้รับอนุญาต ให้ทำการเก็บสิ่งของที่นำออกมาฝึกฯ เข้าที่ให้เรียบร้อย หลังจากนั้น ให้ผู้ควบคุมการฝึกฯ ชี้แจงข้อบกพร่องหรือให้คำแนะนำ ก่อนที่จะเลิกฝึก

หมายเหตุ สำหรับการดับไฟขณะเรือเดิน มีขั้นตอนการปฏิบัติเป็นลักษณะเดียวกันกับการดับไฟเรือจอด

บทที่ ๓ แผนการป้องกันและระงับอัคคีภัย

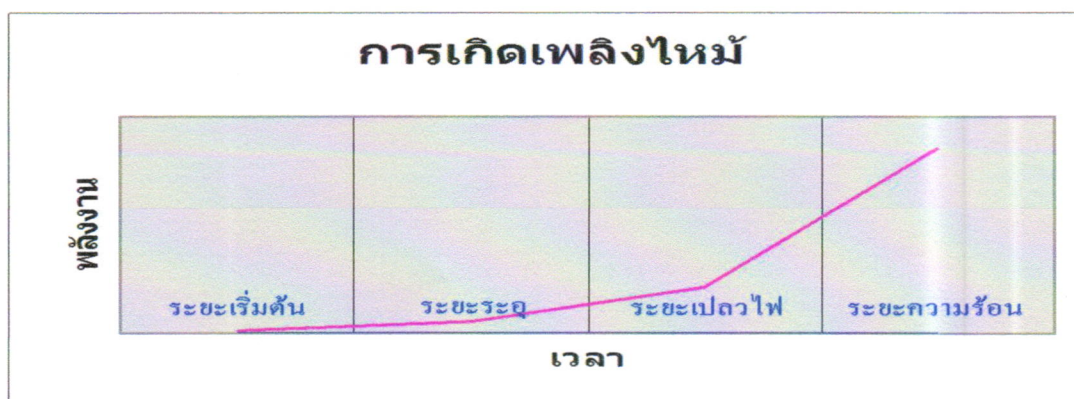
พฤติกรรมของไฟ

๑. การจัดทำแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเพลิงไหม้ นั้น สิ่งที่สำคัญก็คือผู้จัดทำแผนของหน่วยจะต้องเข้าใจพฤติกรรมของไฟให้ถ่องแท้เสียก่อน และจำเป็นที่จะต้องรู้คุณสมบัติของสสารที่หน่วยมีอยู่ถึงจะสามารถออกแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเพลิงไหม้ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งเพลิงที่ไหม้ตามปกติแล้วจะมีพฤติกรรมดังกราฟด้านล่าง



ภาพที่ ๕ กราฟช่วงการเกิดเพลิงไหม้

๒. จากกราฟด้านบนถ้าให้แกน X เป็นช่วงเวลา และแกน Y เป็นพลังงานที่วัตถุเชื้อเพลิงคายออกมาหรือเป็นอุณหภูมิที่เกิดขึ้นเมื่อเกิดเพลิงไหม้ จะเห็นได้ว่าถ้าขยายช่วงของการเกิดเพลิงไหม้ในช่วงของ Growth Stage ออกมาจะได้ตามกราฟด้านล่าง และจากกราฟด้านบนจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของไฟเมื่อเกิดเพลิงไหม้ในช่วงแรก ๆ นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ระยะดังนี้



ภาพที่ ๖ ระยะเวลาการเกิดเพลิงไหม้

๒.๑ ระยะเริ่มต้น ลักษณะของการเกิดจะเป็นควันที่มีอนุภาคเล็ก ๆ ตาเปล่าไม่สามารถมอง และยังไม่มียลักษณะรูปร่างของไฟเกิดขึ้น

๒.๒ ระยะระอุ ลักษณะของการเกิดจะเป็นควันที่มีอนุภาคใหญ่ สามารถมองเห็นควันไฟได้ด้วยตาเปล่าแต่ยังไม่มียลักษณะรูปร่างของไฟเกิดขึ้น

๒.๓ ระยะเปลวไฟ ลักษณะของการเกิดจะเห็นเป็นรูปร่างของไฟ มีหัว หาง และฐานของไฟสมบูรณ์

๒.๔ ระยะความร้อน ลักษณะของการเกิดจากเพลิงที่ไหม้จะมีอุณหภูมิสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งจะเข้าสู่ระยะ Flash Over ของช่วง Burning Stage จนไม่สามารถควบคุมเพลิงได้

ซึ่งจากพฤติกรรมของไฟที่กล่าวมานั้นจะเห็นได้ว่า ในระยะแรก ๆ ของการเกิดเพลิงไหม้นั้น จะมีพลังงานคายออกมาจากวัตถุเชื้อเพลิงน้อย ดังนั้น ถ้าสามารถดับเพลิงได้ในช่วงแรกจะทำให้สามารถดับได้ง่าย

๓. สาเหตุของการเกิดไฟไหม้

โดยแนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ นั้น ก่อนอื่นจะต้องทราบก่อนว่าสาเหตุของการเกิดไฟไหม้ เกิดได้จากอะไรบ้าง ซึ่งโดยส่วนมากสรุปสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ได้ ดังนี้

๓.๑. ความประมาทหรือขาดความระมัดระวัง

๓.๑.๑ ทิ้งก้นบุหรี่

๓.๑.๒ สูบบุหรี่ใกล้วัตถุเชื้อเพลิงไวไฟ เช่น น้ำมันเบนซิน แก๊ส

๓.๑.๓ ลืมดับไฟในเตา หรือดับไม่สนิท

๓.๑.๔ จุดธูปเทียนบูชา เเผาะกระดาษ เผาขยะต่าง ๆ

๓.๑.๕ แก๊สหุงต้ม หรือแก๊สไวไฟอื่น ๆ รั่ว หรือเปิดทิ้งไว้

๓.๑.๖ ลืมปลดสวิตช์ หรือถอดปลั๊กเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ

๓.๑.๗ ใช้ฟิวส์เกินขนาด หรือใช้สายไฟไม่ถูกต้องตามขนาด

๓.๑.๘ อุปกรณ์ไฟฟ้าเสื่อมคุณภาพ ไม่ได้มาตรฐาน

๓.๒. อุบัติเหตุ

๓.๒.๑ ไฟผ่า

๓.๒.๒ ไฟป่า

๓.๒.๓ รถชน, เครื่องบินตก

๓.๒.๔ ท่อหรือถังแก๊สระเบิด

๓.๒.๕ ไฟฟ้าช็อต

๓.๓. การติดไฟได้เองของวัตถุบางอย่าง

๓.๔. การก่อวินาศกรรม

แนวคิดในการจัดทำแผนต่าง ๆ

แผนต่าง ๆ ในเรื่องการดับเพลิงและการรื้อไหลของสารเคมีหรือวัตถุอันตรายนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น ๕ แผน ดังนี้

๑. แผนในการป้องกันการเกิดอัคคีภัย

๒. แผนในการควบคุมหรือระงับ

๓. แผนในการขนย้าย

๔. แผนในการอพยพ

๕. แผนในการฟื้นฟู

ซึ่งทั้ง ๕ แผนนั้น แผนในการป้องกันเป็นแผนที่ดีที่สุดและการจัดทำแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเพลิงไหม้ นั้น สามารถสรุปหัวข้อที่จะต้องนำไปวิเคราะห์ก่อนที่จะทำแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเพลิงไหม้ได้ดังนี้

๑. แผนในการป้องกันการเกิดอัคคีภัย

การป้องกันเพลิงไหม้ก็คือการป้องกันสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ ซึ่งสามารถสรุปการป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ได้ดังนี้

๑.๑ เกี่ยวกับอาคารสถานที่

๑.๑.๑ พยายามลดจำนวนวัตถุเชื้อเพลิงที่เป็นส่วนประกอบของอาคารและสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ

๑.๑.๒ เก็บกวาดบริเวณรอบ ๆ อาคาร อย่าให้มีวัตถุเชื้อเพลิง

๑.๑.๓ หมั่นตรวจสอบสายไฟและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

๑.๑.๔ แยกเก็บวัตถุไวไฟหรือวัตถุอันตรายไว้ในที่ปลอดภัยห่างจากที่ทำงานและที่อยู่อาศัย

๑.๑.๕ จัดให้มีการป้องกันโจรกรรม, การก่อวินาศกรรม

๑.๑.๖ จัดให้มีการตรวจความเรียบร้อยประจำวัน เช่น อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ประตู หน้าต่าง

ช่องระบายอากาศที่เก็บวัตถุไวไฟ และอื่นๆ

๑.๑.๗ ก่อนเลิกงานทำความสะอาดและนำถังขยะไปทิ้งให้เรียบร้อย กุญแจห้องต่าง ๆ

นอกเวลางานต้องอยู่กับนายทหารยาม หรือห้องนายทหารเวรเพื่อใช้ในเวลาคึกคะนอง

๑.๒ เกี่ยวกับการเก็บพัสดุ

๑.๒.๑ จัดเก็บแยกประเภท

๑.๒.๒ ห้องเก็บพัสดุต้องจัดให้มีการระบายอากาศอย่างเพียงพอ

๑.๒.๓ วัตถุไวไฟ วัตถุอันตรายต้องแยกเก็บให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑.๒.๔ จัดเตรียมเอกสารสำคัญและสิ่งของมีค่าให้พร้อมที่จะขนย้ายได้สะดวก โดยติดหมายเลข

ลำดับชั้นการขนย้าย

แต่ถ้าหน่วยงานนั้น ๆ เป็นหน่วยงานที่ไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำแล้ว อาจจะต้องติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้เข้ามาช่วยด้วยเพราะถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำแล้วส่วนมากเมื่อทราบว่าเกิดเหตุเพลิงไหม้ ก็จะเป็นเพลิงที่มีขนาดใหญ่ และจะทำให้ดับเพลิงได้ยาก ซึ่งในอุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้นั้น จะตรวจจับตามช่วงเวลาของการเกิดเพลิงไหม้ในช่วงแรก ๆ

๑.๓ ประเภทต่าง ๆ ของอุปกรณ์ตรวจจับ มีดังนี้

๑.๓.๑ อุปกรณ์ตรวจจับประเภทตรวจจับควันแบบ Ionization Detector สามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้ในช่วงของการเกิดเพลิงไหม้ในระยะเริ่มต้น

๑.๓.๒ อุปกรณ์ตรวจจับประเภทตรวจจับควันแบบ Photoelectric Detector สามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้ ในช่วงของการเกิดเพลิงไหม้ในระยะระยะ

๑.๓.๓ อุปกรณ์ตรวจจับประเภทตรวจจับความร้อนแบบอุณหภูมิคงที่ผสมกับอัตราการเพิ่ม สามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้ในช่วงของการเกิดเพลิงไหม้ในระยะเปลวไฟ

๑.๓.๔ อุปกรณ์ตรวจจับประเภทตรวจจับความร้อนแบบอุณหภูมิคงที่ สามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้ในช่วงของการเกิดเพลิงไหม้ในระยะความร้อน

โดยผู้ที่จัดทำแผนจะต้องเข้าใจคุณลักษณะในการใช้งานของอุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้ที่กล่าวมาในขั้นต้น มิเช่นนั้นจะเกิดสัญญาณหลอก (False Alarm) เนื่องจากการออกแบบที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งอุปกรณ์ในการตรวจจับที่ได้กล่าวมานั้น อาจจะพ่วงกับอุปกรณ์ดับเพลิงอัตโนมัติ เช่น ระบบน้ำดับเพลิงหรือระบบปล่อยสารดับเพลิงอัตโนมัติ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าหน่วยให้ดูแลในเรื่องการจัดทำแผน จะต้องศึกษาเพื่อป้องกันการเกิดอันตรายเนื่องจากความไม่เข้าใจในอุปกรณ์ และเพื่อการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ให้สามารถใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๔ แผนในการป้องกันจึงเป็นแผนในมาตรการเชิงรุก โดยจะสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑.๔.๑ องค์กรบุคคล ต้องจัดให้มีการอบรมกำลังพลในหน่วยให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และให้ช่วยกันสอดส่องดูแลพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย

๑.๔.๒ องค์กรวัตถุ ผู้จัดทำแผนจะต้องทำการสำรวจก่อนว่าในหน่วยงานนั้นมีวัตถุใดที่เป็นอันตรายและจัดเก็บวัตถุดังกล่าว มีโอกาสที่อาจจะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้หรือไม่ แล้วจึงจัดทำในการป้องกันการจัดเก็บวัตถุที่เป็นอันตราย รวมถึงจะต้องมีการตรวจและการเผาระวัง รวมถึงจะต้องสำรวจสายไฟฟ้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และต่อโหลดไม่เกิดพิกัดของสายไฟฟ้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้านั้น ๆ โดยอุปกรณ์ที่ไม่สมบูรณ์จะต้องงัดใช้และทำการซ่อมทำหรือเบิกเปลี่ยน และในหน่วยงานที่มีพื้นที่รับผิดชอบที่ไม่มีกำลังพลอยู่ประจำ อาจจำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้อัตโนมัติ เพื่อที่จะได้ทราบ และทำการดับเพลิงได้ตั้งแต่ระยะเริ่มต้น

๑.๔.๓ องค์กรวิธี ผู้จัดทำแผนจะต้องทำการสำรวจก่อนว่าในหน่วยงานนั้น มีการปฏิบัติงานในลักษณะใดในหน่วยงานที่อาจจะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ แล้วจึงจัดทำในการป้องกัน รวมถึงจะต้องมีการตรวจและการเผาระวังเมื่อจำเป็นต้องมีการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ รวมถึงการใช้งานสายไฟฟ้าและอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ที่ไม่สมบูรณ์ถ้าจำเป็นต้องใช้งานจะต้องมีการเผาระวังตลอดเวลาของการใช้และเมื่อเลิกใช้งานจะต้องปิดป้ายเตือนให้ทราบทั่วกัน

๒. แผนในการควบคุมหรือระงับเหตุ

๒.๑ การจัดทำแผนการดับเพลิงในการควบคุมหรือระงับเหตุ นั้น ทางผู้จัดทำแผนจะต้องวางแผนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑.๑ ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเกิดอัคคีภัย

๒.๑.๒ หน้าที่ของกำลังพลในระดับต่าง ๆ ของแผน

๒.๑.๓ การดำเนินการควบคุมหรือจำกัดขอบเขตเพลิง (ตามแผนที่กำหนด)

๒.๒ การปฏิบัติเมื่อเกิดไฟไหม้ สามารถสรุปขั้นตอนได้ดังนี้

๒.๒.๑ แจ้งสัญญาณเกิดไฟไหม้ให้ได้ยินทั่วกัน

๒.๒.๒ ชุดดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคาร ทำการดับเพลิงด้วยเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น

๒.๒.๓ ติดต่อประสานงานเพื่อแจ้งเหตุให้หน่วยข้างเคียง และหน่วยดับเพลิงที่อยู่ใกล้เคียง

เตรียมพร้อมแล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นทราบโดยด่วน

๒.๒.๔ ถ้าหากดับไฟไม่ได้ ให้ปิดประตู หน้าต่าง และช่องทางอื่น ๆ ตัดระบบไฟฟ้า

๒.๒.๕ ข้าราชการทุกคน ยกเว้นทีมดับเพลิงขั้นต้นประจำอาคารรีบออกนอกอาคารไปยังแถวตรวจบัญชีพลประจำวันตามสถานที่ที่กำหนดไว้ (ควรจะเป็นการจัดแถวที่แถวทุกวันเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบยอด)

๒.๒.๖ ปฏิบัติตามระเบียบดับเพลิงของหน่วย

๒.๓ แผนในการควบคุมหรือระงับเหตุ จึงเป็นแผนในมาตรการเชิงรับ โดยจะสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๒.๓.๑ องค์กรบุคคล ต้องจัดให้มีการอบรมกำลังพลในหน่วย ให้เข้าใจถึงการใช้เครื่องมือดับเพลิงขั้นต้น โดยจะต้องมีการฝึกอบรมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒.๓.๒ องค์กรวัตถุ จนท.ปคส. ของหน่วยจะต้องสำรวจและตรวจตราอุปกรณ์เครื่องมือดับเพลิงของหน่วยให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ และกำลังพลในหน่วยจะต้องทราบว่าเครื่องมือดังกล่าวเก็บอยู่ที่ใด รวมถึงการตรวจซึ่งเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้นตามระยะเวลาที่กำหนด ถ้าอุปกรณ์โดยอยู่ในสภาพไม่พร้อมใช้จะต้องรายงานซ่อมทำเพื่อซ่อมทำ บรรจุสารหรือเบิกเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ

๒.๓.๓ องค์ยุทธวิธี จะต้องมีการอบรมกำลังพลในหน่วยให้เข้าใจถึงขั้นตอนการปฏิบัติ โดยจะต้องมีการฝึกซ้อมแผนดับเพลิงภายในหน่วยตนเองทั้งในเวลางานและนอกเวลางานเป็นประจำทุก ๆ ๓ เดือน โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้กำลังพลส่วนใหญ่ทราบล่วงหน้า และจะต้องมีการฝึกซ้อมแผนดับเพลิงร่วมกับหน่วยข้างเคียง และหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบบริเวณพื้นที่ที่หน่วยตั้งอยู่ทั้งในเวลางานและนอกเวลางานเป็นประจำทุก ๆ ปี โดยจะต้องแจ้งให้กำลังพลส่วนใหญ่ทราบล่วงหน้า รวมถึงประสานการฝึกร่วมกับหน่วยข้างเคียง และหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบบริเวณพื้นที่ที่หน่วยตั้งอยู่

๓. แผนในการขนย้าย

แผนในการขนย้ายนั้นเป็นส่วนหนึ่งของแผนดับเพลิง โดยเมื่อผู้อำนวยการทั่วไปพิจารณาแล้วเห็นว่าเพลิงที่ไหม้มีแนวโน้มที่จะลุกลามไปที่อื่นหรือไม่สามารถควบคุมได้ จำเป็นที่จะต้องยกระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ขึ้น กล่าวคือนอกจากให้ จนท. ทำการดับเพลิงแล้วยังจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยข้างเคียงและหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่ตั้งของหน่วยนั้น ๆ รวมถึงต้องทำการขนย้ายสิ่งของออกจากบริเวณข้างเคียงของพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดเชื้อเพลิงไม่ให้เกิดการลุกลามของเพลิงต่อไปจนกลายเป็นเพลิงขนาดใหญ่และลดการสูญเสียอุปกรณ์ที่สำคัญของหน่วย ซึ่งทางผู้ออกแผนจะต้องวางแผนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ๓.๑ การแจ้งขอความช่วยเหลือ
- ๓.๒ การเคลื่อนย้ายสิ่งของตามลำดับการขนย้ายและความรีบเร่ง
- ๓.๓ การจัด จนท.รปภ. ดูแลสิ่งของที่ขนย้าย
- ๓.๔ การจัด จนท.จราจร ดูแลการจราจรและการเข้าออกของรถ
- ๓.๕ การระดมคนและอุปกรณ์ภายในหน่วยช่วยกันดับไฟ

๔. แผนในการอพยพ

ในการอพยพนั้น จะเริ่มเมื่อทางหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่หน่วยตั้งอยู่นั้นมาถึงพื้นที่ที่เกิดเหตุหรือเมื่อเกิดการลุกลามของเพลิงจนกลายเป็นเพลิงขนาดใหญ่ และทางผู้อำนวยการทั่วไปของหน่วยพิจารณาแล้วเห็นว่าหากดำเนินการขนย้ายต่อไปอาจเกิดอันตรายต่อผู้ที่เข้าไปทำการขนย้ายจะต้องสั่งให้ดำเนินการตามแผนอพยพเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่หน่วยตั้งอยู่ทำงานได้สะดวกและลดการสูญเสียหรือบาดเจ็บของกำลังพลเนื่องจากการพังทลายของอาคาร โดยทางผู้จัดทำแผนจะต้องวางแผนโดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ๔.๑ หยุดทำทุกอย่างแล้วรีบอพยพกำลังพลไปยังจุดที่กำหนด
- ๔.๒ ตรวจสอบจำนวนคนเพื่อหาผู้ที่ติดค้าง
- ๔.๓ แจ้งเหตุการณ์และสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วต่อหน่วยดับเพลิงของ ทร. ที่รับผิดชอบในพื้นที่ที่

หน่วยตั้งอยู่

๕. แผนในการฟื้นฟู

ในการอพยพนั้นจะเริ่มหลังจากเพลิงสงบแล้วโดยทางผู้ออกแผนจะต้องวางแผนตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- ๕.๑ ส่งผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษาโดยคัดแยกผู้ประสบภัยแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ โดยใช้ผ้าสีรัดไว้ที่ข้อมือ
 - ๕.๑.๑ สีดำ ผู้ประสบภัยนั้น ได้เสียชีวิตแล้ว
 - ๕.๑.๒ สีแดง ผู้ประสบภัยนั้น ได้รับบาดเจ็บสาหัส
 - ๕.๑.๓ สีเหลือง ผู้ประสบภัยนั้น ได้รับบาดเจ็บปานกลาง
 - ๕.๑.๔ สีเขียว ผู้ประสบภัยนั้น ได้รับบาดเจ็บเล็กน้อย
- ๕.๒ สำรวจโครงสร้างของอาคาร
- ๕.๓ สำรวจระบบไฟฟ้า
- ๕.๔ สำรวจความเสียหายอื่น ๆ

- ๕.๕ ประเมินขีดความสามารถของหน่วยที่เหลืออยู่
- ๕.๖ ตรวจสอบหาสาเหตุของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น
- ๕.๗ รายงานผลการผู้บังคับบัญชา
- ๕.๘ จัดทำมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ขึ้นในหน่วย
- ๕.๙ ซ่อมทำอุปกรณ์/จัดหาทดแทน ที่ชำรุด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าแผนทุก ๆ อย่างนั้น ทุกหน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้แทนกันได้ โดยแต่ละหน่วยงานจะต้องนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานของตนเอง เพราะไม่มีผู้ออกแผนฯ ท่านใด ประเมินความเสี่ยงได้ดีเท่ากับผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้ประเมินความเสี่ยงเอง

การจัดทำแผนของหน่วยดับเพลิงต่าง ๆ

๑. หน่วยงานที่เป็นหน่วยดับเพลิงในเขตต่าง ๆ นั้น จะต้องทำการประเมินความเสี่ยงของพื้นที่ที่ หน่วยงานของตนเองรับผิดชอบ โดยแบ่งพื้นที่ต่าง ๆ ออกเป็น ๓ โซน ดังนี้

๑.๑ โซนพื้นที่สีเขียว คือ พื้นที่ที่เมื่อทางหน่วยดับเพลิงได้รับแจ้งเหตุแล้ว สามารถดับได้โดยอาศัย หน่วยดับเพลิงในพื้นที่ใกล้เคียงของหน่วยที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เพียงหน่วยเดียวก็เพียงพอต่อการควบคุมเพลิง

๑.๒ โซนพื้นที่สีเหลือง คือ พื้นที่ที่เมื่อทางหน่วยดับเพลิงได้รับแจ้งเหตุแล้ว ไม่สามารถดับได้โดย อาศัยหน่วยดับเพลิงในพื้นที่ใกล้เคียงของหน่วยที่เกิดเหตุเพลิงไหม้เพียงหน่วยเดียวจำเป็นต้องระดมหน่วย ดับเพลิงทั้งหมดที่มีอยู่ในเขตมาช่วยกันในการควบคุมเพลิงถึงจะสามารถควบคุมเพลิงได้

๑.๓ โซนพื้นที่สีแดง คือ พื้นที่ที่เมื่อทางหน่วยดับเพลิงได้รับแจ้งเหตุแล้วถึงแม้ว่าจะระดมหน่วย ดับเพลิงทั้งหมดที่มีอยู่ในเขตทั้งหมดมาช่วยกันในการควบคุมเพลิงก็ไม่สามารถที่จะควบคุมเพลิงได้ จำเป็นต้อง เข้าสู่แผนการควบคุมเพลิงของอำเภอหรือจังหวัด

ซึ่งการที่หน่วยดับเพลิงจะประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบว่า จะดับได้หรือไม่ได้นั้น จะต้องทราบก่อนว่าวัตถุที่เกิดเพลิงไหม้คายพลังงานออกมาเท่าใดและยุทธวิธีหรือ อุปกรณ์ที่หน่วยดับเพลิงต่าง ๆ ใช้ในการดับเพลิงสามารถดึงพลังงานออกมาได้เท่าใด ถ้าสามารถดึงพลังงาน ออกมาได้มากกว่าวัตถุที่เกิดเพลิงไหม้คายพลังงานออกมาก็จะสามารถดับเพลิงได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ใน ๑ ชุดดับเพลิงควรมีกำลังในหน่วยต่อรถดับเพลิง ๑ คัน ดังนี้

- รถดับเพลิง	๑	คัน
- รถกู้ภัย	๑	คัน
- รถพยาบาล	๑	คัน
- รถน้ำ	๒	คัน

๒ แนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ นั้น สามารถสรุปหัวข้อที่จะต้องนำไปวิเคราะห์ก่อนที่จะทำแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกิดเพลิงไหม้ ดังนี้

๒.๑ แผนในการป้องกัน เป็นแผนในมาตรการเชิงรุกโดยทางหน่วยดับเพลิงจะต้องพยายามจัดทำในเรื่อง ดังนี้

๒.๑.๑ การให้ความรู้แก่กำลังพลในพื้นที่รับผิดชอบ โดยจะต้องมีการอบรมกำลังพลในพื้นที่ รับผิดชอบให้ทราบถึงสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ การป้องกัน รวมถึงการใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น โดย การให้ความรู้แก่กำลังพลนั้น อาจจะทำในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑.๑.๑ จัดนิทรรศการและมีการเล่นเกมรวมถึงการสาธิตตามงานต่าง ๆ เช่น งานวันเด็ก งานประจำอำเภอหรือจังหวัด งานประจำโรงเรียน ฯลฯ

๒.๑.๑.๒ การจัดการบรรยายพิเศษตามหลักสูตรหรือตามโรงเรียนต่าง ๆ

๒.๑.๑.๓ การออกจัดนิทรรศการตามหน่วยงานต่าง ๆ

๒.๑.๒ การออกตรวจพื้นที่เพื่อทำการสำรวจก่อนว่าในหน่วยงานต่าง ๆ นั้น มีวัตถุใดที่เป็นอันตราย และจัดเก็บวัตถุดังกล่าวมีโอกาสที่อาจจะก่อให้เกิดอัคคีภัยได้หรือไม่ แล้วจึงออกแผนในการป้องกันการจัดเก็บวัตถุที่เป็นอันตรายเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัย

๒.๒ แผนการควบคุมขนย้ายและอพยพ หน่วยดับเพลิงจะต้องดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ เมื่อได้รับแจ้งเหตุแล้วจะต้องประเมินก่อนว่าจะต้องระดมกำลังถึงระดับใด โดยถ้าหน่วยดับเพลิงได้ประเมินไว้ก่อนแล้วก็จะสามารถแบ่งพื้นที่ออกได้เป็น สีเขียว สีเหลือง และ สีแดง ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

๒.๒.๒ เมื่อไปถึงที่เกิดเหตุแล้วจะต้องนำแปลนของอาคารหรือพื้นที่มาวิเคราะห์ โดยสอบถามข้อมูลจากเจ้าของพื้นที่เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ดังนี้

๒.๒.๒.๑ ขอแปลนอาคารหรือแบบของพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ (ถ้าหน่วยดับเพลิงยังไม่ได้ทำการสำรวจมาก่อน)

๒.๒.๒.๒ มีผู้ติดค้างหรือไม่และคาดว่าจะอยู่ที่จุดใด

๒.๒.๒.๓ ในอาคารหรือพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ มีวัตถุที่ระเบิดได้หรือเป็นอันตรายอยู่ที่จุดใดบ้าง

๒.๒.๒.๔ เพลิงไหม้อยู่ส่วนใดของพื้นที่และเป็นเชื้อเพลิงแบบใด

๒.๒.๒.๕ จะสามารถตัดทางไฟได้ที่บริเวณใด

๒.๒.๒.๖ บริเวณใกล้เคียงในพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ มีแหล่งน้ำอยู่ที่จุดใดบ้าง (ถ้าหน่วยดับเพลิงยังไม่ได้ทำการสำรวจมาก่อน)

๒.๒.๓ สิ่งการให้คุมพื้นที่จากการประมาณการความสูงของไฟจากสมการนี้

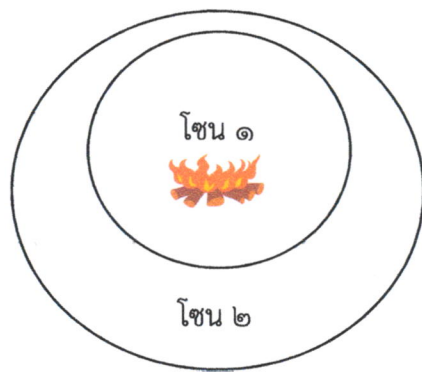
$$H_f = 0.23Q^{2/5} - 1.02D$$

Q = Heat Release Rate (kw)

Hf = ความสูงของเปลวไฟเฉลี่ย (m)

D = ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของไฟลุกท่วม (m)

โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นดังต่อไปนี้



ภาพที่ ๗ กำหนดโซนปลอดภัย

๒.๒.๓.๑ โชน ๑ กำลังพลที่อยู่ในโชน ๑ คือ จนท.ดับเพลิง

๒.๒.๓.๒ โชน ๒ กำลังพลที่อยู่ในโชน ๑ คือ จนท.เคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย จนท.พยาบาล และจนท.อื่น ๆ ที่ช่วยในการดับเพลิงหรือขนย้าย

๒.๒.๓.๓ กำลังพลที่ไม่เกี่ยวข้องให้ จนท.จราจรกันไม่ให้เข้าไปในพื้นที่ โชน ๒

๒.๒.๔ การปรับแผนตามโชนให้ทำดังนี้

๒.๒.๔.๑ อาคารหรือพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ให้เข้าสู่แผนอพยพ

๒.๒.๔.๒ อาคารหรือพื้นที่ที่อยู่ในโชน ๑ ให้เข้าสู่แผนขนย้าย เพื่อลดเชื้อเพลิง และป้องกันการลุกลามของเพลิง และถ้าเกิดการลุกลามของเพลิงให้ปรับระดับความรุนแรงของเพลิงเข้าสู่แผนอพยพ

๒.๒.๔.๓ อาคารหรือพื้นที่ที่อยู่ในโชน ๒ ให้เข้าสู่แผนดับเพลิงเพื่อเตรียมพร้อม และถ้าเกิดการลุกลามของเพลิงให้ปรับระดับความรุนแรงของเพลิงเข้าสู่แผนขนย้าย

๒.๒.๔.๔ กำลังพลที่ไม่เกี่ยวข้องให้ จนท.จราจรกันไม่ให้เข้าไปในพื้นที่ โชน ๒

๒.๒.๕ สั่งการให้ชุดดับเพลิงเข้าหล่อเย็นบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และข้างเคียงเพื่อป้องกันการลุกลามของเพลิงและป้องกันการเกิด Flash Over

๒.๒.๖ สั่งการให้ชุดค้นหาทำการค้นหาผู้ประสบภัย (ถ้ามี) และสำรวจพื้นที่ที่เกิดเพลิงไหม้ โดย หน.ชุดค้นหาจะต้องฟังการสั่งการจาก หน.ชุดดับเพลิงทางวิทยุสื่อสาร โดย หน.ชุดดับเพลิงจะต้องพยายามปิดพื้นที่ที่สำรวจแล้วตามแบบแปลนของอาคารให้ได้

๒.๒.๗ เมื่อ หน.ชุดดับเพลิงตั้งใจจะเข้าทำการดับเพลิง โดยใช้ชุดดับเพลิงเข้าทำการดับเพลิงที่เกิดขึ้นในอาคารนั้นจะต้องสั่งให้ชุดค้นหาเปิดช่องระบายอากาศเพื่อป้องกันการเกิด Backdraft และต้องรอให้ชุดค้นหาออกมาจากที่เกิดเหตุก่อนถึงค่อยสั่งการให้ชุดดับเพลิงเข้าทำการดับเพลิง

๒.๒.๘ เมื่อชุดดับเพลิงโดยมีผู้สั่งการในที่เกิดเหตุเป็น หน.ชุด เข้าไปในอาคารที่เกิดเพลิงไหม้แล้วก่อนที่จะเข้าไปในพื้นที่ที่มีลักษณะห้องปิด ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุจะต้องพิจารณาก่อนว่าในห้องนั้นมีความร้อนและกำลังดันหรือไม่เพราะอากาศในห้องถ้าปกติมีอากาศอยู่ ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร ที่อุณหภูมิ ๓๐°C เมื่อเกิดเพลิงไหม้ภายในห้องจะมีอุณหภูมิ ๙๐๐°C (สารประกอบไฮโดรคาร์บอนจะมีอุณหภูมิเมื่อเกิดเพลิงไหม้ประมาณ ๑,๒๐๐°K - ๑,๔๐๐°K) และอากาศจากปริมาตร ๑๐๐,๐๐๐ ลิตร จะขยายตัวประมาณ ๓๐ เท่า กลายเป็น ๓,๐๐๐,๐๐๐ ลิตร ซึ่งอาจจะทำให้ จนท.ดับเพลิง เกิดอันตรายได้

๒.๒.๙ เมื่อชุดดับเพลิงเข้าไปในห้องที่เกิดเพลิงไหม้ได้ จะต้องรีบเปิดให้ภายในห้องมีช่องทางออกของควันและอุณหภูมิเพิ่มอีกหนึ่งช่องเป็นอย่างน้อย นอกจากช่องทางที่ จนท.ดับเพลิงเข้าไปและจะต้องฉีดน้ำไปในช่องทางออกดังกล่าว เพื่อให้เกิดแรงดูดของอากาศ นำพาความร้อนและควันออกจากห้องที่เกิดเพลิงไหม้

๒.๒.๑๐ ชุดดับเพลิงที่เข้าทำการดับเพลิงภายในอาคารจะต้องติดต่อกับ หน.ชุดดับเพลิงผ่านทางวิทยุสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานสถานการณ์และรับทราบข้อมูลเพิ่มเติม เนื่องจากชุดดับเพลิงนั้นจะเห็นเหตุการณ์ที่กำลังดับเพลิงเพียงอย่างเดียว แต่ หน.ชุดดับเพลิงจะประเมินเหตุการณ์ในภาพรวมทุกเหตุการณ์ ซึ่งอาจจะมีเหตุการณ์อย่างอื่นที่สำคัญกว่าที่ชุดดับเพลิงเห็นก็ได้

๒.๒.๑๑ ถ้า หน.ชุดดับเพลิงพิจารณาแล้วเห็นว่าโครงสร้างของอาคารอาจจะเกิดการพังทลายเนื่องจากโครงสร้างหลักเสียหาย หรือรับน้ำหนักของน้ำที่ฉีดดับเพลิงไม่ไหว ให้สั่งการให้ผู้สั่งการในที่เกิดเหตุนำชุดดับเพลิงถอนตัวออกจากอาคารที่เกิดเหตุแล้วมาควบคุมหล่อเย็นอยู่ภายนอกอาคารแทน

๒.๓. แผนในการฟื้นฟู จะเริ่มเมื่อเพลิงสงบแล้ว โดยสามารถสรุปหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับหน่วยดับเพลิงได้ดังนี้

๒.๓.๑ ส่งผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษา

๒.๓.๒ สํารวจ จนท.ดับเพลิงที่อยู่ในหน่วยว่ามีผู้ใดติดค้างหรือได้รับบาดเจ็บให้ส่งเข้ารับการรักษา

๒.๓.๓ ทำความสะอาดและทดลองเครื่องมืออุปกรณ์ของหน่วยว่ามีอุปกรณ์ใดชำรุด ให้รายงานเบิกเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้

๒.๓.๔ ประเมินขีดความสามารถของหน่วยที่เหลืออยู่

๒.๓.๕ ตรวจสอบหาสาเหตุของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น

๒.๓.๖ รายงานผลการผู้บังคับบัญชา

๒.๓.๗ ปรับปรุงมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ขึ้นโดยสาเหตุเดิมอีก

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าหน่วยดับเพลิงนั้นจะต้องทำการประเมินความเสี่ยงในพื้นที่ที่รับผิดชอบอยู่ก่อนที่จะเกิดเหตุถึงจะสามารถวางแผนในการดับเพลิงได้สมบูรณ์

การจัดทำแผนของหน่วยเรือขณะเรือจอดอยู่ที่ท่าเรือ

๑. แนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ ของหน่วยเรือ นั้น ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะในกรณีเรือจอดเท่านั้น ดังนั้นจะต้องพิจารณาว่า ถ้าเรือจอดก็เหมือนกับอาคารลอยน้ำ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องดับเพลิงให้ได้ โดยถ้าดับไม่ได้ก็ต้องขนย้าย ซึ่งการขนย้ายอันดับ ๑ คือ สารไวไฟทุกชนิดจำพวกน้ำมันเชื้อเพลิง วัตถุระเบิดทุกประเภท เช่น ลูกปืน และสารไพโรเทคนิค ตลอดจนสิ่งของที่มีมูลค่าราคาสูงและเอกสารสำคัญ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการสูญเสียชีวิตและทำให้เรือต่าง ๆ ในท่าเรือเกิดเพลิงไหม้ตามไปด้วย ซึ่งจะแตกต่างกับเรือที่กำลังออกปฏิบัติราชการในทะเล เพราะเรือที่กำลังออกปฏิบัติราชการในทะเลนั้น ไม่สามารถขนย้ายหรืออพยพได้ จึงจำเป็นที่จะต้องดับเพลิงที่เกิดขึ้นให้ได้ โดยก่อนอื่นจะต้องทราบก่อนว่าสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ภายในเรือเกิดขึ้นได้จากสาเหตุใดบ้าง ซึ่งโดยส่วนมากแล้วจะสามารถสรุปสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ในท่าเรือได้ดังนี้

๑.๑ อุปกรณ์ไฟฟ้าชำรุดหรือการใช้งานผิดประเภท

๑.๒ สารติดไฟได้ในเรือสัมผัสกับความร้อน

๑.๓ เครื่องจักรชำรุดหรือทำงานเกินกำลัง

๑.๔ การตัดเชื่อมต่อตัวเรือและการติดไฟหม้อน้ำ

๑.๕ ความประมาท หรือขาดความระมัดระวัง

๒. วัสดุที่ติดไฟได้ง่ายภายในเรือมีดังนี้

๒.๑ สายไฟ

๒.๒ ของเหลวติดไฟ

๒.๓ มอเตอร์ไฟฟ้าและพัดลม

๒.๔ ขยะและของในคลังต่าง ๆ

๓. การป้องกันการเกิดเพลิงไหม้จึงเป็นการป้องกันสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ ซึ่งประจำเรือทุกนายมีหน้าที่ในการป้องกันเพลิงไหม้ภายในเรือเท่ากับการดับไฟและเจ้าหน้าที่ ปคส.ทุกนาย ต้องรับผิดชอบเขตของตน เพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้รวมถึงการตรวจสอบในหัวข้อดังต่อไปนี้

๓.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการดับเพลิงต้องอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน

๓.๒ ระบบน้ำดับเพลิงภายในเรือ (FIRE MAIN) ต้องมีการทดลองอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓ การปฏิบัติงานของประจำเรือว่ามีการปฏิบัติตามข้อระวางในการป้องกันไฟในเรือหรือไม่

๓.๔ การจัดเก็บสิ่งของและการกำจัดวัสดุที่ติดไฟได้ถูกต้องหรือไม่

- ๓.๕ ตรวจสอบระบบพัดลมและท่อระบายอากาศต้องสามารถใช้งานได้ในทันทีที่ไฟไหม้
- ๓.๖ ตรวจสอบการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดไฟฟ้าสถิตโดยเฉพาะบริเวณใกล้ถังน้ำมัน
- ๓.๗ การขนถ่ายสารพาวูธ การตัดเชื่อมในเรือ การขนถ่ายน้ำมันบนเรือต้องมีการจัดยามเฝ้า
- ๓.๘ การจัดเก็บสารเคมีและก๊าซต่าง ๆ ภายในเรือที่เป็นวัตถุที่ไม่มีอันตราย (SAFE MATERIALX)

เช่น ซีเมนต์ กาว น้ำประสานไม้ไม่ต้องมีการจัดเก็บในห้องพิเศษ

๓.๙ การจัดเก็บสารเคมีและก๊าซต่าง ๆ ภายในเรือที่เป็นวัตถุกึ่งอันตราย (SEMI SAFE MATERIALX) จัดเก็บได้แต่น้ำแต่ต้องห่างจากคลังอาวุธ ได้แก่ สี น้ำมันหล่อ จาระบี น้ำมันก๊าด

๓.๑๐ การจัดเก็บสารเคมีและก๊าซต่าง ๆ ภายในเรือที่เป็นวัตถุอันตรายมาก (DANGER MATERIALX) จัดเก็บในห้องพิเศษ ได้แก่ ดินระเบิด ส่วนก๊าซที่มีกำลังดันให้เก็บบริเวณดาดฟ้าเปิด

๓.๑๑ ตรวจสอบการสูบบุหรี่ของประจำเรือ เช่น การกำหนดพื้นที่ให้ห้ามสูบบุหรี่ การประกาศห้ามสูบบุหรี่ในการขนถ่ายวัตถุไวไฟบนเรือ เช่น น้ำมัน สารพาวูธ การทิ้งก้นบุหรี่ออกนอกเรือ

๔. แผนการควบคุมหรือระงับเหตุขณะเรือจอดที่ท่าเรือ นั้น สามารถสรุปหัวข้อที่จะต้องกำหนดได้ดังนี้

- ๔.๑ จัดสถานีดับเพลิงทั้งในและนอกเวลาราชการ
- ๔.๒ วางแผนการดับเพลิงกับเรือข้างเคียงและการท่า
- ๔.๓ เตรียมและตรวจเครื่องมือ เครื่องใช้ให้พร้อม
- ๔.๔ ต้องมีการฝึกและอบรมอย่างต่อเนื่อง

๕. การปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้ ขณะเรือจอดที่ท่าเรือ

- ๕.๑ แจ้งสัญญาณเกิดไฟไหม้ให้ได้ยินทั่วกัน
- ๕.๒ ชุดดับเพลิงขั้นต้น ทำการดับเพลิงด้วยเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น
- ๕.๓ เจ้าหน้าที่ม่านกันควันนำม่านกันควันไปปิดล้อมบริเวณที่เกิดเหตุเพื่อป้องกันควันไม่ให้ฟุ้ง

กระจายไปทั่วทั้งบริเวณ เพื่อเปิดโอกาสให้กำลังพลอื่น ๆ หนีเพลิงที่ไหม้ขึ้นมาดาดฟ้าเปิดได้ เพราะถ้าไม่มีม่านกันควันแล้ว จะมองไม่เห็นและสกัดควัน

๕.๔ ติดต่อประสานงานเพื่อแจ้งเหตุให้หน่วยข้างเคียงหน่วยเรือที่สังกัดอยู่และการท่าที่เรือจอดอยู่ให้เตรียมพร้อม (การทำที่เรือจอดอยู่เมื่อรับแจ้งเหตุแล้วจะต้องแจ้งหน่วยต่าง ๆ ดังนี้ กองรักษาความปลอดภัยของฐานทัพเรือและทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่ เพื่อให้มาช่วยขนย้ายโรงพยาบาลของฐานทัพเรือ และทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่เพื่อให้มาช่วยคัดแยกผู้บาดเจ็บ กองร้อยสารวัตรทหารของฐานทัพเรือและทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่ เพื่อให้มาช่วยในเรื่องของการจราจรบริเวณท่าเรือที่เกิดเหตุ หน่วยดับเพลิงของเขตที่ท่าเรือสังกัดอยู่เพื่อให้มาช่วยดับเพลิง)

๕.๕ ถ้าหากดับไฟไม่ได้ให้ปิดประตู หน้าต่าง และช่องทางอื่น ๆ ตัดระบบไฟฟ้า

๕.๖ ทหารและข้าราชการทุกนาย ยกเว้นทีมดับเพลิงขั้นต้นรีบออกนอกตัวเรือไปยังแถวตรวจบัญชีพลประจำวันตามสถานที่ที่กำหนดไว้ (ควรจะเป็นการจัดแถวที่แถวทุกวันเพื่ออำนวยความสะดวกและอยู่บนเรือ)

๕.๗ ปฏิบัติตามระเบียบดับเพลิงของหน่วย

๖. แผนการขนย้าย จะเริ่มเมื่อชุดดับเพลิงขั้นต้นของเรือไม่สามารถดับเพลิงได้ด้วยเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้น โดยสรุปขั้นตอนได้ ดังนี้

๖.๑ ติดต่อประสานงานเพื่อแจ้งเหตุให้หน่วยข้างเคียงหน่วยเรือที่สังกัดอยู่ และการท่าที่เรือจอดอยู่ให้เตรียมพร้อม (การทำที่เรือจอดอยู่เมื่อรับแจ้งเหตุแล้วจะต้องแจ้งหน่วยต่าง ๆ ดังนี้ กองรักษาความปลอดภัยของฐานทัพเรือและทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่ เพื่อให้มาช่วยขนย้าย โรงพยาบาลของฐานทัพเรือและทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่เพื่อให้มาช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กองร้อยสารวัตรทหารของฐานทัพเรือ และทัพเรือภาคที่ท่าเรือสังกัดอยู่ เพื่อให้มาช่วยในเรื่องของการจราจรบริเวณท่าเรือที่เกิดเหตุ หน่วยดับเพลิงของเขตที่ท่าเรือสังกัดอยู่เพื่อให้มาช่วยดับเพลิง)

๖.๒ ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (ถ้ามี)

๖.๓ ขนย้ายเอกสารและทรัพย์สินตามลำดับการขนย้ายและลำดับความรีบเร่งพร้อมทั้งจัด จนท.รปภ. ดูแลสิ่งของที่ขนย้าย โดยบริเวณที่วางสิ่งของที่ขนย้ายมานั้นจะต้องอยู่บนเชือก (ขนย้ายลูกปืนเป็นอันดับแรกสุด)

๖.๔ ระดมคนและอุปกรณ์ภายในหน่วยช่วยกันดับเพลิงด้วยน้ำทะเล ถ้าหน่วยไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ก็ต้องพยายามไม่ให้เพลิงขยายขอบเขต

๗. แผนการอพยพ จะเริ่มเมื่อชุดดับเพลิงของเรือไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ และนายยามพรรคนาวิน พิจารณาแล้ว ลักษณะของเรือมีแนวโน้มว่าจะเป็นอันตรายต่อผู้ที่ขนย้ายสิ่งของ หรือเมื่อระดับเพลิงของหน่วยต่าง ๆ เข้ามาช่วยเหลือ โดยสามารถสรุปขั้นตอนที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ หยุดทำทุกอย่างแล้วรีบอพยพกำลังพลไปยังจุดที่กำหนด (จุดรวมพลหลักจะต้องอยู่บนเชือก)

๗.๒ ตรวจสอบจำนวนคนเพื่อหาผู้ที่ติดค้าง

๗.๓ แจ้งเหตุการณ์ต่อหน่วยที่มาช่วยดับเพลิง

๗.๔ ประสานกับเจ้าหน้าที่หน่วยดับเพลิงที่มาช่วยเหลือให้ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (ถ้ามี)

๘. แผนในการฟื้นฟู จะเริ่มเมื่อเพลิงสงบแล้ว โดยดำเนินการดังนี้

๘.๑ ส่งผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษา

๘.๒ สำรวจโครงสร้างของตัวเรือ

๘.๓ สำรวจระบบไฟฟ้า

๘.๔ สำรวจความเสียหายอื่นๆ

๘.๕ ประเมินขีดความสามารถของหน่วยที่เหลืออยู่

๘.๖ ตรวจสอบหาสาเหตุของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น

๘.๗ รายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา

๘.๘ ปรับปรุงมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ขึ้นภายในหน่วยใหม่

๘.๙ ซ่อมทำอุปกรณ์/จัดหาทดแทน ที่ชำรุด

๙. ในเรือไม่ได้มีภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้เพียงอย่างเดียว ดังนั้น จนท. ในเรือควรที่จะจัดทำแผนต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นอีกดังต่อไปนี้

๙.๑ มาตรการการรักษาสถานภาพของเรือ

๙.๑.๑ มาตรการการปฏิบัติ ณ ที่เกิดเหตุ (Immediate Local Measure) คือ การปฏิบัติ โดยหน่วยป้องกันความเสียหาย ณ ที่เกิดเหตุในการดับไฟ การผิมน้ำ หรือการซ่อมทำฉุกเฉิน

๙.๑.๒ มาตรการการรักษาสถานภาพของเรือโดยรวม (Overall Ship Survival Measures) คือมาตรการต่าง ๆ ที่กระทำโดยนายทหารช่างกล โดยคำแนะนำจากศูนย์ป้องกันความเสียหายในการควบคุม การเอียงของเรือ (List) การรักษาระดับการกินน้ำลึกหัวท้าย (Trim) การรักษาการลอยตัว (Buoyancy) การรักษา ความสามารถในการทรงตัว (Stability) การรักษาความแข็งแรงของโครงสร้างของเรือ (Hull Strength)

๙.๒ แผนการเตรียมการเพื่อรับสภาพอากาศเลวร้าย

๙.๒.๑ การเตรียมการเพื่อรับสภาพอากาศเลวร้าย

๙.๒.๑.๑ สูบน้ำห้องเรือออกให้หมดและสูบน้ำใส่ถังทุกถังให้เต็มเพื่อลด Free Surface จัดการถ่วงถ้ำ Ballast ตามที่ ผบ.เรือ จะสั่งการ

๙.๒.๑.๒ จัดการเก็บผูกมัดบรรดาสิ่งของหรือพวกที่เคลื่อนไหวได้ที่อยู่บนดาดฟ้า ชั้นบน ๆ หรือถ้าทำได้ก็ให้เคลื่อนย้ายลงไปไว้ที่ ๆ อยู่ต่ำ

๙.๒.๑.๓ จัดยามตรวจหยั่งน้ำมันตามถังบรรจุหรือถังว่าง เพื่อจะได้ตรวจสอบรู้ทันที เมื่อเกิดรั่วขึ้นเตรียมการสูบน้ำถังว่างไว้

๙.๒.๑.๔ เตรียมการทิ้งของเพื่อรักษาสมดุลของเรือตามรายการในบัตรที่ได้กะไว้ล่วงหน้า

๙.๒.๒ แผนการปลดถ่ายน้ำมัน การปลดถ่ายน้ำมันบนดาดฟ้าหรือในส่วนที่อยู่สูงจะต้องคำนึงถึงเวลาในการปฏิบัติและความชำนาญของผู้ใช้เครื่องมือช่วยยกและที่สำคัญที่สุดคือการสูญเสียอำนาจการรบที่ตามมา คู่มือที่กำหนดแนวทางและขั้นตอนการปลดถ่ายน้ำมันควรจะต้องประกอบด้วยลำดับขั้นตอนของการกำหนดชนิดน้ำมันที่เคลื่อนย้ายได้ง่ายและมีอันตรายต่อความสามารถในการทรงตัวของเรือน้อยที่สุด

๙.๓ รายการตรวจสอบห้องภายในเรือ (Compartment Check - Off List)

๙.๓.๑ ตามห้องต่าง ๆ รวมทั้งบนดาดฟ้าชั้นบนที่มีเครื่องมือในการป้องกันความเสียหายติดตั้งอยู่นั้น จะต้องมีการ Compartment Check - Off List ติดอยู่ในบัญชี และจะต้องแสดงรายการสิ่งของทางการป้องกันความเสียหาย ตลอดจนสิ่งของที่จะใช้เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการนี้ได้

๙.๓.๒ สำหรับหน่วยเรื่อนั้นพึงระลึกไว้เสมอว่าหน้าที่ในการ ปคส. นั้น ไม่ใช่หน้าที่ของทหารพรคนคลินแต่เป็นหน้าที่ของกำลังพลทุก ๆ นายที่อยู่บนเรือ จะต้องช่วยกันตรวจสอบและดูแล เพราะภายในเรือมีวัตถุที่เป็นอันตรายต่าง ๆ ทำให้เป็นเชื้อเพลิงได้ง่าย เช่น ลูกปืน ดินระเบิด เครื่องสรรพาวุธต่าง ๆ และน้ำมันเชื้อเพลิง

การจัดทำแผนของหน่วยที่มีความเสี่ยงสูง

๑. ในที่นี้จะยกตัวอย่างของคลัง นม.ชพ. แล้วให้แต่ละหน่วยงานที่มีวัตถุเชื้อเพลิงที่สามารถคายพลังงานออกมาได้มากนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานของตนเอง

๒. โดยการประเมินความเสี่ยงเมื่อเกิดเพลิงไหม้ที่ถึงน้ำมันหมายเลข ๒ จากพลังงานที่คายออกมาจากพื้นที่ ๆ มีวัตถุเชื้อเพลิงที่มีความเสี่ยงสูง เช่น นม.ชพ. ชนิดดีเซล นั้น จะเห็นได้ว่าไม่สามารถใช้ระดับเพลิงเข้าดับได้ ดังนั้นแผนในการควบคุมควรจะเป็นการติดตั้งลิ้น เปิด - ปิดอัตโนมัติ (Hydraulic Valve Motor Drive Solenoid Valve etc.) ไว้ที่กั้นถังแทนลิ้นธรรมดา ซึ่งเมื่อเกิดเหตุแล้ว ถ้าทำ Feed Line เรียบร้อยแล้ว ก็จะสามารถถ่ายน้ำมันจากถังที่ไหม้ไปยังถังอื่นได้เพื่อกำจัดเชื้อเพลิงลง โดยที่ระหว่างถ่ายถังนั้นก็ต้องหล่อเย็นน้ำมันในท่อด้วย เพื่อให้ น้ำมันที่ถ่ายไปนั้นเมื่อไปถึงถังใหม่แล้วมีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดวาบไฟ และปิดลิ้นถังที่เกิดเพลิงไหม้เมื่อเนื่อน้ำมันใกล้ถึงลิ้น เปิด - ปิด เพื่อป้องกันการระเบิดในท่อ

๓. แนวทางในการจัดทำแผนต่าง ๆ ของคลังน้ำมันนั้น ก่อนอื่นจะต้องทราบก่อนว่าสาเหตุของการเกิดไฟไหม้เกิดได้จากอะไรบ้าง ซึ่งโดยส่วนมากสามารถสรุปสาเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดอันตรายในคลังน้ำมัน ได้ดังนี้

- ๓.๑ การบรรจุสารเกินปริมาตรที่กำหนด
 - ๓.๒ ความบกพร่องเสียหายของจุดที่ถ่ายเทสาร
 - ๓.๓ ความเสียหายจากการเคลื่อนที่ของรถบรรทุกขนส่ง
 - ๓.๔ การเคลื่อนที่ของรถและเรือ ขณะที่ยังเชื่อมต่อเพื่อถ่ายเทสาร
 - ๓.๕ ไฟฟ้าสถิต
 - ๓.๖ อุปกรณ์ไม่ทำงานตามปกติ
 - ๓.๗ การไม่ปฏิบัติตามกฎ และข้อกำหนดต่าง ๆ
๔. งานที่ จนท.คลังต้องตรวจสอบเพิ่มเติม

ซึ่งในกรณีของคลังน้ำมัน จะต้องเน้นไปที่แผนป้องกันเพราะการควบคุม เมื่อเกิดเหตุขึ้นมาแล้วนั้น การเข้าดับเพลิงค่อนข้างทำงานได้ยาก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันเพลิงไหม้ของคลังน้ำมัน จนท.คลังน้ำมัน จะต้องสำรวจและตรวจสอบเพิ่มเติมจากหน่วยบกอื่น ๆ ได้ดังนี้

๔.๑ การตรวจสอบถังเก็บ

- ๔.๑.๑ การตรวจสอบภายนอกถัง
- ๔.๑.๒ บันไดและชานพักบันได
- ๔.๑.๓ หลังคาถังแบบตรึงแน่น (Fixed Roof)
- ๔.๑.๔ หลังคาถังแบบลอยตัว (Floating Roof)
- ๔.๑.๕ ผนังถัง
- ๔.๑.๖ ฐานถัง
- ๔.๑.๗ อุปกรณ์ที่ติดกับถัง

๔.๒ การตรวจสอบภายในถัง

- ๔.๒.๑ การตรวจสอบความหนาของแผ่นเหล็กประกอบตัวถัง
- ๔.๒.๒ วัดความหนาย่างน้อยแผ่นละ ๑ จุด
- ๔.๒.๓ เน้นตรวจสอบผนังช่วง ๓๐๐ mm. จากก้นถังและขอบถังด้านบน
- ๔.๒.๔ ฐานถังโดยเฉาะที่มีน้ำขัง
- ๔.๒.๕ ประวัติการสึกกร่อนและการใช้งาน การตรวจสอบต้องใช้อุปกรณ์ที่ไม่ก่อให้เกิด

ประกายไฟหรือการระเบิด

๔.๓ ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับเพิ่มเติม

๔.๓.๑ ติดตั้งอุปกรณ์วัดอุณหภูมิในถังน้ำมัน โดยถ้าใกล้ถึงจุดวาบไฟของน้ำมันหรือมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของน้ำมันเกินกว่า ๑๕ °F แล้วให้ชุดควบคุมส่งสัญญาณเตือนเพื่อให้ จนท. ไปทำการหล่อเย็นก่อนที่น้ำมันนั้น ๆ อุณหภูมิจะถึงจุดวาบไฟ

๔.๓.๒ ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับการเกิดเพลิงไหม้ชนิด IR เพื่อตรวจหาประกายไฟแล้วให้ชุดควบคุมส่งสัญญาณเตือนเพื่อให้ จนท. ไปทำการหล่อเย็นก่อนที่น้ำมันนั้น ๆ อุณหภูมิจะถึงจุดวาบไฟ

๔.๓.๓ ติดตั้งอุปกรณ์วัดแรงดันภายในถังน้ำมัน โดยเมื่อมีแรงดันเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นภายในถังก็แสดงถึงแนวโน้มที่อาจจะเกิดเพลิงไหม้ได้

๕. แผนการควบคุมหรือระงับเหตุ จนท.คลังน้ำมัน จะต้องวิเคราะห์เพิ่มเติมจากหน่วยบ่ออื่น ๆ ได้ดังนี้

๕.๑ แผนผังสถานที่เก็บ

๕.๒ การแบ่งประเภทของสารที่เก็บ

๕.๓ ระยะห่างที่สัมพันธ์กับผลความร้อน

๕.๔ การเก็บกักของเขื่อนปิดล้อม จะต้องสามารถเก็บกักปริมาณน้ำมันที่รั่วออกมาจากถังได้ทั้งหมด โดยน้ำมันจะต้องไม่ล้นเขื่อนปิดล้อม

๖. แผนการขนย้าย ตามที่ได้กล่าวมาในขั้นต้นแล้วว่า ลักษณะเพลิงไหม้มีพลังงานคายออกมามาก ดังนั้น จึงไม่สามารถดับได้โดยง่าย ซึ่งทาง จนท.คลังน้ำมัน จะต้องจัดทำแผนการขนย้ายเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่น ๆ โดยวิธีที่ดีที่สุดคือการถ่ายน้ำมันบริเวณถังข้างเคียงของถังที่เกิดเพลิงไหม้ และถังที่เกิดเพลิงไหม้ออกไปยังถังที่ไม่ได้รับผลกระทบจากเพลิงไหม้นั้น โดยทางคลังจะต้องติดตั้งลิ้นเปิด - ปิดอัตโนมัติ (Hydraulic Valve, Motor Drive, Solenoid Valve, etc.) ไว้ที่ก้นถังแทนลิ้นธรรมดา ซึ่งสามารถควบคุมได้จากห้องควบคุม โดยเมื่อเกิดเหตุแล้ว ถ้าทำ Feed Line เรียบร้อยแล้ว ก็จะสามารถถ่ายน้ำมันจากถังที่ไหม้หรือถังข้างเคียงของถังที่เกิดเพลิงไหม้ไปยังถังอื่นได้ เพื่อกำจัดเชื้อเพลิงลง โดยระหว่างถ่ายถังนั้น จะต้องมีการหล่อเย็นน้ำมันในท่อด้วย เพื่อให้ น้ำมันที่ถ่ายไปยังถังใหม่มีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดวาบไฟ และปิดลิ้นถังที่เกิดเพลิงไหม้เมื่อเนื่อน้ำมันใกล้ถึงลิ้นเปิด - ปิด เพื่อป้องกันการระเบิดในท่อ

๗. แผนการอพยพ ตามที่ได้กล่าวมาในขั้นต้นแล้วว่า ลักษณะเพลิงไหม้มีพลังงานคายออกมามาก ดังนั้นจึงไม่สามารถดับได้ง่าย ซึ่งทาง จนท.คลังน้ำมันจะต้องจัดทำแผนการอพยพเพิ่มเติมจากหน่วยบกอื่น ๆ เพราะผลผลิตจากการที่น้ำมันเผาไหม้ไม่สมบูรณ์นั้นจะเกิดควันเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นอันตรายต่อบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ข้างเคียง ดังนั้นเมื่อเกิดเหตุขึ้นมาอาจจะต้องเริ่มแผนอพยพก่อน โดยอพยพกำลังพล และชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณข้างเคียงที่ได้รับผลกระทบจากควันไฟ

๘. แผนในการฟื้นฟู จะเริ่มเมื่อเพลิงสงบแล้ว โดยสามารถสรุปหัวข้อที่จะต้องมามีได้ดังนี้

- ๘.๑ ส่งผู้บาดเจ็บเข้ารับการรักษา
- ๘.๒ สำรวจโครงสร้างของถัง (ส่วนมากจะทำลายทิ้งและสร้างใหม่)
- ๘.๓ สำรวจระบบต่าง ๆ
- ๘.๔ สำรวจความเสียหายอื่น ๆ
- ๘.๕ ประเมินขีดความสามารถของหน่วยที่เหลืออยู่
- ๘.๖ ตรวจสอบหาสาเหตุของเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้น
- ๘.๗ รายงานผลการผู้บังคับบัญชา
- ๘.๘ ปรับปรุงมาตรการเพื่อป้องกันการเกิดเพลิงไหม้ขึ้นภายในหน่วยใหม่
- ๘.๙ ซ่อมทำอุปกรณ์/จัดหาทดแทนที่ชำรุด

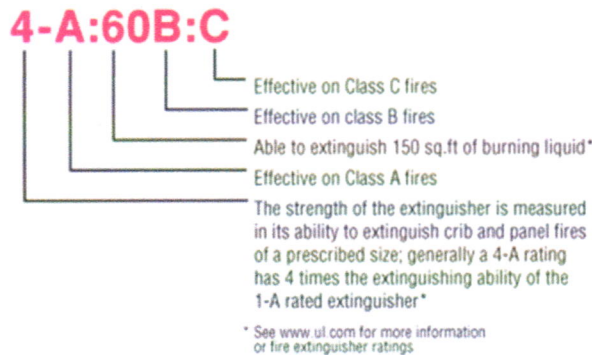
จากที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่าผู้ที่จะสามารถจัดทำแผนต่าง ๆ ได้นั้น จะต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ภายในหน่วยงานนั้น ๆ เพราะจะเป็นผู้ที่ทราบดีที่สุดว่ามีจุดใดเป็นจุดที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งแผนทุก ๆ อย่างนั้นทุกหน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้แทนกันได้ แต่ละหน่วยงานจะต้องนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับหน่วยงานของตนเอง เพราะไม่มีผู้จัดทำแผนท่านใดประเมินความเสี่ยงได้ดีเท่ากับ ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานนั้น ๆ เป็นผู้ประเมินความเสี่ยงเอง

บทที่ ๔ มาตรฐานในการติดตั้งเครื่องมือ และสัญลักษณ์ที่เกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย

การติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น

๑. ติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (Portable Fire Extinguisher) ให้เหมาะสมกับพื้นที่ และวัตถุเชื้อเพลิง เช่น ติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือน้ำยาเหลวระเหยที่ไม่มีสารคลอโรฟลูออโรคาร์บอน (CFC) ในห้องที่ต้องการความสะอาดในห้องผ่าตัด ห้องผู้ป่วยหนัก ห้องฉุกเฉิน ห้องเครื่อง ห้องอื่นที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ฯลฯ ติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดใช้น้ำหรือโฟมในบริเวณที่เชื้อเพลิงมีลักษณะเป็นของแข็ง เชื้อเพลิงธรรมดา เช่น ยาง ไม้ ผ้า กระดาษ พลาสติก ฯลฯ

๒. จำนวนเครื่องดับเพลิงซึ่งมีประสิทธิภาพในการดับเพลิง ไม่ต่ำกว่า 6A - 10B ไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อพื้นที่ ๒๐๐ ตารางเมตร หรืออัตราประสิทธิภาพตามพื้นที่ที่เหมาะสมของแต่ละหน่วย



ภาพที่ ๘ รายละเอียดการติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงชนิดต่างๆ

๓. จำนวนเครื่องดับเพลิงเบื้องต้นไม่น้อยกว่า ๑ เครื่อง ต่อระยะห่างไม่เกิน ๔๕ เมตร หรือ ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ห้ามติดตั้งเครื่องดับเพลิงสูงจากพื้น (วัดถึงส่วนสูงสุดของเครื่องฯ) เกินกว่า ๑๕๐ ซม. สำหรับเครื่องที่มีน้ำหนักเบา (ไม่เกิน ๑๐ กิโลกรัม) และห้ามติดตั้งเครื่องดับเพลิงขนาดใหญ่ (เกิน ๑๐ กิโลกรัม) สูงกว่า ๙๐ ซม. โดยเฉพาะเครื่องดับเพลิงชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในหลาย ๆ หน่วยงานนิยมตั้งเครื่องดับเพลิงไว้บนพื้นเพื่อให้สามารถหยิบใช้ได้โดยสะดวก



ภาพที่ ๙ ตำแหน่งการติดตั้งเครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น

๔. ในกรณีที่เป็นอาคารสูงหรืออาคารขนาดใหญ่ ต้องมีระบบดับเพลิงเพื่อรองรับอัคคีภัยชั้นปานกลาง ถึงขั้นรุนแรง อาทิเช่น ม้วนสายยางฉีดดับเพลิง (Fire Hose Reel) สายฉีดดับเพลิงแบบแขวน (Fire Hose Rack) และม้วนสายผ้าใบดับเพลิง (Fire Delivery Hose) เป็นต้น พร้อมทั้งมีแหล่งเก็บน้ำดับเพลิง (Water Tank) เครื่องสูบน้ำดับเพลิง (Fire Pump) ท่อทางจ่ายน้ำดับเพลิง (Fire Hydrant) ท่อรับน้ำดับเพลิง (Inlet Valve)

๕. ป้ายบอกจุดติดตั้งอุปกรณ์ป้องกัน อุปกรณ์ระงับอัคคีภัยและอุปกรณ์เตือนภัยต่าง ๆ อาทิ เครื่องดับเพลิงแบบมือถือ (Fire Extinguisher) ตู้เก็บสายส่งน้ำดับเพลิง (Fire Hose Cabinet) จุดเปิดสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm) จุดติดตั้งอุปกรณ์ช่วยชีวิตต่าง ๆ เช่น รอกหนีไฟ (Fire Escape Device) ฯลฯ

๖. ป้ายบอกชื่อห้อง หรือช่องทางต่าง ๆ ทุกช่อง ทุกประตู รวมทั้งทางตัน บริเวณอันตราย ป้ายจุดรวมพล ป้ายกองบัญชาการแผนฉุกเฉิน ป้ายพื้นที่ปลอดภัยของแผนก

๗. ป้ายระบุ "ห้ามใช้ลิฟท์ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้" ติดไว้บนอกลิฟท์ ทุก ๆ โถงเข้าลิฟท์

๘. ป้ายบอกความรุนแรงของสารไวไฟ สารเคมี สารกัมมันตรังสี วัตถุมีพิษ ฯลฯ

๙. ป้ายกฏระเบียบ ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตามป้ายจราจร ป้ายรณรงค์ให้เกิดความปลอดภัย ฯลฯ

๑๐. ป้ายลำดับการขนย้าย ติดตั้งในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจน

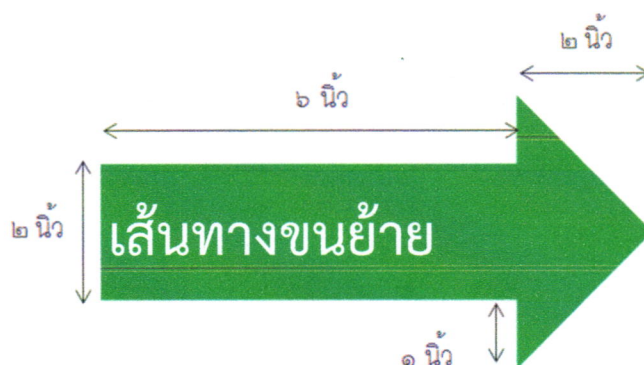
เส้นทางหนีไฟและเส้นทางขนย้าย

๑. ป้ายบอกเส้นทางหนีไฟ (Fire Exit) และป้ายเส้นทางขนย้ายใช้เป็นเส้นทางหนีไฟไปยังจุดรวมพลหลัก ส่วนเส้นทางขนย้ายใช้เป็นเส้นทางไปยังจุดรวบรวมสิ่งของ จากการขนย้ายติดตั้งในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัด อยู่ระดับสายตาหรือบริเวณผนังทางเดิน ห่างกันไม่เกิน ๑๕ เมตร หรือจุดหักเลี้ยวของเส้นทาง

๒. การจัดทำป้ายบอกเส้นทางหนีไฟให้จัดทำเป็นสัญลักษณ์ลูกศรสีแดง ป้ายบอกเส้นทางขนย้ายจัดทำเป็นสัญลักษณ์ลูกศรสีเขียว และเขียนข้อความว่า "เส้นทางหนีไฟ" และ "เส้นทางขนย้าย" เป็นอักษรสีขาว กำกับทับไว้ในตำแหน่งกึ่งกลางของลูกศร โดยจัดทำเป็นวัสดุเรืองแสงทั้งลูกศรและข้อความ



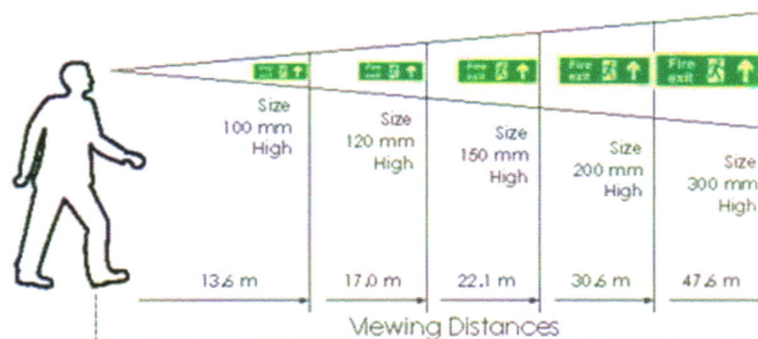
เส้นทางขนย้าย พื้นที่เขียว



ภาพที่ ๑๑ ขนาดเส้นทางขนย้าย

FOR A SIGN TO BE VISIBLE AND UNDERSTOOD

ESCAPE ROUTE SIGNS



ภาพที่ ๑๒ ระยะป้ายบอกเส้นทางหนีไฟและป้ายเส้นทางขนย้าย

ลำดับการขนย้ายพัสดุสิ่งของเอกสารและการรีบเร่ง

การกำหนดลำดับการขนย้ายพัสดุ สิ่งของและเอกสาร เป็นการกำหนดถึงความสำคัญของสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารที่สำคัญ ซึ่งเป็นการดำเนินการของหน่วยต่าง ๆ ที่จะต้องถือปฏิบัติเพื่อเป็นการเตรียมการหรือเป็นมาตรการที่กำหนดไว้ให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการขนย้ายพัสดุสิ่งของและเอกสารต่าง ๆ เมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้น โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

๑. สัญลักษณ์ในการกำหนดลำดับของการขนย้าย กำหนดลำดับของการขนย้ายไว้ ๓ ลำดับ คือ

๑.๑ การขนย้ายลำดับที่ ๑ หมายถึง พักสิ่งของและเอกสารที่มีความสำคัญต่อหน่วยอย่างยิ่งยวด ถ้าหากขาดหายไปหรือชำรุด จะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานต่อไปได้

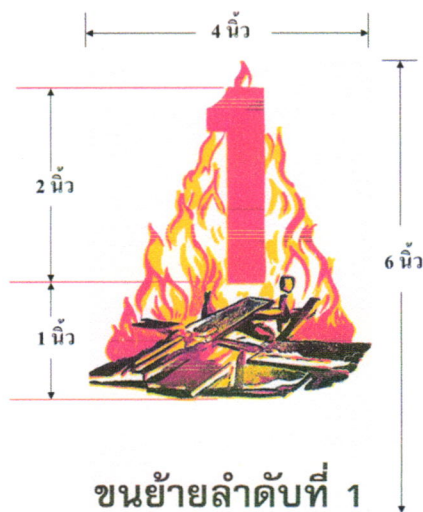
๑.๒ การขนย้ายลำดับที่ ๒ หมายถึง พักสิ่งของและเอกสารที่มีความสำคัญต่อหน่วยอย่างยิ่งยวด ถ้าหากขาดหายไปหรือชำรุด จะทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงาน

๑.๓ การขนย้ายลำดับที่ ๓ หมายถึง พักสิ่งของและเอกสารที่มีความสำคัญต่อหน่วยอย่างยิ่งยวด ถ้าหากขาดหายไปหรือชำรุด จะทำให้ปฏิบัติงานไม่เรียบร้อย



ภาพที่ ๑๓ สัญลักษณ์ที่ใช้ในการกำหนดลำดับการขนย้าย

๒. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการกำหนดลำดับการขนย้าย กำหนดเป็นกระดาษพื้น สีขาว ขนาดกว้าง ๔ นิ้ว ยาว ๖ นิ้ว ตรงกลางเป็นรูปสิ่งอุปกรณ์ต่างๆ ที่เกิดเพลิงไหม้พร้อมเปลวเพลิงเหนือรูปสิ่งอุปกรณ์ มีหมายเลขของลำดับการขนย้าย ขนาดสูง ๒ นิ้ว ตัวสีแดงอยู่กลางเปลวเพลิง ได้รูปสิ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ ห่างจากฐานของสิ่งอุปกรณ์ที่เกิดเพลิงไหม้ ๑ นิ้ว มีข้อความกำหนดถึงลำดับของการขนย้ายเอาไว้ ตัวอักษรและหมายเลขสีดำ



ภาพที่ ๑๔ ขนาดป้ายลำดับการขนย้าย

๓. การพิจารณาให้ลำดับหมายเลขของการขนย้าย ในการพิจารณากำหนดลำดับการขนย้ายพัสดุสิ่งของและเอกสารของหน่วยงานนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานนั้น ๆ ตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าขึ้นไป เป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดลำดับการขนย้ายหรือหัวหน้าหน่วยกำลังหรือหัวหน้าคลังต่าง ๆ ที่มีอำนาจในการควบคุมกำกับดูแลสิ่งอุปกรณ์ พัสดุและเอกสารนั้น ๆ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดการขนย้าย เช่น ผบ.หมวด ผบ.เรือ ผู้ควบคุมเรือ นายคลังต่าง ๆ เป็นต้น

๔. การให้หมายเลขหรือลำดับการขนย้ายพัสดุสิ่งของและเอกสารมีการพิจารณา ดังนี้

๔.๑ เอกสาร ถ้าเป็นเอกสารประเภทลับที่สุด ลับมาก และ ลับ จะให้หมายเลขของการขนย้ายเป็นลำดับที่ ๑ ส่วนเอกสารประเภท ปกปิด หรือเอกสารที่ได้ลดลำดับความสำคัญลงแล้ว และระเบียบต่าง ๆ จะให้หมายเลขการขนย้ายเป็นลำดับที่ ๒ ส่วนเอกสารอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้จะให้หมายเลขของการขนย้ายเป็นลำดับที่ ๓

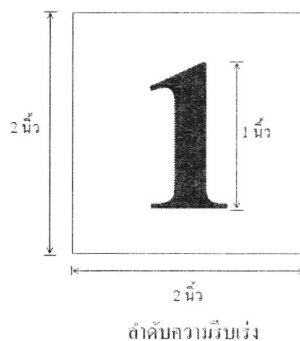
๔.๒ พัสดุและสิ่งของการพิจารณาให้หมายเลขลำดับการขนย้ายให้พิจารณาถึงความสำคัญของพัสดุหรือสิ่งของนั้น ๆ ต่อภารกิจของหน่วยเป็นสำคัญ ถ้าพัสดุหรือสิ่งของซึ่งถ้าขาดหรือสูญเสียแล้ว จะทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยล้มเหลวหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ก็จะทำให้หมายเลขการขนย้ายเป็นลำดับที่ ๑ ส่วนถ้าเป็นพัสดุหรือสิ่งของที่มีความสำคัญรองลงไป ก็จะทำให้หมายเลขลดหลั่นลำดับไปเป็นลำดับที่ ๒ และ ๓ ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นพัสดุหรือสิ่งของที่มีความสำคัญเท่าเทียมกันไม่สามารถพิจารณาลดหลั่นความสำคัญแต่ละอันได้ ให้คำนึงในเรื่องของราคามาเป็นเครื่องพิจารณาให้หมายเลขลำดับการขนย้ายแทนได้ โดยพัสดุหรือสิ่งของที่มีราคาแพงหรือราคาสูง จะให้หมายเลขลำดับการขนย้ายเป็นหมายเลขลำดับที่ ๑, ๒, ๓ เรียงตามกันไป

๕. ลำดับการรีบเร่ง นอกจากจะกำหนดการขนย้ายเอาไว้แล้ว แต่บางครั้งในท้องถิ่น ๆ อาจจะมีลำดับของเอกสาร พัสดุ หรือสิ่งของ ที่ได้หมายเลขลำดับการขนย้ายที่เหมือนกันจึงทำให้เกิดความยุ่งยากหากเกิดอัคคีภัยเกิดขึ้น และด้วยระยะเวลาที่ขณะเกิดเพลิงไหม้มีเวลาสั้น ๆ ทำให้เกิดความยุ่งยากในการเคลื่อนย้ายหรืออพยพสิ่งของนั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีผู้มาช่วยเหลือในการขนย้ายสิ่งของจัดทำให้ระบบการจัดการและการตัดสินใจในการเลือกขนย้ายสิ่งของนั้น ๆ สับสน ฉะนั้น จึงควรมีการเตรียมการเพื่อมิให้เกิดความสับสนและเกิดความรวดเร็วในการจำแนกสิ่งอุปกรณ์ที่มีการขนย้ายที่เท่ากัน ว่าสิ่งใดควรนำออกไปก่อนและหลัง โดยให้พิจารณาลำดับหมายเลข 1 2 3 (เลขอารบิก) ติดไว้ด้านล่างของเครื่องหมายลำดับการขนย้าย ซึ่งพิจารณาจากท้องถิ่น ๆ ว่ามีเครื่องหมายลำดับการขนย้ายที่เหมือนกันก็อันนี้ก็ให้เรียงกันไปตามลำดับความสำคัญ เลขที่ได้เครื่องหมายลำดับการขนย้ายนี้ เราเรียกว่าลำดับการรีบเร่งในการขนย้ายเมื่อเกิดอัคคีภัย



ภาพที่ ๑๕ ลำดับการรีบเร่งในการขนย้าย

๖. ขนาดของลำดับและการรีบเร่งในการขนย้ายเมื่อเกิดอัคคีภัย เป็นตัวเลขอารบิกขนาดตัวเลข ๑ นิ้ว กลางกระดาษสี่เหลี่ยมจัตุรัส พื้นสีขาว กว้างและยาว ๒ นิ้ว ตัวเลขเป็นสีน้ำเงินเข้มหรือสีดำ



ภาพที่ ๑๖ ขนาดลำดับการรีบเร่งในการขนย้าย

๗. การติดสัญลักษณ์ลำดับของการขนย้ายและริบเร่งในการขนย้าย ให้ติดลงในพัสดุสิ่งของตู้หรือชั้นที่เก็บพัสดุ สิ่งของหรือเอกสารนั้น ๆ โดยให้ติดและสามารถมองเห็นได้ในระดับสายตาได้สัญลักษณ์ของการขนย้ายให้ติดลำดับความริบเร่งในการขนย้ายเอาไว้ด้วย



ขนย้ายลำดับที่ 1

1

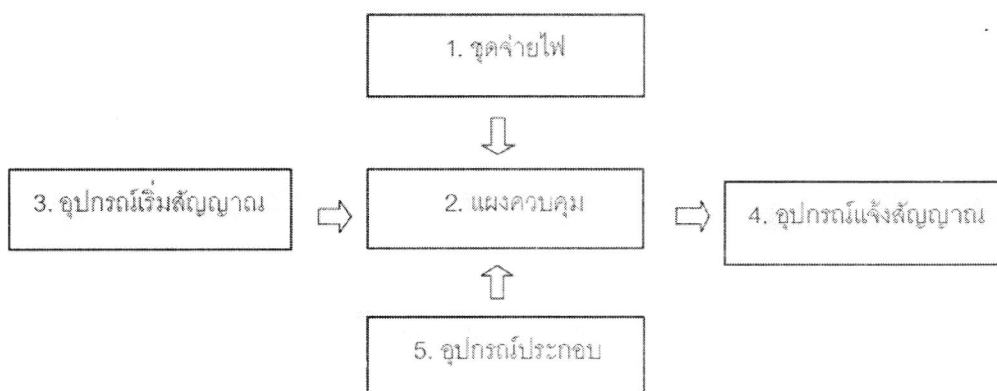
ลำดับความริบเร่ง

ภาพที่ ๑๗ รูปแบบการจัดวาง

๘. การจัดทำสัญลักษณ์ลำดับการขนย้ายและริบเร่งในการขนย้าย ให้ กรมพลาธิการทหารเรือ เป็นหน่วยรับผิดชอบในการจัดทำและแจกจ่ายให้กับหน่วยต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นแบบเดียวกันทั่วกองทัพเรือ

บทที่ ๕ ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm System)

ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้จะทำหน้าที่ในการรับสัญญาณจากอุปกรณ์ตรวจจับเพลิงไหม้ต่าง ๆ ที่ติดตั้งภายในอาคาร เช่น อุปกรณ์ตรวจจับควันไฟ อุปกรณ์ตรวจจับความร้อน อุปกรณ์การตรวจจับการไหลของน้ำในเส้นท่อ (จะมีใช้กับอาคารที่ติดตั้งระบบหัวกระจายน้ำดับเพลิง) และอุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยมือ โดยแผงควบคุมระบบจะประมวลผลและสั่งการให้สัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ทำงานพร้อมทั้ง สั่งระบบความปลอดภัยอื่น ๆ ทำงานด้วย



ภาพที่ ๑๘ ระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้

อุปกรณ์เริ่มสัญญาณชนิดต่าง ๆ

๑. อุปกรณ์ตรวจจับควันไฟ (Smoke Detector) เป็นอุปกรณ์ในการตรวจจับอนุภาคควันไฟที่เกิดจากการเผาไหม้ของวัตถุ ปกติระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้มักจะติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันไฟเป็นหลัก เพื่อป้องกันชีวิต เนื่องจากสามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้รวดเร็วกว่าการตรวจจับความร้อน ประเภทของอุปกรณ์ตรวจจับควันไฟ มีดังนี้

๑.๑ อุปกรณ์ตรวจจับควันชนิดจุดจะติดตั้งในระดับความสูงไม่เกิน ๑๐.๕ เมตร ส่วนใหญ่จะติดตั้งบนฝ้าเพดานซึ่งมีระยะห่างจากฝ้าเพดานอยู่ระหว่าง ๒.๕ ถึง ๒.๗ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ไม่เกิน ๙ เมตร และมีระยะห่างระหว่าง อุปกรณ์ตรวจจับถึงผนังห้องต้องไม่เกิน ๔.๕ เมตร เพื่อให้รัศมีการตรวจจับครอบคลุม

๑.๒ อุปกรณ์ตรวจจับควันชนิดลำแสงจะติดตั้งในระดับความสูงไม่เกิน ๒๕ เมตร กรณีฝ้าเพดานหรือหลังคาที่มีความสูงเกิน ๒๕ เมตร ควรติดตั้งอุปกรณ์ชนิดนี้หลายระดับ ส่วนใหญ่จะติดตั้งอุปกรณ์ชนิดนี้บนฝ้าเพดานที่เป็นโถงเปิดโล่งโดยให้มีความห่างจากฝ้าเพดานหรือหลังคาอยู่ระหว่าง ๓๐ ถึง ๗๕ เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ไม่เกิน ๑๔ เมตร

๑.๓ อุปกรณ์ตรวจจับควันสำหรับท่อส่งลม กรณีอาคารมีการติดตั้งระบบปรับอากาศแบบศูนย์กลาง โดยการส่งลมไปตามท่อไปยังส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ซึ่งควันไฟมีโอกาสเข้าไปในท่อส่งลมเย็นและแพร่กระจายเข้าไปในส่วนต่าง ๆ ของอาคารได้ อาคารจึงควรมีการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันในท่อส่งลมด้วย เพื่อให้สามารถตัดระบบการทำงานของเครื่องปรับอากาศเมื่อมีการตรวจจับพบควันไฟในท่อส่งลม

๒. อุปกรณ์ตรวจจับความร้อน (Heat Detector) เป็นอุปกรณ์ในการตรวจจับความร้อนที่เกิดจากการเผาไหม้ของวัตถุ เป็นสาเหตุให้อุณหภูมิบริเวณนั้นสูงขึ้น อุปกรณ์ตรวจจับความร้อนสามารถตรวจจับการเกิดเพลิงไหม้ที่ให้ความร้อนสูงและมีควันน้อย ได้อย่างรวดเร็วกว่าอุปกรณ์ตรวจจับควัน อย่างไรก็ตามอุปกรณ์ตรวจจับความร้อน ไม่ถือว่าเป็นอุปกรณ์ตรวจจับเพื่อป้องกันชีวิต ในการติดตั้งใช้เป็นการป้องกันทรัพย์สินเท่านั้น หรือในบางครั้งใช้ติดตั้งเพิ่มเติมจากอุปกรณ์ตรวจจับควันเพื่อเพิ่มการป้องกัน แต่ใช้แทนอุปกรณ์ตรวจจับควันไม่ได้ โดยเฉพาะห้ามติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับความร้อนแทนอุปกรณ์ตรวจจับควันไฟในพื้นที่เส้นทางหนีไฟ เนื่องจากอุปกรณ์ตรวจจับความร้อนต้องติดตั้งในที่ซึ่งสามารถตรวจจับเพลิงไหม้ได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะว่าการตรวจจับความร้อนจะทำงานต่อเมื่อมีความร้อนลอยตัวจากจุดต้นเพลิงไปถึงอุปกรณ์ตรวจจับ การติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับความร้อนมีลักษณะการติดตั้ง ดังนี้

๒.๑ ควรติดตั้งในระดับความสูงไม่เกิน ๔ เมตร ส่วนใหญ่จะติดตั้งบนฝ้าเพดาน ซึ่งมีระยะห่างจากฝ้าเพดานอยู่ระหว่าง ๑.๕ ถึง ๑๐ เซนติเมตร

๒.๒ ระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ตรวจจับความร้อนแต่ละตัวไม่เกิน ๗.๒ เมตร และมีระยะห่างระหว่างอุปกรณ์ตรวจจับถึงผนังห้องต้องไม่เกิน ๓.๖ เมตร เพื่อให้เครื่องมือการตรวจจับครอบคลุม

๒.๓ อุปกรณ์ตรวจจับความร้อนต้องติดตั้งห่างจากหัวจ่ายลมไม่น้อยกว่า ๔๐ เซนติเมตร เนื่องจากหัวจ่ายลมจะเบี่ยงเบนทิศทางความร้อนออกจากอุปกรณ์ตรวจจับ ทำให้อุณหภูมิของอากาศที่มาถึงตัวตรวจจับลดลงจนไม่สามารถใช้งานได้

๓. อุปกรณ์ตรวจจับการไหลในเส้นท่อ (Flow Switch) อุปกรณ์ตรวจจับการไหลในเส้นท่อเป็นอุปกรณ์ที่อยู่ในระบบดับเพลิงด้วยน้ำ ทำหน้าที่ส่งสัญญาณมายังแผงควบคุมระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ในกรณีที่อุปกรณ์ตรวจพบที่มีการไหลในเส้นท่อน้ำอันเกิดจากหัวกระจายน้ำดับเพลิงทำงาน หรือมีการใช้สายฉีดน้ำดับเพลิง การติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับการไหลในเส้นท่อจะติดตั้งอยู่ก่อนวาล์วทดสอบระบบน้ำดับเพลิงด้วยน้ำ

๔. อุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยมือ เป็นอุปกรณ์ที่ทำงานโดยอาศัยการกระตุ้นของบุคคลมีลักษณะเป็นสวิทช์ไฟฟ้า อุปกรณ์การแจ้งเหตุด้วยมือควรมีเครื่องหมายแสดงให้มองเห็นและเข้าใจได้ง่าย ติดตั้งในตำแหน่งที่เห็นชัดเจน บริเวณเส้นทางเข้าออกอาคารและที่ทางหนีไฟของอาคาร การติดตั้งต้องสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก จุดที่ติดตั้งต้องอยู่สูงจากพื้นระหว่าง ๑.๓ ถึง ๑.๕ เมตร การปรับตั้งใหม่ (Reset) จะทำได้ต่อเมื่อมีเครื่องมือประกอบ เช่น กุญแจ หรือประแจ ไม่สามารถปรับตั้งได้ด้วยมือเปล่า

๕. อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ เป็นอุปกรณ์ที่ช่วยแจ้งเตือนภัยให้ผู้ใช้อาคารได้รับทราบเหตุ โดยต้องทำให้ผู้ใช้อาคารได้รับทราบอย่างทั่วถึงและรวดเร็ว เพื่อจะได้มีเวลาดับเพลิงและอพยพหนีไฟออกจากอาคารได้ทันการณ์ อุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือ

๕.๑ อุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยเสียง เช่น กระดิ่ง หูดไซเรน และลำโพง โดยสัญญาณเสียงต้องมีความดังกว่าเสียงแวดล้อมโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑๕ เดซิเบล และความดังของเสียง ณ จุดใด ๆ ต้องไม่น้อยกว่า ๖๕ เดซิเบล และไม่เกิน ๑๒๐ เดซิเบล การติดตั้งสัญญาณเสียงควรติดตั้งที่ผนังมีความสูงจากพื้นไม่น้อยกว่า ๒.๓ เมตร และห่างจากเพดานไม่น้อยกว่า ๑๕ เซนติเมตร

๕.๒ อุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยแสง เป็นอุปกรณ์ส่งสัญญาณเตือนด้วยแสง กระพริบ วับวาว มีความสว่างเพียงพอที่จะกระตุ้นให้ผู้อยู่ในอาคารรับทราบเหตุบริเวณจุดติดตั้งในพื้นที่ที่มีสภาพแวดล้อมมีเสียงดังมากกว่า ๙๕ เดซิเบล สำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การใช้แสงกระพริบควรใช้สีขาวกระพริบด้วยตา ๑ ถึง ๒ ครั้งต่อวินาที การติดตั้งสัญญาณแสงควรติดตั้งที่มองเห็นชัดเจนครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ระยะห่างของอุปกรณ์ขึ้นกับความเข้มของแสง แต่ต้องไม่เกินระยะ ๓๐ เมตร

การตรวจสอบระบบการติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง

ระบบอุปกรณ์ดับเพลิงที่ติดตั้งภายในอาคารต้องเป็นระบบที่ได้มาตรฐาน มีความมั่นคงแข็งแรงติดตั้งอยู่ในที่มองเห็นได้ชัดเจน ไม่มีสิ่งปิดบังและสิ่งกีดขวาง ควรมีป้ายสัญลักษณ์หรือป้ายบอก ระบบอุปกรณ์ดับเพลิงที่สำคัญ ๆ ประกอบด้วย

๑. หัวรับน้ำดับเพลิง (Fire Department Connection) ต้องมีวาล์วกันกลับ (Check Valve) หัวข้อต่อสำหรับรับน้ำจากสายส่งน้ำดับเพลิงเป็นชนิดข้อต่อสวมเร็ว (Quick Coupling) แบบตัวเมียขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ นิ้ว^{๑/๒} มีฝาครอบป้องกันพร้อมโซ่คล้องติดตั้งในตำแหน่งที่สามารถนำสายส่งน้ำดับเพลิงส่งน้ำเข้าได้ง่าย สะดวก ไม่มีสิ่งกีดขวาง มีป้ายติดตั้งขนาดตัวอักษรไม่เล็กกว่า ๒ นิ้ว ข้อความว่า หัวรับน้ำดับเพลิงและเพิ่มป้ายบอกเมื่อรับน้ำแล้วส่งไปที่ใด เช่น เข้าบ่อพักหรือถังเก็บน้ำ เข้าระบบท่อยืน (Stand Pipe Systems) หรือระบบหัวจ่ายน้ำอัตโนมัติ (Automatic Sprinkler Systems) เป็นต้น

๒. หัวดับเพลิง (Out - Let Department Connection) ต้องมีวาล์วปิด - เปิด (Valve) หัวข้อต่อสำหรับจ่ายน้ำดับเพลิงเป็นชนิดข้อต่อสวมเร็ว (Quick Coupling) แบบตัวเมีย (Female Instantaneous Coupling) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ นิ้ว^{๑/๒}

๓. ถังดับเพลิง การติดตั้งถังดับเพลิงควรติดตั้งให้มีระยะห่างกันไม่เกิน ๔๕ เมตร สูงจากพื้นไม่เกิน ๑.๕ เมตร ขนาดถังที่เหมาะสมต่อการหิ้วเคลื่อนย้ายควรมีความจุที่ ๑๐ - ๒๐ ปอนด์ มีป้ายสัญลักษณ์บอก ชนิดของถังดับเพลิงต้องมีความเหมาะสมกับวัสดุที่ดับในแต่ละพื้นที่

๔. ตู้สายน้ำดับเพลิง (Fire Hose Cabinet) การติดตั้งต้องมีระยะห่างระหว่างตู้ไม่เกิน ๖๔ เมตร มีสายน้ำดับเพลิง (Fire Hose) มีวาล์วการปิด - เปิดด้วยมือหรืออัตโนมัติ หัวฉีดน้ำที่สามารถปรับเป็นลำ เป็นฝอย และเป็นม่านได้ (Jet - Spray - Stream) มีป้ายสัญลักษณ์ ตู้ดับเพลิง มี ๒ แบบ คือ

๔.๑ แบบสายส่งน้ำดับเพลิงชนิดสายยางแบบล้อหมุน (Fire Hose Reel) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ นิ้ว ความยาว ๓๐ เมตร

๔.๒ แบบสายส่งน้ำดับเพลิงชนิดสายผ้าใบแบบพับ (Fire Hose Rack) มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ นิ้ว ความยาว ๓๐ เมตร

๕. ระบบท่อยืน (ท่อน้ำดับเพลิง) อาคารสูงและอาคารใหญ่พิเศษที่ก่อสร้างหลังการบังคับใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๓๓ (พ.ศ.๒๕๓๕) ต้องมีระบบท่อยืนแบบท่อเปียก ท่อยืนต้องเป็นโลหะผิวเรียบที่สามารถทนความดันใช้งานได้ไม่น้อยกว่า ๑.๒ เมกะปาสกาลมาตรฐาน โดยท่อดังกล่าวต้องทำด้วยสีแดงติดตั้งแต่ชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดของอาคาร ระบบท่อยืนทั้งหมดต้องต่อเข้ากับท่อประทธานส่งน้ำ และระบบส่งน้ำจากแหล่งจ่ายน้ำของอาคารและจากหัวรับน้ำดับเพลิงนอกอาคาร

การตรวจสอบระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้เบื้องต้น

๑. ตรวจสอบความเรียบร้อยภายในตู้ และความสะอาด
๒. ตรวจสอบแบตเตอรี่ ๒๔ โวลท์
๓. ตรวจสอบเครื่องชาร์จแบตเตอรี่
๔. ตรวจสอบหลอดไฟแสดงสถานการณ์ทำงานของอุปกรณ์ในระบบ (LED Lamp Test)
๕. ตรวจสอบสภาพของตู้ควบคุม (Fire Control Panel : FCP)

๖. ตรวจสอบการทำงานของระบบแจ้งเหตุเพลิงไหม้
๗. ตรวจสอบการทำงานและทำความสะอาดของอุปกรณ์ตรวจจับควัน (Smoke Detector)
๘. ตรวจสอบการทำงานและทำความสะอาดของอุปกรณ์ตรวจจับความร้อน (Heat Detector)
๙. ตรวจสอบการทำงานและทำความสะอาดของอุปกรณ์แจ้งเหตุด้วยมือ (Manual Station)
๑๐. ตรวจสอบการทำงานของกระดิ่ง (Bell) ไฟกระพริบ (Strobe) เสียงและไฟกระพริบ (Horn & Strobe)

การตรวจสอบระบบสูบน้ำดับเพลิง

๑. ระบบสูบน้ำดับเพลิง (Fire Pump) แบบมอเตอร์ไฟฟ้าเบื้องต้น
 - ๑.๑ ตรวจสอบรอยรั่ว และซ่อมรอยรั่ว
 - ๑.๒ ตรวจสอบการทำงานของกระดิ่งน้ำ (Alarm Gong และ Alarm Valve)
 - ๑.๓ ตรวจสอบเกจวัดแรงดันและแรงดันในระบบ (Pressure Gauge)
 - ๑.๔ ตรวจสอบหลอดไฟแสดงการทำงาน
 - ๑.๕ หล่อลื่นด้วยจารบี
 - ๑.๖ ทำความสะอาดตัวกรองตะกอน (Y – Strainer)
 - ๑.๗ ตรวจสอบการเกิดสนิม และทาสีป้องกัน
 - ๑.๘ ตรวจสอบและปรับตั้งวาล์วลดแรงดันเกิน (Pressure Relive Valve)
 - ๑.๙ ตรวจสอบความแน่นของนอตยึดฐานเครื่องจักร
 - ๑.๑๐ ตรวจสอบซีคการสึกหรอและฉีกขาดของซีลยาง (Mechanical Seal)
 - ๑.๑๑ ตรวจสอบสภาพของฉนวนไฟฟ้า และการลงกราวด์ของมอเตอร์
 - ๑.๑๒ ตรวจสอบเช็คขั้วต่อไฟฟ้า
 - ๑.๑๓ ตรวจสอบสภาพและปรับตั้งระดับ (Alignment)
๒. ระบบสูบน้ำดับเพลิง (Fire Pump) แบบเครื่องยนต์ดีเซล เบื้องต้น
 - ๒.๑ ทำความสะอาดทั่วไป
 - ๒.๒ ตรวจสอบรอยรั่วของท่อน้ำระบายความร้อนและอื่น ๆ
 - ๒.๓ ตรวจสอบน้ำมันหล่อลื่น
 - ๒.๔ ตรวจสอบเวลาและการทำงานของโปรแกรม
 - ๒.๕ ตรวจสอบวาล์วควบคุมน้ำระบายความร้อน (Solenoid Valve)
 - ๒.๖ ตรวจสอบแบตเตอรี่และน้ำกลั่น
 - ๒.๗ ตรวจสอบระบบประจำสัปดาห์ (Function Test)
 - ๒.๘ ตรวจสอบระดับน้ำในหม้อน้ำ
 - ๒.๙ ตรวจสอบระดับน้ำมันเชื้อเพลิงในถังน้ำมัน
 - ๒.๑๐ ทำความสะอาดแผงระบายความร้อน (รังผึ้ง)
 - ๒.๑๑ ตรวจสอบชุดอุปกรณ์ชาร์จแบตเตอรี่ (Battery Charge)
 - ๒.๑๒ ตรวจสอบรอยรั่วและซ่อมรอยรั่ว
 - ๒.๑๓ ตรวจสอบกระดิ่งน้ำ (Alarm Gong และ Alarm Valve)
 - ๒.๑๔ ตรวจสอบเกจวัดแรงดันและแรงดันในระบบ (Pressure Gauge)

- ๒.๑๕ ตรวจสอบการทำงานของเครื่องสูบน้ำรักษาแรงดัน (Jocky Pump)
- ๒.๑๖ ตรวจสอบหลอดไฟแสดงการทำงาน
- ๒.๑๗ ตรวจสอบทำงานและความสะอาดของไส้กรองอากาศ
- ๒.๑๘ หล่อลื่นด้วยจารบี
- ๒.๑๙ ทำความสะอาดตัวกรองตะกอน (Y-Strainer)
- ๒.๒๐ ตรวจสอบสนิมและทาสีป้องกันสนิม
- ๒.๒๑ เปลี่ยนถ่ายน้ำมันหล่อลื่น
- ๒.๒๒ เปลี่ยนไส้กรองอากาศ
- ๒.๒๓ ตรวจสอบเช็คการสึกหรอและฉีกขาดของซีลยาง (Mechanical Seal)
- ๒.๒๔ ตรวจสอบสภาพและปรับตั้งระดับ (Alignment)
- ๓. ระบบสูบน้ำรักษาแรงดัน (Jocky Pump) เบื้องต้น
 - ๓.๑ ทำความสะอาดพื้นที่ และอุปกรณ์
 - ๓.๒ ตรวจสอบสภาพทั่วไป เช่น ความร้อน กลิ่น เสียง การสั่นสะเทือน
 - ๓.๓ ตรวจสอบเช็คการรั่วของซีล
 - ๓.๔ ตรวจสอบ และบันทึกค่ากระแสไฟฟ้า
 - ๓.๕ ตรวจสอบตำแหน่ง และการทำงานของวาล์วต่าง ๆ
 - ๓.๖ ตรวจสอบระบบไฟฟ้าควบคุมการทำงานของ (Solenoid Valve)
 - ๓.๗ ตรวจสอบเช็คสภาพโดยทั่วไปของเกจวัด
 - ๓.๘ ตรวจสอบฟิวส์และอุปกรณ์ป้องกันต่าง ๆ
 - ๓.๙ ตรวจสอบหลอดไฟแสดงการทำงาน
 - ๓.๑๐ ตรวจสอบเช็คสภาพของเกจวัดแรงดัน (Pressure Gauge)
 - ๓.๑๑ ตรวจสอบการทำงานของเครื่องสูบน้ำรักษาแรงดัน (Jocky Pump)
 - ๓.๑๒ ทำการหล่อลื่นด้วยจารบี
 - ๓.๑๓ ตรวจสอบสนิมและทาสีป้องกัน
 - ๓.๑๔ ตรวจสอบและทำความสะอาดตัวกรองตะกอน (Strainer)
 - ๓.๑๕ ตรวจสอบชุดรับภาระเกิน (Overload)
 - ๓.๑๖ ตรวจสอบความแน่นของน็อตยึดฐานเครื่องจักร
 - ๓.๑๗ ตรวจสอบสภาพของฉนวนไฟฟ้า และการลงกราวด์ของมอเตอร์
 - ๓.๑๘ ตรวจสอบเช็คขั้วต่อไฟฟ้า
 - ๓.๑๙ ตรวจสอบและปรับตั้งระดับ (Alignment)

ผนวก ก
ระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑



ระเบียบกองทัพเรือ
ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย
พ.ศ.๒๕๓๑

โดยที่อัคคีภัยอาจเกิดขึ้นได้จากอุบัติเหตุ หรือความประมาทเลินเล่อหรือการก่อวินาศกรรม อันเป็นผลให้ทรัพย์สินสมบัติของชาติต้องสูญหายไป ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้ความเสียหายอย่างใหญ่หลวงจากอัคคีภัยเกิดขึ้นแก่ส่วนราชการในกองทัพเรือ และเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบของกองทัพเรือที่ ๔ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยฉบับ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๐๓

บรรดาระเบียบและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ การจัดสถานีดับเพลิงในกองทัพเรือ แบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ

๔.๑ สถานีดับเพลิงทั่วไป

๔.๒ สถานีดับเพลิงของหน่วยบก

๔.๓ สถานีดับเพลิงในเรือ

ข้อ ๕ สถานีดับเพลิงทั่วไปเป็นสถานที่จัดขึ้น เพื่อปฏิบัติการดับเพลิงแก่ส่วนราชการในกองทัพเรือ ที่ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้น ซึ่งประกอบด้วยผู้กระทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๕.๑ ผู้อำนวยการทั่วไป

๕.๒ ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป

๕.๓ ผู้อำนวยการดับเพลิงเขต

๕.๔ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย

๕.๕ ผู้ควบคุมช่วยดับเพลิง

๕.๖ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงแบ่งออกเป็น

๕.๖.๑ ดับเพลิงทั่วไป

๕.๖.๒ ดับเพลิงของหน่วย

๕.๖.๓ ช่วยดับเพลิง

๕.๗ เจ้าหน้าที่ขนย้าย

๕.๘ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

๕.๙ เจ้าหน้าที่พยาบาล

๕.๑๐ เจ้าหน้าที่พลาธิการ

ข้อ ๖ สถานีดับเพลิงของหน่วยบก เป็นสถานีที่จัดขึ้นเป็นการภายในของแต่ละส่วนราชการ เพื่อทำการดับเพลิงที่เกิดขึ้นแก่ส่วนราชการของตน และช่วยเหลือดับเพลิงที่เกิดขึ้นแก่ส่วนราชการใกล้เคียงตามโอกาสซึ่งประกอบด้วยผู้กระทำหน้าที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๖.๑ ผู้อำนวยการทั่วไปของหน่วย

๖.๒ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย

๖.๓ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงซึ่งจัดตามความจำเป็นของส่วนราชการและตามจำนวนเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงที่มีอยู่ เช่น

๖.๓.๑ รถดับเพลิง

๖.๓.๒ เครื่องสูบน้ำดับเพลิง

๖.๓.๓ เครื่องดับเพลิงขั้นต้น

๖.๓.๔ เครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุนการดับเพลิง

๖.๓.๕ เครื่องมือและอุปกรณ์กู้ภัย/ช่วยชีวิต

๖.๔ เจ้าหน้าที่เรือนของ

๖.๕ เจ้าหน้าที่ติดต่อ

๖.๖ เจ้าหน้าที่จราจร

๖.๗ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ตามความจำเป็น

ข้อ ๗ สถานีดับเพลิงในเรือเป็นสถานีที่จัดขึ้นเป็นการภายในของเรือแต่ละลำเพื่อการดับเพลิงที่เกิดขึ้นภายในเรือโดยมิต้องหวังพึ่งการช่วยเหลือดับเพลิงจากส่วนราชการอื่น ๆ เป็นประการสำคัญผู้กระทำหน้าที่ต่าง ๆ เป็นไปตามสถานีดับเพลิงที่กำหนดไว้

ข้อ ๘ เมื่อเกิดอัคคีภัยนอกจากการดับเพลิงแล้วให้มีการช่วยเหลืออื่น ๆ ดังนี้

๘.๑ ฐานทัพเรือกรุงเทพ หรือกองขนส่ง ฐานทัพเรือสัตหีบ ส่งหน่วยขนย้ายไปยังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

๘.๒ กรมแพทย์ทหารเรือหรือโรงพยาบาลทหารเรือส่งหน่วยพยาบาลไปยังบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้

๘.๓ กรมสารวัตรทหารเรือ และหน่วยรักษาความปลอดภัยส่งกำลังไปช่วยรักษาความปลอดภัย

และการจราจร

๘.๔ กรมพลธิการทหารเรือหรือกองพลธิการฐานทัพเรือสัตหีบหรือพลธิการของหน่วยส่ง

เจ้าหน้าที่ไปอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในเรื่องการกินอยู่หลับนอน

ข้อ ๙ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย จึงกำหนดที่ตั้งของหน่วยราชการในกองทัพเรือเป็นเขตต่าง ๆ ดังนี้

๙.๑ เขต ๑ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร

๙.๒ เขต ๒ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการ

๙.๓ เขต ๓ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และอำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

๙.๔ เขต ๔ ส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในที่อื่น ๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว

ข้อ ๑๐ ผู้อำนวยการทั่วไปสำหรับเขตต่าง ๆ มีดังนี้

๑๐.๑ เขต ๑ และเขต ๒ ผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพหรือรองผู้บัญชาการฐานทัพเรือกรุงเทพ

๑๐.๒ เขต ๓ ผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ หรือรองผู้บัญชาการ ฐานทัพเรือสัตหีบ หรือเสนาธิการฐานทัพเรือสัตหีบ

๑๐.๓ เขต ๔ ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้

ข้อ ๑๑ ผู้อำนวยการทั่วไปมีหน้าที่อำนวยความสะดวกทุกอย่างเกี่ยวกับการดับเพลิงตลอดจนการรื้อทำลายเพื่อประโยชน์ในการดับเพลิง การขนย้าย การรักษาความปลอดภัยและการอื่น ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย

ข้อ ๑๒ ให้ส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้มีหน้าที่ในการดับเพลิงขั้นต้นโดยให้ข้าราชการทหารที่มีอาวุธของส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้นั้น เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วยกับเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไปด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง

ข้อ ๑๓ หน้าที่ดับเพลิงทั่วไปมีหน้าที่ดังนี้

๑๓.๑ เขต ๑ และเขต ๒ ให้แผนกดับเพลิงกองบังคับการฐานทัพเรือกรุงเทพมีหน้าที่ดับเพลิงทั่วไป และให้หัวหน้าแผนกดับเพลิง กองบังคับการฐานทัพเรือกรุงเทพ เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงเขต

๑๓.๒ เขต ๓ ให้แผนกรถยนต์กองขนส่งฐานทัพเรือสัตหีบมีหน้าที่ดับเพลิงทั่วไป และให้ผู้บังคับกองขนส่งฐานทัพเรือสัตหีบ เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงเขต

๑๓.๓ เขต ๔ ให้ส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้ดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยให้ข้าราชการที่มีอาวุธของส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้นั้น เป็นผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย และเป็นผู้อำนวยการทั่วไปของหน่วย อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนราชการที่มีรถดับเพลิงหรือเครื่องมือดับเพลิง มีหน้าที่ช่วยดับเพลิงแก่ส่วนราชการในกองทัพเรือ ซึ่งอยู่ใกล้เคียงและร้องขอมา หรือตามที่ได้มีการตกลงช่วยเหลือซึ่งกันไว้ก่อนแล้ว ทั้งนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการที่มีรถดับเพลิง หรือเครื่องมือดับเพลิงนั้น ๆ จัดหน่วยช่วยดับเพลิงและผู้ควบคุมไปช่วยดับเพลิง

ข้อ ๑๕ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่ส่วนราชการใดให้ส่วนราชการนั้น พิจารณาติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังส่วนราชการต่อไปนี้เป็นคือ

๑๕.๑ เขต ๑

๑๕.๑.๑ หน่วยใกล้เคียงที่มีเครื่องมือดับเพลิง

๑๕.๑.๒ ฐานทัพเรือกรุงเทพ

๑๕.๑.๓ แผนกดับเพลิงกองบังคับการฐานทัพเรือกรุงเทพ

๑๕.๑.๔ หน่วยดับเพลิงที่ใกล้เคียง

๑๕.๑.๕ กรมสารวัตรทหารเรือ

๑๕.๑.๖ หน่วยรักษาความปลอดภัยที่ใกล้เคียง

๑๕.๑.๗ กรมแพทย์ทหารเรือ

๑๕.๑.๘ กรมพลธิการทหารเรือ

๑๕.๒ เขต ๒

๑๕.๒.๑ หน่วยใกล้เคียงที่มีเครื่องมือดับเพลิง

๑๕.๒.๒ ฐานทัพเรือกรุงเทพ

๑๕.๒.๓ หน่วยดับเพลิงที่ใกล้เคียง

๑๕.๒.๔ หน่วยรักษาความปลอดภัยที่ใกล้เคียง

๑๕.๒.๕ โรงพยาบาลที่ใกล้เคียง

๑๕.๓ เขต ๓

๑๕.๓.๑ หน่วยใกล้เคียงที่มีเครื่องมือดับเพลิง

๑๕.๓.๒ แผนกรถยนต์กองขนส่งฐานทัพเรือสัตหีบ

๑๕.๓.๓ ฐานทัพเรือสัตหีบ

๑๕.๓.๔ หน่วยรักษาความปลอดภัยที่ใกล้เคียง

๑๕.๓.๕ กองพันสารวัตรทหารเรือที่ ๒

๑๕.๓.๖ หน่วยดับเพลิงที่ใกล้เคียง

๑๕.๓.๗ กองพลธิการฐานทัพเรือสัตหีบ

๑๕.๓.๘ โรงพยาบาลอาภากรเกียรติวงศ์ ฐานทัพเรือสัตหีบ

๑๕.๔ เขต ๔

๑๕.๔.๑ หน่วยใกล้เคียงที่มีเครื่องดับเพลิง

๑๕.๔.๒ หน่วยดับเพลิงที่ใกล้เคียง

๑๕.๔.๓ หน่วยรักษาความปลอดภัยที่ใกล้เคียง

๑๕.๔.๔ สถานีตำรวจที่ใกล้เคียง

๑๕.๔.๕ หน่วยพยาบาลที่ใกล้เคียง

ข้อ ๑๖ เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นที่ส่วนราชการใด นอกจากการติดต่อขอความช่วยเหลือแล้วให้ส่วนราชการนั้น ๆ รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพร้อมกับแจ้งให้ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศทราบโดยด่วน

ข้อ ๑๗ ในระหว่างที่เกิดเพลิงไหม้ เมื่อแผนกดับเพลิงกองบังคับการฐานทัพเรือกรุงเทพ หรือแผนกรถยนต์กองขนส่งฐานทัพเรือสัตหีบ ได้จัดหน่วยดับเพลิงไปดับเพลิง แล้วให้ผู้อำนวยความสะดวกการทั่วไปรายงานผู้อำนวยการ ศูนย์ปฏิบัติการกองทัพอากาศ และผู้บัญชาการทหารเรือทราบโดยด่วน

ข้อ ๑๘ ข้าราชการทหารและลูกจ้าง ซึ่งสังกัดในส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้ และส่วนราชการใกล้เคียงกับส่วนราชการที่เกิดเพลิงไหม้ เมื่อทราบข่าวเกิดเพลิงไหม้ขึ้นแก่ส่วนราชการของตน หรือส่วนราชการใกล้เคียง ต้องรีบกลับไปยังที่ทำงานของตนโดยทันที

ข้อ ๑๙ ถ้าเกิดเพลิงไหม้ส่วนราชการในกองทัพอากาศในเวลาใกล้เคียงกันหลายแห่งตามปกติให้หน่วยดับเพลิงทั่วไปดับเพลิงส่วนราชการที่อยู่ใกล้ก่อน เว้นแต่เมื่อปรากฏว่าส่วนราชการที่อยู่ไกลกว่ามีความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือก่อน จึงให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้อำนวยการทั่วไป

ข้อ ๒๐ การส่งหน่วยดับเพลิงไปดับเพลิงนอกเขตกองทัพอากาศ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกประจำท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ.๒๔๙๕ สามารถส่งหน่วยดับเพลิงของกองทัพอากาศในเขตรับผิดชอบไปดับเพลิงนอกเขตกองทัพอากาศได้ตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ ทั้งนี้ให้ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติ โดยถือว่าอาคารสถานที่ของกองทัพอากาศมีความสำคัญมากกว่าอาคารสถานที่อื่น ๆ

ข้อ ๒๑ เมื่อดับเพลิงเสร็จไปแล้วคราวหนึ่ง ๆ ให้หน่วยที่เกิดเพลิงไหม้หน่วยดับเพลิงทั่วไป และหน่วยที่ช่วยดับเพลิงทำรายงานรายละเอียดแสดงถึงกิจการที่ได้ปฏิบัติไปแล้วพร้อมด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและผลของการปฏิบัติเสนอตามลำดับชั้นจนถึงกองทัพอากาศ และสำเนาเสนอกรมข่าวทหารเรือและกรมจเรทหารเรือเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๒ ในการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยให้ส่วนราชการในกองทัพอากาศ ปฏิบัติดังต่อไปนี้

๒๒.๑ จัดสถานีดับเพลิงในเวลาราชการและนอกเวลาราชการไว้ให้เป็นการเรียบร้อยตามแนวทางในข้อ ๔ ถึงข้อ ๗

๒๒.๒ วางแผนการดับเพลิงของส่วนราชการกับหน่วยดับเพลิงทั่วไปและหน่วยช่วยดับเพลิงไว้ให้เป็นการเหมาะสม เช่น กำหนดเส้นทางเข้าออกของรถดับเพลิง ที่จอดของรถดับเพลิง แหล่งน้ำที่ใช้ดับเพลิง เป็นต้น

๒๒.๓ เตรียมและตรวจเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิงไว้ให้พร้อมที่จะใช้การได้ทันที

๒๒.๔ ฝึกซ้อมดับเพลิงทั่วไปในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการอย่างน้อยที่สุดเดือนละ ๑ ครั้ง

๒๒.๕ ทำความตกลงกับหน่วยใกล้เคียงการช่วยดับเพลิง

๒๒.๖ จัดลำดับความสำคัญในการขนย้ายเอกสารและวัสดุภายในห้องที่ทำการทุกห้อง และติดป้ายหมายเลขไว้ด้วย

๒๒.๗ อำนวยความสะดวกในส่วนราชการของตนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการดับเพลิงโดยทั่วถึงด้วยการส่งไปรับการอบรมที่กองการฝึก กองเรือยุทธการ หรือด้วยการขอผู้อบรมทำการอบรมที่ส่วนราชการของตน

๒๒.๘ ให้มีการอบรมในส่วนราชการของตนเกี่ยวกับการป้องกันอัคคีภัย และป้องกันการก่อวินาศกรรมอยู่เสมอ ๆ

ข้อ ๒๓ ในส่วนราชการต่าง ๆ วางระเบียบปลีกย่อย เพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ตามความเหมาะสมและให้ความร่วมมือกับกรมข่าวทหารเรือตามที่ได้รับการร้องขอ

ข้อ ๒๔ ให้เจ้ากรมข่าวทหารเรือรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ.๒๕๓๑

(ลงชื่อ) พลเรือเอก ประพัฒน์ กฤษณจันทร์
(ประพัฒน์ กฤษณจันทร์)
ผู้บัญชาการทหารเรือ

ผนวก ข

ระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ.๒๕๓๑



ระเบียบกองทัพเรือ
ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย
พ.ศ.๒๕๓๑

(เฉพาะการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสารและสถานที่)

เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล เอกสาร สถานที่ และการสื่อสารในกองทัพเรือ สอดคล้องกับระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ เกี่ยวกับการสื่อสาร และระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหน่วยกรรมวิธีข้อมูลอัตโนมัติ จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ.๒๕๓๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกองทัพเรือที่ ๓ ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย ฉบับลงวันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๐๖

บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“พื้นที่ควบคุม” หมายความว่าพื้นที่ที่อยู่ติดต่อหรือที่อยู่โดยรอบ “พื้นที่หวงห้าม” ภายในเขต “พื้นที่ควบคุม” นี้ ต้องมีระเบียบการควบคุมบุคคลและยานพาหนะ เพื่อช่วยกั้นร่องเสียชั้นหนึ่งก่อนที่จะให้เข้าถึง “พื้นที่หวงห้าม”

“พื้นที่หวงห้าม” หมายความว่าพื้นที่ที่มีการพิทักษ์รักษาสิ่งที่เป็นความลับ ตลอดจนบุคคลสำคัญทรัพย์สิน หรือวัสดุที่สำคัญของทางราชการ “พื้นที่หวงห้าม” นี้ อาจแยกออกเป็น “เขตหวงห้ามเฉพาะ” กับ “เขตหวงห้ามเด็ดขาด”

“เขตหวงห้ามเฉพาะ” หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งมีสิ่งที่เป็นความลับ ตลอดจนบุคคล หรือสิ่งมีความสำคัญ ซึ่งจะต้องพิทักษ์รักษาการเข้าไปในเขตพื้นที่นี้ โดยปราศจากการควบคุมอาจทำให้สามารถเข้าถึงความลับบุคคล และสิ่งอุปกรณ์สำคัญดังกล่าวได้ “เขตหวงห้ามเด็ดขาด” หมายความว่า เขตพื้นที่ซึ่งมีสิ่งที่เป็นความลับ ตลอดจนบุคคลหรือสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งการเข้าไปยังพื้นที่นี้เป็นเหตุให้เข้าถึงความลับบุคคลและสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวได้โดยตรง

“ผู้เยี่ยม” หมายความว่าบุคคลใด ๆ ที่เข้าไปยังสถานที่ราชการ เรือหรือเครื่องบินของกองทัพเรือ โดยบุคคลนั้นมิได้ประจำอยู่ ณ สถานที่ เรือหรือเครื่องบินนั้น หรือมิได้เป็นเจ้าหน้าที่ในกองบังคับการ ซึ่งใช้สถานที่ เรือหรือเครื่องบินนั้นเป็นที่ตั้งกองบังคับการ ผู้เยี่ยมแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือผู้เยี่ยมประเภทที่ ๑ ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๒ และผู้เยี่ยมประเภทที่ ๓

“ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๑” หมายความว่า ผู้เยี่ยมที่เป็นบุคคลสัญชาติไทยภายในวงจรรัฐบาล หรือบริษัท ห้างร้านเอกชน ที่มีสัญญาผูกพันกิจการกับกองทัพเรือ

“ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๒” หมายความว่า ผู้เยี่ยมที่เป็นบุคคลสัญชาติไทยที่เป็นตัวแทนของรัฐบาล วงการทหาร หรือเอกชนของต่างประเทศ และรวมทั้งบุคคลสัญชาติไทยนอกจากที่กล่าวมาแล้วในประเภทที่ ๑

“ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๓” หมายความว่า ผู้เยี่ยมที่เป็นบุคคลสัญชาติอื่นที่เป็นตัวแทนของรัฐบาล หรือวงการทหาร หรือที่เป็นลูกจ้างของบริษัทห้างร้านเอกชนที่มีสัญญาผูกพันกิจการกับกองทัพเรือ หรือลูกจ้างของกองทัพเรือเอง หรือบุคคลสัญชาติอื่นนอกจากที่กล่าวมา

“การเยี่ยมที่เข้าถึงความลับ” หมายความว่า การเยี่ยมซึ่งผู้เยี่ยมสามารถรู้หรือ ได้ข้อความเกี่ยวกับ ข่าวสารลับ ทั้งจากการสังเกตและการสนทนาเรื่องที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการที่ผู้เยี่ยมได้เข้าไปในสถานที่ซึ่งสามารถ เข้าถึงความลับด้วยวิธีการดังกล่าวข้างต้น หรือแม้แต่เพียงผ่านไปและ/หรือได้ข้อความจากการสังเกตเห็นเพียงอย่างเดียว

ข้อ ๕ ให้เจ้ากรมข่าวทหารเรือรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การรักษาความปลอดภัย

ข้อ ๖ การรักษาความปลอดภัยตามระเบียบนี้ แบ่งออกเป็น

- ๖.๑ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล
- ๖.๒ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร
- ๖.๓ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่
- ๖.๔ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการสื่อสาร

ข้อ ๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของ กองทัพเรือ คือ

- ๗.๑ เจ้ากรมข่าวทหารเรือเป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยกองทัพเรือ
- ๗.๒ หัวหน้ากองรักษาความปลอดภัย กรมข่าวทหารเรือ เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษา ความปลอดภัย กองทัพเรือ
- ๗.๓ หัวหน้ากองสารบรรณกรมสารบรรณทหารเรือ เป็นนายทะเบียนเอกสารลับ กองทัพเรือ
- ๗.๔ หัวหน้าแผนกรับส่ง กองสารบรรณ กรมสารบรรณทหารเรือ เป็น ผู้ช่วยนายทะเบียนเอกสารลับ กองทัพเรือ

๗.๕ หัวหน้ากองอำนวยการสื่อสาร กรมสื่อสารทหารเรือ เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัย เกี่ยวกับการสื่อสาร กองทัพเรือ

๗.๖ หัวหน้าแผนกรักษาความปลอดภัยทางการสื่อสาร กองอำนวยการสื่อสารกรมสื่อสารทหารเรือ เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการสื่อสารกองทัพเรือ

๗.๗ ผู้อำนวยการศูนย์ประสานกรรมวิธีข้อมูล สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ เป็นเจ้าหน้าที่ควบคุม การรักษาความปลอดภัยศูนย์กรรมวิธีข้อมูลกองทัพเรือ

๗.๘ รองผู้อำนวยการประสานกรรมวิธีข้อมูล สำนักงานปลัดบัญชาทหารเรือ เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุม การรักษาความปลอดภัยศูนย์กรรมวิธีข้อมูล กองทัพเรือ

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของกองทัพเรือ ตามข้อ ๗. มีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ในระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการสื่อสาร และระเบียบกระทรวงกลาโหม ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยหน่วยกรรมวิธีข้อมูลอัตโนมัติ โดยอนุโลม

ข้อ ๙ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการ

- ๙.๑ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยต่าง ๆ ดังนี้

๙.๑.๑ เจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัย และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัย

๙.๑.๒ นายทะเบียนเอกสารลับ และผู้ช่วยนายทะเบียนเอกสารลับ

๙.๑.๓ เจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการสื่อสาร และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับการสื่อสาร

๙.๑.๔ เจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยศูนย์กรรมวิธีข้อมูล และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ควบคุมการรักษาความปลอดภัยศูนย์กรรมวิธีข้อมูล

๙.๑.๕ นายทะเบียนวัสดุลับทางการสื่อสารและผู้ช่วยนายทะเบียนวัสดุลับทางการสื่อสาร

๙.๑.๖ เจ้าหน้าที่ควบคุมการรหัส

๙.๑.๗ เจ้าหน้าที่นำสาร

๙.๑.๘ ผู้อารักขาการนำสาร

๙.๑.๙ เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย สถานที่และการสื่อสารตามความจำเป็น

๙.๒ ส่งชื่อและตัวอย่างลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ใน ๙.๑.๑ - ๙.๑.๖ ให้กรมข่าวทหารเรือในโอกาสแรกเมื่อได้แต่งตั้งแล้ว หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

..... ฯลฯ.....

หมวด ๓

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร

ข้อ ๑๑ ในส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในเรื่องการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร ดังนี้

๑๑.๑ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสารมีความมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองป้องกัน และพิทักษ์เอกสารลับทั้งปวงของทางราชการทุกชั้นตอน มิให้ล่วงรู้ไปถึงบุคคลที่ ไม่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง หรือสูญหายไป อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ

๑๑.๒ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับเอกสาร จะต้องถือหลักปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ โดยจะต้องพิจารณาถึงเรื่องต่อไปนี้

๑๑.๒.๑ การกำหนดชั้นความลับ ความรับผิดชอบในการกำหนดชั้นความลับผู้มีอำนาจกำหนดชั้นความลับวิธีกำหนดชั้นความลับ และเครื่องหมายแสดงชั้นความลับ

๑๑.๒.๒ การปรับชั้นความลับ และการยกเลิกชั้นความลับ

๑๑.๒.๓ การทะเบียนเอกสารลับ

๑๑.๒.๔ การตรวจสอบเอกสารลับ

๑๑.๒.๕ การโอนเอกสารลับ

๑๑.๒.๖ การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารลับ ได้แก่ การจัดทำการแจกจ่ายการสำเนาเพิ่มเติม และการแปล การปฏิบัติเกี่ยวกับข้อความลับบางส่วน การส่ง (เช่น การเสนอและการเวียนเอกสารภายในส่วนราชการเดียวกัน การบรรจุเพื่อส่งออกนอกส่วนราชการ การส่งภายในประเทศ การส่งออกนอกประเทศ เจ้าหน้าที่นำสารและผู้อารักขาการนำสาร และการส่งข้อความโดยทางโทรคมนาคม) การรับ การเก็บรักษา การยืม การถ่ายภาพด้วยไมโครฟิล์ม การทำลายและการรักษาความปลอดภัยเรื่องของทางราชการก่อนถึงเวลาเปิดเผย

๑๑.๓ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ จัดทำแผนการพิทักษ์รักษา แผนการเคลื่อนย้ายและแผนการทำลายเอกสารลับที่สุดและลับมากในเวลาฉุกเฉินเป็นกรณีพิเศษ โดยต้องเตรียมอุปกรณ์การทำลายไว้ให้พร้อมสามารถทำลายได้ทันที

๑๑.๔ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ตรวจสอบเอกสารลับทุกหกเดือนและทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตัว นายทะเบียนเอกสารลับโดยให้หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพเรือแต่งตั้งคณะกรรมการ อันประกอบด้วย นายทะเบียนเอกสารลับ และเจ้าหน้าที่อื่นอีกอย่างน้อยสองคนทำการตรวจสอบ และเสนอรายงานการตรวจสอบ เอกสารลับ (รปภ.๑๔) ให้หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพเรือทราบ และสั่งการโดยเร็วที่สุด

หมวด ๔

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

ข้อ ๑๒ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ดังนี้

๑๒.๑ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ที่มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดมาตรฐานการรักษา ความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ของส่วนราชการเป็นแนวทางในการวางแผนให้ส่วนราชการดำเนินมาตรการการรักษา ความปลอดภัยตามความเหมาะสมกับระดับความสำคัญของสถานที่นั้น ๆ ช่วยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิทักษ์ รักษาสถานที่และวัตถุ ต่าง ๆ ที่มีค่าสูงของชาติให้พ้นจากการโจรกรรม การจารกรรม และการก่อวินาศกรรม หรือเหตุอื่นใดอันอาจทำให้เสียสมรรถภาพในการปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการ

๑๒.๒ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ พิจารณากำหนดพื้นที่รักษาความปลอดภัยตามความจำเป็นของ ส่วนราชการในลักษณะดังต่อไปนี้

- ๑๒.๒.๑ พื้นที่ควบคุม
- ๑๒.๒.๒ พื้นที่หวงห้าม
- ๑๒.๒.๓ เขตหวงห้ามเฉพาะ
- ๑๒.๒.๔ เขตหวงห้ามเด็ดขาด

ข้อ ๑๓ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยในเขตหวงห้ามเด็ดขาด ดังนี้

๑๓.๑ มีเครื่องกันเขตโดยรอบ ให้เห็นได้ชัดเจน
๑๓.๒ จัดระบบควบคุมและพิสูจน์ทราบตัวบุคคลในการผ่านเข้าออก
๑๓.๓ มีเจ้าหน้าที่ควบคุมช่องทางเข้าออกทุกแห่งถ้ามิได้ปิดช่องทางนั้นอย่างมั่นคง
๑๓.๔ เฉพาะผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องและได้รับความไว้วางใจทางการรักษาความปลอดภัยตาม ความเหมาะสมแล้วเท่านั้น จึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าไปยังพื้นที่นี้ได้

ข้อ ๑๔ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยในเขตหวงห้ามเฉพาะดังนี้

๑๔.๑ มีเครื่องกันเขตโดยรอบ ให้เห็นได้ชัดเจน
๑๔.๒ จัดระบบควบคุมและพิสูจน์ทราบตัวบุคคลในการผ่านเข้าออก
๑๔.๓ ช่องทางเข้าออกทุกแห่ง ถ้ามิได้ปิดช่องทางนั้นอย่างมั่นคง ต้องมี
๑๔.๓.๑ เจ้าหน้าที่ควบคุมช่องทางเข้าออกนั้น ๆ หรือ
๑๔.๓.๒ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่นี้ หรือ
๑๔.๓.๓ การป้องกันการล่อลวงด้วยระบบสัญญาณแจ้งภัยอัตโนมัติ
๑๔.๔ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปยังพื้นที่นี้ โดยมีเสรีภาพในการเคลื่อนไหวนั้น จะต้องได้รับความไว้วางใจทางการรักษาความปลอดภัยอันเหมาะสม สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับความไว้วางใจให้เข้าถึงความลับที่มี อยู่ในพื้นที่นี้อาจได้รับอนุญาตให้เข้าไปยังพื้นที่นี้ได้ แต่จะต้องจัดการป้องกันมิให้เข้าถึงความลับภายในพื้นที่นี้ โดยการจัดผู้ติดตามผู้ดูแลหรือจัดการรักษาความปลอดภัยประการอื่น ๆ

ข้อ ๑๕ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ควบคุม ดังนี้

- ๑๕.๑ แสดงเขตโดยรอบ ให้เห็นได้ชัดเจน
- ๑๕.๒ จัดระบบควบคุมและพิสูจน์ทราบตัวบุคคลในการผ่านเข้าออกตามสมควร

๑๕.๓ มีสถานีตรวจสอบ ณ ท่ารถที่ใช้เข้าออกเป็นประจำอันอาจมีการตรวจเครื่องหมายแสดงตัว ณ ที่นั้นได้

๑๕.๔ กำหนดความจำเป็นและวิธีอนุญาตให้เข้าไปยังพื้นที่นี้

๑๕.๕ แจกมาตรการรักษาความปลอดภัยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๑๖ การควบคุมการเยี่ยมของผู้เยี่ยม ให้ปฏิบัติดังนี้

๑๖.๑ ให้ส่วนราชการต่าง ๆ จัดทำสมุดบันทึกการเยี่ยมขึ้นไว้ ตามที่เห็นสมควร โดยความเห็นชอบของกรมข่าวทหารเรือ

๑๖.๒ ในกรณีที่ผู้เยี่ยมแสดงความสนใจจนเกินสมควรในข่าวสารบางอย่างที่อาจเป็นประโยชน์ต่อต่างประเทศ หรือเป็นภัยต่อประเทศชาติ หรือมีพฤติการณ์อื่น ๆ ที่น่าสงสัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบดีเหตุการณ์ รายงานตามลำดับชั้นไปยังกองทัพเรือ ในรายงานนั้นควรจะมีรายการต่าง ๆ คือ ชื่อ ชื่อสกุล สัญชาติ ตำแหน่ง หน้าที่ วันเวลา เหตุผลในการเยี่ยมตามที่แจ้ง เหตุผลในการเยี่ยมที่ผู้ที่เกี่ยวข้องคัดค้าน สิ่งที่ผู้เยี่ยมสนใจเป็นพิเศษ ประเภทของคำถามของผู้เยี่ยม สิ่งที่ผู้เยี่ยมได้ชมและได้รับคำอธิบาย สิ่งที่ผู้เยี่ยมขอทราบแต่ส่วนราชการนั้น ๆ ปฏิเสธขีดความสามารถและความรอบรู้ของผู้เยี่ยมตามที่ผู้รายงานคัดค้าน

๑๖.๓ ผู้บังคับบัญชาส่วนราชการรับเยี่ยมมีอำนาจพิจารณาอนุญาต และรับผิดชอบการเยี่ยมได้ ทุกกรณี เว้นแต่กรณีดังต่อไปนี้ จะต้องได้รับอนุญาตจากกองทัพเรือก่อน

๑๖.๓.๑ การเปิดให้ประชาชนทั่วไปเยี่ยมเรือหรือเครื่องบินของกองทัพเรือ ระหว่างแวะเมืองท่าต่างประเทศ

๑๖.๓.๒ การเยี่ยมเรือหรือเครื่องบินของกองทัพเรือขณะอยู่ในระหว่างการซ่อมสร้างหรือดัดแปลง

๑๖.๓.๓ การเยี่ยมส่วนราชการในกองทัพเรือที่ต้องเข้าถึงชั้นความลับ ยกเว้นในกรณีที่เป็นบุคคลสัญชาติไทยในวงจรรัฐบาล

๑๖.๔ หัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงกองทัพเรือ มีอำนาจพิจารณาอนุญาตและรับผิดชอบ การเยี่ยมส่วนราชการของบุคคลสัญชาติอื่น ในกรณีที่ส่วนราชการในกองทัพเรือต้องการได้รับประโยชน์จากความเชี่ยวชาญของบุคคลนั้นในขอบเขตที่ไม่เข้าถึงชั้นความลับและภายในช่วงเวลาจำกัด

๑๖.๕ การเยี่ยมเข้าถึงความลับให้ขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรต่อส่วนราชการที่จะรับเยี่ยม ดังนี้

๑๖.๕.๑ ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๑ ยกเว้นบุคคลสัญชาติไทยภายในวงจรรัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องและติดต่อกับส่วนราชการในกองทัพเรือเป็นประจำให้ผู้บังคับบัญชาของผู้เยี่ยมหรือผู้มีอำนาจหน้าที่ของบริษัทห้างร้านเป็นผู้ขออนุญาต

๑๖.๕.๒ ผู้เยี่ยมประเภทที่ ๒ และ ๓ ให้หัวหน้าคณะทูตต่างประเทศหรือทูตทหารที่เกี่ยวข้อง หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ของบริษัทห้างร้าน เป็นผู้ขออนุญาต เมื่อส่วนราชการที่จะรับเยี่ยมได้รับหนังสือขออนุญาตดังกล่าวแล้ว ให้เสนอขออนุญาตตามลำดับชั้นจนถึงกองทัพเรือ โดยชี้แจงรายละเอียด เช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ใน ๒๘.๑ วรรคท้าย

หมวด ๕

การป้องกันอัคคีภัย

ข้อ ๑๗ การดำเนินการป้องกันอัคคีภัย ให้ประกอบด้วย

๑๗.๑ การวางมาตรการป้องกันอัคคีภัย

๑๗.๒ เจ้าหน้าที่ดับเพลิง

๑๗.๓ การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดับเพลิง

๑๗.๔ การฝึกและอบรม

ข้อ ๑๘ รายละเอียดต่าง ๆ ในข้อ ๑๗ ให้เป็นไปตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย
ข้อ ๑๙ ให้ถือว่าระเบียบกองทัพเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย เป็นส่วนหนึ่งของระเบียบนี้

.....ฯลฯ.....

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๑

(ลงชื่อ) พลเรือเอก ประพัฒน์ กฤษณจันทร์
(ประพัฒน์ กฤษณจันทร์)
ผู้บัญชาการทหารเรือ

ผนวก ค

ตัวอย่างการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยของ จร.ทร. และหน่วยต่าง ๆ ในอาคาร ๕

ตัวอย่างการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยของ จร.ทร. และหน่วยต่าง ๆ ในอาคาร ๕ รายละเอียดตามอนุผนวก ๑ - ๓

รายการอนุผนวก

๑. คำสั่งกรมจเรทหารเรือ ที่ ๖/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งนายทหารป้องกันความเสียหาย
๒. ระเบียบกรมจเรทหารเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๖๐
๓. บันทึก จร.ทร.ที่ กท ๐๕๑๑/๖๒๕ ลง ๓๑ พ.ค.๖๐ เรื่อง ข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติในการดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการ ๕

อนุผนวก ๑ ของผนวก ค
คำสั่งกรมจเรทหารเรือ ที่ ๖/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งนายทหารป้องกันความเสียหาย



คำสั่งกรมจเรทหารเรือ
ที่ ๖/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งนายทหารป้องกันความเสียหาย

เพื่อให้การป้องกันความเสียหายของ จร.ทร.เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ตามระเบียบสำนัก
นายกรัชมณฑรว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ ระเบียบ ทร.ว่าด้วยการรักษา
ความปลอดภัย พ.ศ.๒๕๓๑ และระเบียบ ทร.ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ จึงให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งกรมจเรทหารเรือ ที่ ๒๑/๒๕๕๔ ลง ๑๘ ต.ค.๕๔ เรื่อง แต่งตั้งนายทหาร
ป้องกันความเสียหาย

๒. ให้ผู้มีตำแหน่งต่อไปนี้ เป็น นายทหารป้องกันความเสียหาย ผู้ช่วยนายทหารป้องกัน
ความเสียหาย และ เจ้าหน้าที่ป้องกันความเสียหาย และปฏิบัติหน้าที่ดังนี้

- | | |
|--|--------------------------------------|
| ๒.๑ รอง ผอ.กตค.จร.ทร. | เป็นนายทหารป้องกันความเสียหาย |
| ๒.๒ หน.ตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.จร.ทร. | เป็นผู้ช่วยนายทหารป้องกันความเสียหาย |
| ๒.๓ หน.ตรวจทางเทคนิค กตค.จร.ทร. | เป็นผู้ช่วยนายทหารป้องกันความเสียหาย |
| ๒.๔ เสมียน กตค.จร.ทร. | เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันความเสียหาย |
| ๒.๕ เสมียนแผนกตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.จร.ทร. | เป็นเจ้าหน้าที่ป้องกันความเสียหาย |

๓. นายทหารป้องกันความเสียหาย มีหน้าที่ดังนี้

๓.๑ จัดสถานีดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการ (อาคาร ๕) ทั้งในเวลาราชการและนอก
เวลาราชการ

๓.๒ จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการดับเพลิงประจำอาคาร

๓.๓ จัดทำทะเบียนครุภัณฑ์เครื่องมือดับเพลิงสาย พท.ทร.และ วศ.ทร.

๓.๔ จัดทำผังแสดงการติดตั้ง เครื่องมือดับเพลิงและสวิทซ์ตัดทางไฟหลัก รวมทั้งเส้นทาง
การขนย้ายและหนีไฟของอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕

๓.๕ จัดให้มีการอบรมและฝึกซ้อมดับเพลิงแก่กำลังพลในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕
อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๓.๖ วางแผนการป้องกันอัคคีภัยและการดับเพลิงร่วมกับหน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการ ๕

๔. ผู้ช่วยนายทหารป้องกันความเสียหาย มีหน้าที่ดังนี้

๔.๑ ช่วยเหลือนายทหารป้องกันความเสียหายในการอบรมและฝึกซ้อมดับเพลิงให้แก่
กำลังพลในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ ทั้งในและนอกเวลาราชการโดยทั่วถึง

๔.๒ ปรับปรุงแก้ไขการจัดสถานีดับเพลิง วิธีปฏิบัติในการดับเพลิง ผังแสดงการติดตั้ง เครื่องมือดับเพลิงและสวิทช์ตัดทางไฟหลัก รวมทั้งเส้นทางการขนย้ายและหนีไฟให้มีความเหมาะสมตลอดเวลา

๔.๓ เบิก/ส่งคืน หรือส่ง/รับเครื่องมือดับเพลิงไปบรรจุหรือทดสอบ

๔.๔ รายงานการตรวจสอบครุภัณฑ์สาย พธ.ทร. ประเภท ๔๒๑๐ (อุปกรณ์ดับเพลิง)

๔.๕ รายงานสภาพอาคารและสิ่งก่อสร้าง รวมทั้งเครื่องมือดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการ อาคาร ๕ ส่งถึง กบ.ทร.ภายใน ๓๐ ก.ย.ของทุกปี

๕. เจ้าหน้าที่ป้องกันความเสียหายมีหน้าที่ตรวจสอบเครื่องมือและอุปกรณ์ดับเพลิงให้พร้อม ใช้ราชการอยู่เสมอ รวมทั้งรายงานให้นายทหารป้องกันความเสียหายทราบ ทุกสัปดาห์แรกของเดือน

๖. นขต.จร.ทร.ให้ความร่วมมือตามที่นายทหารป้องกันความเสียหาย ร้องขอ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐

พล.ร.ต.เคารพ แทลมคม

(เคารพ แทลมคม)

จก.จร.ทร.

อนุผนวก ๒ ของผนวก ค
ระเบียบกรมจเรทหารเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๖๐



ระเบียบกรมจเรทหารเรือ
ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย
พ.ศ.๒๕๖๐

เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยของกรมจเรทหารเรือ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๑ จึงให้ปฏิบัติ ดังนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบกรมจเรทหารเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๖๐

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบกรมจเรทหารเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๕๔ บรรดา ระเบียบ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. การจัดสถานีดับเพลิงในเวลาราชการ

ตำแหน่ง	หน้าที่
จก.จร.ทร.	ผู้อำนวยการทั่วไป
ธง จก.จร.ทร.	นายทหารประสานงานประจำผู้อำนวยการ ฯ
รอง จก.จร.ทร.(๑)	รองผู้อำนวยการทั่วไป (๑)
รอง จก.จร.ทร.(๒)	รองผู้อำนวยการทั่วไป (๒)
ผอ.กตค.จร.ทร.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๑)
ผอ.กผค.จร.ทร.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๒)
ผอ.กทป.จร.ทร.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๓)
รอง ผอ.กตค.จร.ทร.	ผู้อำนวยการดับเพลิง
หน.ตรวจทางเทคนิค กตค.จร.ทร.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการดับเพลิง (๑)
หน.ตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.จร.ทร.	ผู้ช่วยผู้อำนวยการดับเพลิง (๒)
ประจำแผนกตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.ฯ	หน.ชุดดับเพลิง
เสมียน กตค.จร.ทร.	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๑	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๒	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๓	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)

ตำแหน่ง	หน้าที่
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๔	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)
เสมียนแผนกสถิติและวิจัย กผค.จร.ทร.	จนท.ดับเพลิง (ประจำหัวฉีดดับเพลิง)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๕	จนท.ดับเพลิง (ประจำหัวฉีดดับเพลิง)
เสมียน กผค.จร.ทร.	จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๖	จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๗	จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง)
พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร.๘	จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง)
ประจำ กผค.จร.ทร.	หน.สำรวจความเสียหาย
เสมียน กตค.จร.ทร.	จนท.สำรวจความเสียหาย
ประจำแผนกตรวจทางเทคนิค กตค.จร.ทร.	หน.จนท.ตัดทางไฟฟ้า
เสมียนแผนกตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.๑	จนท.ตัดทางไฟฟ้า
ประจำแผนกสืบสวนและสอบสวน กผค.จร.ทร.	หน.ติดต่อสื่อสาร
เสมียนแผนกตรวจยุทธการและการฝึก กทป.จร.ทร.	จนท.ติดต่อสื่อสาร
หน.แผนและโครงการ กผค.จร.ทร.	หน.แจ้งข่าว
เสมียนแผนกธุรการ จร.ทร.	จนท.แจ้งข่าว
หน.ตรวจการปกครอง กทป.จร.ทร.	หน.ตรวจยอดบัญชีพล
เสมียน กทป.จร.ทร.	จนท.ตรวจยอดบัญชีพล
หน.ตรวจการส่งกำลังบำรุง กทป.จร.ทร.	หน.รื้อถอน
เสมียนแผนกตรวจการส่งกำลังบำรุง กทป.จร.ทร.	จนท.รื้อถอน
หน.สืบสวนและสอบสวน กผค.จร.ทร.	หน.รปภ.และจรรยา
ประจำแผนกแผนและโครงการ กผค.จร.ทร.	จนท.รปภ.และจรรยา
ประจำแผนกธุรการ จร.ทร.	หน.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล
เสมียนแผนกธุรการ จร.ทร.	จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล
เสมียนแผนกตรวจการปกครอง กทป.จร.ทร.	จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล
รอง ผอ.กผค.จร.ทร.	หน.ควบคุมการขนย้าย เขต ๑
ข้าราชการที่เหลือใน กผค.จร.ทร.ทั้งหมด	จนท.ขนย้าย เขต ๑
รอง ผอ.กทป.จร.ทร.	หน.ควบคุมการขนย้าย เขต ๒
ข้าราชการที่เหลือใน กทป.จร.ทร.ทั้งหมด	จนท.ขนย้าย เขต ๒
หน.ธุรการ จร.ทร.	หน.ควบคุมการขนย้าย เขต ๓
ข้าราชการที่เหลือใน ธุรการ จร.ทร.ทั้งหมด	จนท.ขนย้าย เขต ๓
ประจำ กตค.จร.ทร.	หน.ควบคุมการขนย้าย เขต ๔
ข้าราชการที่เหลือใน กตค.จร.ทร.ทั้งหมด	จนท.ขนย้าย เขต ๔
กำลังพลหน่วยอื่นๆ ที่อยู่ในอาคาร ๕ ทั้งหมด	แถวรอฟังคำสั่ง

ใบแทรก ก ของอนุผนวก ๒ ของผนวก ค
หน้าที่ประจำสถานีตามระเบียบกรมจเรทหารเรือ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๖๐

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
จก.จร.ทร. ธง จก.จร.ทร. รอง จก.จร.ทร.(๑) รอง จก.จร.ทร.(๒) ผอ.กตค.จร.ทร. ผอ.กผค.จร.ทร. ผอ.กทป.จร.ทร.	<u>ผู้อำนวยการทั่วไป</u> ผู้อำนวยการทั่วไป นายทหารประสานงานประจำ ผอ.ทั่วไป รองผู้อำนวยการทั่วไป (๑) รองผู้อำนวยการทั่วไป (๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๑) ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการทั่วไป (๓)	- มีหน้าที่ดำเนินการควบคุมและสั่งการเกี่ยวกับการดับเพลิงเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นภายในหน่วย - พิจารณาสั่งการการขนย้าย พัสดุ เอกสารและสิ่งของที่มีความสำคัญต่อทางราชการ รวมทั้งช่วยในการลดปริมาณเชื้อเพลิงในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ให้น้อยลง - แจ้งขอความช่วยเหลือ เมื่อไม่สามารถดับเพลิงขั้นต้นได้ จากผู้อำนวยการดับเพลิงของเขตตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑
รอง ผอ.กตค.จร.ทร. หน.ตรวจทางเทคนิค กตค.จร.ทร. หน.ตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.จร.ทร.	<u>ผู้อำนวยการดับเพลิง</u> ผู้อำนวยการดับเพลิง ผู้ช่วยผู้อำนวยการดับเพลิง (๑) ผู้ช่วยผู้อำนวยการดับเพลิง (๒)	- มีหน้าที่ ำำนวยการดับเพลิง ควบคุมเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของหน่วย สั่งการเจ้าหน้าที่ชุดดับเพลิงของหน่วยในการนำเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าทำการดับเพลิงขั้นต้น สั่งการตัดกระแสไฟฟ้า ตัดระบบระบายอากาศภายในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งการขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุเชื้อเพลิงติดไฟ ให้ออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากอัคคีภัยให้น้อยลง และเป็นการจำกัดขอบเขตของเพลิงไหม้ให้อยู่ในวงจำกัด
ประจำแผนกตรวจการป้องกันความเสียหาย กตค.จร.ทร.	<u>จนท.ดับเพลิงและสายสูบบดับเพลิง</u> หน.ชุดดับเพลิง	- มีหน้าที่นำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นที่ติดตั้งตามอาคาร รวมทั้งเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าระงับอัคคีภัย ตามการสั่งการของ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย และสามารถช่วยสนับสนุนปฏิบัติการดับเพลิงด้วยน้ำให้สามารถดำเนินการได้

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
เสมียน กตค.จร.ทร. พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๑ พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๒ พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๓ พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๔	จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู) จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู) จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู) จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู) จนท.ดับเพลิง (ประจำซีไอทู)	
เสมียนแผนกสถิติและวิจัย กผค.จร.ทร. พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๕ เสมียน กผค.จร.ทร. พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๖ พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๗ พลบริการ แผนกธุรการ จร.ทร. ๘	จนท.ดับเพลิง (ประจำหัวฉีดดับเพลิง) จนท.ดับเพลิง (ประจำหัวฉีดดับเพลิง) จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง) จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง) จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง) จนท.ดับเพลิง (ประจำสายสูบลดับเพลิง)	-มีหน้าที่นำสายสูบลดับเพลิงและหัวฉีดที่ติดตั้งตามอาคาร เข้าระงับอัคคีภัยเบื้องต้น จนกว่ารถดับเพลิงจะมาถึง หรือตามสั่งการของ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย
ประจำ กผค.จร.ทร. เสมียน กตค.จร.ทร.	<u>จนท.สำรวจความเสียหาย</u> หน.จนท.สำรวจความเสียหาย จนท.สำรวจความเสียหาย	- มีหน้าที่ตรวจสอบและสำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย รวมทั้งบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงจุดที่เกิดเพลิงไหม้ ว่าเกิดจากเชื้อเพลิงชนิดใด ความรุนแรงของอัคคีภัยเป็นอย่างไร แนวโน้มการแผ่ขยายวงของเพลิงไหม้ไปในทิศทางใด สิ่งรอบข้างที่มีความล่อแหลมต่อการเกิดการระเบิดหรือสามารถทำให้เพลิงที่เกิดการลุกไหม้แผ่ขยายวงกว้างออกไป พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลดังกล่าว และชี้แนะ การปฏิบัติแก่ผู้อำนวยการดับเพลิง เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นต่อทรัพย์สินของทางราชการ

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
<p>ประจำแผนกตรวจทางเทคนิค กตค.จร.ทร. เสมียนแผนกตรวจการป้องกันความ เสียหาย กตค.จร.ทร.</p>	<p><u>จนท.ตัดทางไฟฟ้า</u> จน.จนท.ตัดทางไฟฟ้า จนท.ตัดทางไฟฟ้า</p>	<p>- มีหน้าที่ตัดกระแสไฟฟ้าหรือสวิตช์บอร์ดในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้เพื่อลดความ สูญเสียให้น้อยลง</p>
<p>ประจำแผนกสืบสวนและสอบสวน กผค.๓ เสมียนแผนกตรวจยุทธการและการฝึก กทป.จร.ทร.</p>	<p><u>จนท.ติดต่อสื่อสาร</u> จน.จนท.ติดต่อสื่อสาร จนท.ติดต่อสื่อสาร</p>	<p>- มีหน้าที่ ติดต่อขอความช่วยเหลือ ไปยังหน่วยต่าง ๆ ใน ทร.ที่จะมาช่วยสนับสนุน การดับเพลิง ตามการสั่งการของผู้บัญชาการทั่วไป รวมทั้งมีหน้าที่ติดต่อและ ประสานคำสั่งจากผู้บัญชาการดับเพลิง ถึงเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิง</p>
<p>หน.แผนและโครงการ กผค.จร.ทร. เสมียนแผนกธุรการ จร.ทร.</p>	<p><u>จนท.แจ้งข่าว</u> จน.แจ้งข่าว จนท.แจ้งข่าว</p>	<p>- มีหน้าที่ ติดต่อขอความช่วยเหลือ ไปยังนอกหน่วย ทร. ที่จะมาช่วยสนับสนุนการ ดับเพลิง ตามการสั่งการของผู้บัญชาการทั่วไป รวมทั้งมีหน้าที่ติดต่อและประสาน คำสั่งจากผู้บัญชาการดับเพลิง ถึงเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในสถานีดับเพลิง</p>
<p>หน.ตรวจการปกครอง กทป.จร.ทร. เสมียน กทป.จร.ทร.</p>	<p><u>จนท.ตรวจยึดบัญชีพล</u> จน.ตรวจยึดบัญชีพล จนท.ตรวจยึดบัญชีพล</p>	<p>- มีหน้าที่ ในการตรวจสอบยึดกำลังพลที่อพยพออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงมายังจุดรวมพล พร้อมรายงานให้ผู้บัญชาการทั่วไปทราบ หาก มีผู้สูญหายต้องรีบแจ้งผู้บัญชาการทั่วไปทราบเพื่อจะได้ดำเนินการค้นหาและ ช่วยเหลือต่อไป</p>

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
หน.ตรวจการส่งกำลังบำรุง กทป.จร.ทร. เสมียนแผนกตรวจการส่งกำลังบำรุง กทป.จร.ทร.	<u>จนท.รื้อถอน</u> หน.รื้อถอน จนท.รื้อถอน	- มีหน้าที่ รื้อถอนสิ่งกีดขวางต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคในการเข้าปฏิบัติการดับเพลิงตามคำสั่งของผู้บัญชาการทั่วไป
หน.สืบสวนและสอบสวน กตค.จร.ทร. ประจำแผนกแผนและโครงการ กผค.จร.ทร.	<u>จนท.รปภ.และจราจร</u> หน.จนท.รปภ.และจราจร จนท.รปภ.และจราจร	- มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ ควบคุมดูแลพัสดุ อุปกรณ์ และเอกสารที่ได้ขนย้ายออกจากอาคาร หรือบริเวณใกล้เคียงที่เกิดเพลิงไหม้
ประจำแผนกธุรการ จร.ทร. เสมียนแผนกธุรการ จร.ทร. เสมียนแผนกธุรการ จร.ทร. เสมียนแผนกตรวจการปกครอง กทป. จร.ทร.	<u>จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล</u> หน.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล จนท.เคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บและพยาบาล	- มีหน้าที่ควบคุมดูแล ช่วยเหลือปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตลอดจนเคลื่อนย้ายผู้ป่วยคนเจ็บ ออกนอกบริเวณอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ ก่อนนำส่งโรงพยาบาล ตามการสั่งการของผู้บัญชาการดับเพลิงและผู้บัญชาการทั่วไป พร้อมทั้งประสานรถพยาบาล (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)
รอง ผอ.กผค.จร.ทร. ข้าราชการที่เหลือใน กผค.จร.ทร.ทั้งหมด	<u>จนท.ขนย้าย</u> เขต ๑ (ห้อง จก.จร.ทร.และ กผค.จร.ทร.) หน.จนท.ขนย้าย เขต ๑ จนท.ขนย้าย เขต ๑	- มีหน้าที่ ขนย้ายพัสดุ, อุปกรณ์ และเอกสารในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ ตามการสั่งการของผู้บัญชาการดับเพลิงและผู้บัญชาการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกมาไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
รอง ผอ.กทป.จร.ทร. ข้าราชการที่เหลือใน กทป.จร.ทร.ทั้งหมด	เขต ๒ (ห้องประชุม จร.ทร.และ กทป.) หน.จนท. ขนย้าย เขต ๒ จนท.ขนย้าย เขต ๒	- มีหน้าที่ ขนย้ายพัสดุ, อุปกรณ์ และเอกสารในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ ตามการสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงและผู้อำนวยการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกมาไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)
หน.ธุรการ จร.ทร. ข้าราชการที่เหลือในแผนกธุรการทั้งหมด	เขต ๓ (ห้อง รอง จก.จร.ทร.และ ธุรการ) หน.จนท. ขนย้าย เขต ๓ จนท.ขนย้าย เขต ๓	- มีหน้าที่ ขนย้ายพัสดุ, อุปกรณ์ และเอกสารในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ ตามการสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงและผู้อำนวยการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกมาไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)
ประจำ กตค.จร.ทร. ข้าราชการที่เหลือใน กตค.จร.ทร.ทั้งหมด	เขต ๔ (ห้องสมุด จร.ทร. และ กตค.) หน.จนท. ขนย้าย เขต ๔ จนท.ขนย้าย เขต ๔	- มีหน้าที่ ขนย้ายพัสดุ, อุปกรณ์ และเอกสารในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ ตามการสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงและผู้อำนวยการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกมาไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)
กำลังพลหน่วยอื่นๆ ที่อยู่ในอาคาร ๕ ทั้งหมด	<u>แถวรอฟังคำสั่ง</u>	- ฟังคำสั่งจากผู้อำนวยการทั่วไปในการสั่งการให้ช่วยปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามแต่ผู้อำนวยการทั่วไปจะสั่งการ

หน้าที่ประจำสถานีนอกเวลาราชการ
ตามระเบียบกรมจเรทหารเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๖๐

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
นายทหารเวร	ผู้อำนวยการทั่วไป	<ul style="list-style-type: none"> - มีหน้าที่ดำเนินการควบคุมและสั่งการเกี่ยวกับการดับเพลิงเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นภายในหน่วย - พิจารณาสั่งการการขนย้าย พัสดุ เอกสารและสิ่งของที่มีความสำคัญต่อทางราชการ รวมทั้งช่วยในการลดปริมาณเชื้อเพลิงในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ให้น้อยลง - แจ้งขอความช่วยเหลือ เมื่อไม่สามารถดับเพลิงขั้นต้นได้ จากผู้อำนวยการดับเพลิงของเขตตามระเบียบกองทัพเรือว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัย พ.ศ.๒๕๓๑
ผู้ช่วยนายทหารเวร	ผู้อำนวยการดับเพลิง	<ul style="list-style-type: none"> - มีหน้าที่ อำนวยการดับเพลิง ควบคุมเจ้าหน้าที่ดับเพลิงของหน่วย สั่งการเจ้าหน้าที่ชุดดับเพลิงของหน่วยในการนำเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าทำการดับเพลิงขั้นต้น สั่งการตัดกระแสไฟฟ้า ตัดระบบระบายอากาศภายในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ รวมทั้งการขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เป็นวัตถุเชื้อเพลิงติดไฟ ให้ออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อลดความสูญเสียที่เกิดจากอัคคีภัยให้น้อยลง และเป็น การจำกัดขอบเขตของเพลิงไหม้ให้อยู่ในวงจำกัด
พลทหาร คนที่ ๑ พลทหาร คนที่ ๒ พลทหาร คนที่ ๓ พลทหาร คนที่ ๔ พลทหาร คนที่ ๕	จนท.ซีไอทู จนท.ซีไอทู จนท.ซีไอทู จนท.ซีไอทู จนท.ซีไอทู	<ul style="list-style-type: none"> - มีหน้าที่นำเครื่องมือดับเพลิงขั้นต้นที่ติดตั้งตามอาคาร รวมทั้งเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยเข้าระงับอัคคีภัย ตามการสั่งการของ ผู้อำนวยการดับเพลิงของหน่วย และสามารถช่วยสนับสนุนปฏิบัติการดับเพลิงด้วยน้ำให้สามารถดำเนินการได้

ตำแหน่ง	หน้าที่	การปฏิบัติ
พลทหาร คนที่ ๖ พลทหาร คนที่ ๗	จนท.ขนย้าย จนท.ขนย้าย	<ul style="list-style-type: none"> - มีหน้าที่ ขนย้ายพัสดุ, อุปกรณ์ และเอกสารในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และบริเวณข้างเคียงที่เกิดเพลิงไหม้ ตามการสั่งการของผู้อำนวยการดับเพลิงและผู้อำนวยการทั่วไป พร้อมทั้งนำพัสดุอุปกรณ์และเอกสารที่ขนย้ายออกมาไปยังบริเวณที่ปลอดภัย (ตามตำบลที่ได้กำหนดไว้)
พลทหาร คนที่ ๘	จนท.ตัดทางไฟ/จนท.สื่อสาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีหน้าที่ตัดกระแสไฟฟ้าหรือสวิตช์บอร์ดในบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง และประสานติดต่อขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยต่างๆ มาช่วยสนับสนุนการดับเพลิง

อนุผนวก ๓ ของผนวก ค

บันทึก จร.ทร.ที่ กท ๐๕๑๑/๖๒๕ ลง ๓๑ พ.ค.๖๐

เรื่อง ข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติในการดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการ ๕



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ จร.ทร. (กตค.จร.ทร. โทร.๕๕๒๔๗)

ที่ กท ๐๕๑๑/๖๒๕

วันที่ ๓๑ พ.ค.๖๐

เรื่อง ข้อตกลงและแนวทางปฏิบัติในการดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕

เสนอ หน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕

เนื่องด้วย จร.ทร.เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ ตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการปกครองและวิธีจัดการอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณ พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับ อัคริภัยของหน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กันในทางปฏิบัติ จึงขอทำความตกลงและกำหนดแนวทางปฏิบัติในการดับเพลิงของอาคาร ๕ ดังนี้

๑. ข้อตกลง

๑.๑ เครื่องมือดับเพลิง

๑.๑.๑ กจร.สสน.สสท.ทร. คพท.ทร. กิจการปลดหนี้สิน ทร. สมาคมแข่งเรือใบ ฯ และ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน รับผิดชอบดูแลรักษาและตรวจสอบเครื่องมือดับเพลิงที่ติดตั้งประจำที่บริเวณ ชั้น ๑ ของอาคาร ๕ และกราบพักทหาร ให้เครื่องมืออยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา หากมีการชำรุดเสียหาย หรือเสื่อมสภาพ ให้เสนอรายงานถึง จร.ทร.(ผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร) เพื่อพิจารณาดำเนินการเบิกเปลี่ยนต่อไป

๑.๑.๒ จร.ทร.ดูแลรับผิดชอบเครื่องมือดับเพลิงที่นอกเหนือจากข้อ ๑.๑.๑ ได้แก่ บริเวณชั้น ๒ และชั้น ๓ ห้องเก็บของของอาคาร หากมีการชำรุดเสียหายหรือเสื่อมสภาพจะได้ดำเนินการเบิก เปลี่ยนให้พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา

๑.๒ หลักการและพื้นที่รับผิดชอบ

จร.ทร.เป็นหน่วยหลักในการดับเพลิงของอาคาร ๕ และรับผิดชอบพื้นที่บริเวณชั้น ๒ และชั้น ๓ ห้องเก็บของ โดยให้ กจร.สสน.สสท.ทร. คพท.ทร. สำนักงานทหารเรือหญิง สมาคมแข่งเรือใบ ฯ และ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน รับผิดชอบพื้นที่บริเวณชั้น ๑ ทั้งหมดรวมทั้งอาคารกราบพักทหาร เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่ของหน่วยใดให้หน่วยนั้นเป็นหน่วยดับเพลิง ให้ทำการดับเพลิงเบื้องต้น พร้อมกับแจ้งให้ จร.ทร.ซึ่งเป็นหน่วยหลักในการดับเพลิงของอาคาร ๕ เข้าทำการดับเพลิงตามการจัดสถานีดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ และมีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวกับอัคริภัยตามระเบียบที่กำหนดไว้ ได้แก่ การส่งสัญญาณแจ้งเหตุ การประจำสถานี การเข้าทำการดับเพลิง การติดต่อขอความช่วยเหลือ และการประสานงานแจ้งหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยที่อยู่ในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ ชั้น ๑ ทั้งหมดขึ้นการบังคับบัญชากับผู้อำนวยการดับเพลิงของ จร.ทร. ดังนั้นให้หน่วยจัดผู้ควบคุมชุดช่วยดับเพลิงประจำหน่วยไว้ เพื่อเป็นผู้ช่วยในการดับเพลิงกับชุดดับเพลิงของ จร.ทร. โดยใช้เส้นทางขนย้าย พื้นที่วางสิ่งของ ตลอดจนพื้นที่แถวอพยพคำสั่ง ตามที่กำหนดไว้

๑.๓ การกำหนดเส้นทางและพื้นที่ต่าง ๆ

๑.๓.๑ แผนผังเส้นทางขนย้ายและเส้นทางหนีไฟ (ฉุกเฉิน) บริเวณชั้น ๑ (ผนวก ก)

๑.๓.๒ แผนผังเส้นทางขนย้ายและเส้นทางหนีไฟ (ฉุกเฉิน) บริเวณชั้น ๒ (ผนวก ข)

๑.๓.๓ แผนผังพื้นที่วางสิ่งของ แกวรอฟังคำสั่งและที่จอดรถดับเพลิง (ผนวก ค)

๑.๔ ให้หน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการอาคาร ๕ จัดทำแผนการขนย้ายสิ่งของตามลำดับความสำคัญของหน่วยและให้ทำการขนย้ายเมื่อเกิดเพลิงไหม้ หรือมีการสั่งการจาก จร.ทร.

๒. แนวทางการปฏิบัติตามที่แนบ (ผนวก ง)

จึงเสนอมาเพื่อโปรดทราบ

พล.ร.ต.เคารพ แหลมคม

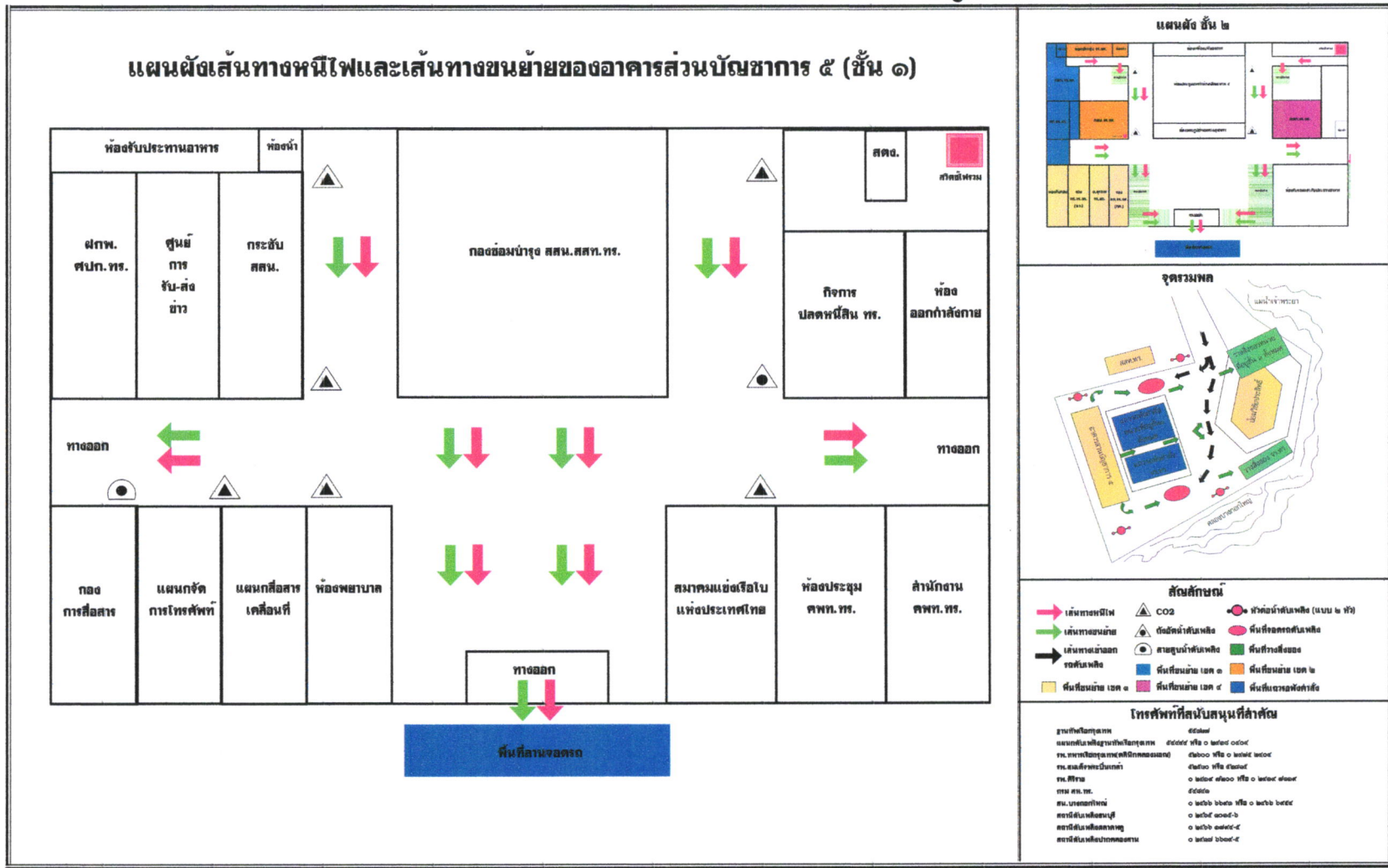
จก.จร.ทร.

รายการใบแทรก

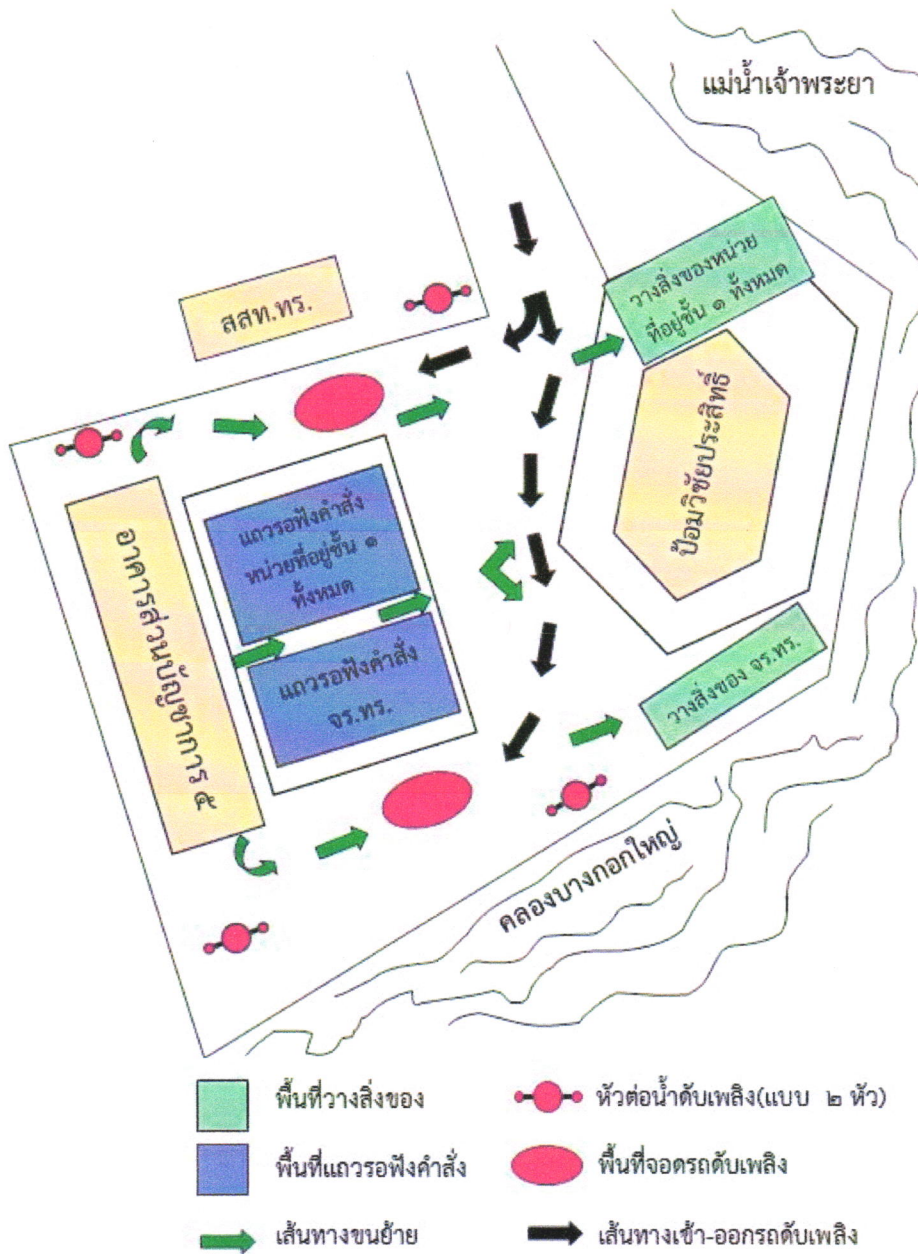
ก. แผนผังเส้นทางขนย้ายหนีไฟ พื้นที่วางสิ่งของและเส้นทางเข้า - ออกรถดับเพลิงของอาคารส่วนบัญชาการ ๕

ข. แนวทางการปฏิบัติของหน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการ ๕ ลำดับเหตุการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อสมมุติเหตุการณ์ให้เกิดเพลิงไหม้ห้องประชุม จร.ทร.




ใบแทรก ก ของอนุผนวก ๓ ของผนวก ค
 แผนผังเส้นทางขนย้ายและเส้นทางหนีไฟของอาคารส่วนบัญชาการ ๕ ชั้น ๑



แผนผังพื้นที่วางสิ่งของ แถวรอฟังคำสั่ง และที่จอดรถดับเพลิง



สัญลักษณ์และเบอร์โทรศัพท์ที่สำคัญ

สัญลักษณ์			
	เส้นทางหนีไฟ	 CO2	 หัวต่อน้ำดับเพลิง (แบบ ๒ หัว)
	เส้นทางขนย้าย	 ถังอัดน้ำดับเพลิง	 พื้นที่จอดรถดับเพลิง
	เส้นทางเข้าออก รถดับเพลิง	 สายสูบน้ำดับเพลิง	 พื้นที่วางสิ่งของ
	พื้นที่ขนย้าย เขต ๓	 พื้นที่ขนย้าย เขต ๑	 พื้นที่ขนย้าย เขต ๒
	 พื้นที่ขนย้าย เขต ๔	 พื้นที่แถวรอฟังคำสั่ง	

โทรศัพท์ที่สนับสนุนที่สำคัญ	
ฐานทัพเรือกรุงเทพ	๕๕๑๒๗
แผนกดับเพลิงฐานทัพเรือกรุงเทพ	๕๕๕๕๕ หรือ ๐ ๒๕๑๘ ๐๔๐๔
รพ. ทหารเรือกรุงเทพ(คลินิกคลองมอญ)	๕๒๖๐๐ หรือ ๐ ๒๕๑๕ ๒๕๐๔
รพ. สมเด็จพระปิ่นเกล้า	๕๒๕๑๐ หรือ ๕๒๘๘๕
รพ. ศิริราช	๐ ๒๕๑๙ ๗๒๐๐ หรือ ๐ ๒๕๑๙ ๗๑๑๙
กรม สท. ทร.	๕๕๘๘๑
สน. บางกอกใหญ่	๐ ๒๕๖๖ ๖๖๙๑ หรือ ๐ ๒๕๖๖ ๖๙๕๕
สถานีดับเพลิงธนบุรี	๐ ๒๕๖๕ ๙๐๑๕-๖
สถานีดับเพลิงตลาดพลู	๐ ๒๕๖๖ ๑๗๙๔-๕
สถานีดับเพลิงปากคลองสาน	๐ ๒๕๑๗ ๖๖๑๔-๕

ใบแทรก ข ของอนุผนวก ๓ ของผนวก ค
แนวทางการปฏิบัติของหน่วยต่าง ๆ ในอาคารส่วนบัญชาการ ๕
ลำดับเหตุการณ์และขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อสมมุติเหตุการณ์ให้เกิดเพลิงไหม้ห้องประชุม จร.ทร.

เหตุการณ์	ผู้ปฏิบัติ	ขั้นตอนการปฏิบัติ
- เกิดเหตุไฟไหม้ห้องประชุม จร.ทร.	- ผู้พบเห็นเหตุการณ์	- ตะโกน “ไฟไหม้ห้องประชุม จร.ทร.” - นำเครื่องมือดับเพลิงที่อยู่บริเวณใกล้เคียงเข้าทำการดับไฟ
	- ผู้ที่อยู่บริเวณใกล้ที่เกิดเหตุ	- ตะโกน “ไฟไหม้ห้องประชุม จร.ทร.”
	- ผู้ที่อยู่ใกล้ระฆังหรืออุปกรณ์ แจ้งเหตุเพลิงไหม้	- สั้นระฆังหรืออุปกรณ์แจ้งสัญญาณ เพลิงไหม้พร้อมทั้งตะโกน “ไฟไหม้ห้องประชุม จร.ทร.”
	- จนท.ดับเพลิงในสถานีดับเพลิงของ จร.ทร.	- แถวจัดสถานีเพื่อรอรับฟังคำสั่ง
	- กำลังพลที่เหลือของ จร.ทร.	- ปฏิบัติตามหน้าที่ประจำสถานีที่กำหนด แล้วไปแถวรอฟังคำสั่ง
	- ผู้ควบคุมช่วยเหลือดับเพลิงและ หน่วยช่วยดับเพลิง (หน่วยต่างๆ ที่อยู่ในอาคาร ๕)	- แถวจัดสถานีช่วยดับเพลิงและไป รายงาน ผอ.ดับเพลิง ของ จร.ทร. “ หน่วยช่วยดับเพลิงพร้อม ”
	- กำลังพลที่เหลือของ หน่วยต่างๆในอาคาร ๕	- แถวรอฟังคำสั่งตามพื้นที่กำหนด
- เมื่อทุกหน่วยเข้าประจำที่ตามที่ กำหนดแล้ว จะแบ่งการปฏิบัติ เป็น ๒ ส่วน คือ		
- ส่วนของ จนท.ดับเพลิง	- ผอ.ดับเพลิงของ จร.ทร.	- สั่ง จนท.ดับเพลิงเข้าทำการดับเพลิง
	- ผช.ผอ.ดับเพลิงของ จร.ทร.	- นำ จนท.ดับเพลิงไปทำการดับเพลิง
- ส่วนของ จนท.ขนย้าย	- ผอ.ทั่วไป จร.ทร.พิจารณาแล้วเห็นว่าจะต้องทำการขน ย้ายจะสั่งการให้ขนย้ายสิ่งของตามแผนการขนย้าย	- จนท.ขนย้ายของหน่วยต่าง ๆ ปฏิบัติตามแผนการขนย้ายที่กำหนด

เหตุการณ์	ผู้ปฏิบัติ	ขั้นตอนการปฏิบัติ
- เมื่อเครื่องมือดับเพลิงของ จร.ทร. ไม่สามารถควบคุมเพลิงไว้ได้	- ผอ.ดับเพลิงของ จร.ทร.	- สั่งการให้หน่วยช่วยดับเพลิงเข้าดับเพลิง
	- ผช.ผอ.ดับเพลิง จร.ทร.	- นำหน่วยช่วยดับเพลิงเข้าทำการดับเพลิง
	- ผอ.ทั่วไป จร.ทร.พิจารณาแล้วเห็นว่าดับเพลิงด้วยน้ำ	- สั่ง จนท.ดับเพลิงด้วยน้ำเข้าทำการดับเพลิง
	- ผช.ผอ.ดับเพลิง จร.ทร.	- นำ จนท.ประจำสายสูบและหัวฉีดเข้าทำการดับเพลิง
- เมื่อสามารถควบคุมเพลิงไว้ได้	- ผอ.ดับเพลิงของ จร.ทร.	- สั่งทำการสำรวจความเสียหายและปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ หลังจากดับเพลิงได้แล้ว (อันได้แก่การรายงานต่าง ๆ)
- เมื่อเห็นว่าไม่สามารถควบคุมเพลิงไว้ได้	- ผอ.ดับเพลิงของ จร.ทร.	- รายงาน ผอ.ทั่วไป “ไม่สามารถควบคุมเพลิงไว้ได้ ”
	- ผอ.ทั่วไป จร.ทร.	- สั่งขอความช่วยเหลือรถดับเพลิงและอพยพคน
	- จนท.ติดต่อสื่อสาร/จนท.แจ้งข่าว	- แจ้งขอความช่วยเหลือรถดับเพลิงจาก ฐท.กท.และหน่วยต่าง ๆ ตามที่กำหนด
	- จนท.จราจร	- ประสานกับ สท.ทร.เพื่อปฏิบัติตามแผนการจราจรที่วางไว้
	- จนท.รื้อถอน	- รื้อถอนสิ่งกีดขวางเพื่อให้สามารถเข้าปฏิบัติการดับเพลิงได้
	- จนท.รปภ.	- ฝ้าพื้นที่วางสิ่งของและปฏิบัติตามแผน รปภ.ที่วางไว้
	- จนท.ขนย้าย	- เลิกการขนย้ายแล้วไปแถวรอฟังคำสั่ง
	- จนท.พยาบาล	- จัดชุดปฐมพยาบาลหรือ จนกว่ารถพยาบาลมาถึงหรือนำส่ง รพ.
	- จนท.ดับเพลิง	- จัดชุดฝ้าไฟไว้ตามความเหมาะสม
	- หน่วยต่าง ๆ ในอาคาร ๕	- ออกจากอาคารให้หมดแล้วไป “แถวรอฟังคำสั่ง”
- เมื่อรถดับเพลิง ฐท.กท.มาถึง	- หน.แผนกดับเพลิง ฐท.กท.	- ทำหน้าที่เป็น ผอ.ดับเพลิง
	- ผอ.ดับเพลิง จร.ทร.	- ทำหน้าที่เป็น ผช.ผอ.ดับเพลิง
	- ผช.ผอ.ดับเพลิง จร.ทร.	- แถวรอฟังคำสั่ง

*** หมายเหตุ ขั้นตอนการดับเพลิงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์เกิดขึ้นจริง***

ผนวก ง

บันทึกคณะกรรมการ ปคส.ทร.ที่ ๓/๒๕๒๒ ลง ๑๘ ก.ค.๒๒

เรื่อง วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิง



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการ ปคส.ทร.

ที่ ๓/๒๕๒๒

วันที่ ๑๘ ก.ค.๒๒

เรื่อง วิธีปฏิบัติในการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิง

เสนอ ทร.

เนื่องด้วยปรากฏว่าการเบิกจ่ายเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยยังมีการปฏิบัติที่ลักลั่นกันอยู่ และบางหน่วยยังไม่ทราบวิธีปฏิบัติ จึงเห็นควรกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้น โดยคณะกรรมการ ปคส.ทร. และ พร.ทร. ได้ร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดหลักการและวิธีการปฏิบัติในการเบิก - จ่ายเครื่องมือดับเพลิงไว้ดังนี้.-

๑. หลักการ

๑.๑ การกำหนดความต้องการเครื่องมือดับเพลิง ให้มีการกำหนดเป็นอัตราประจำหน่วยขึ้น โดยมีคณะกรรมการ ปคส.ทร.พิจารณาแล้วเสนอ ทร.เพื่อพิจารณานุมัติ

๑.๒ การจัดหา เก็บรักษา และแจกจ่าย ให้มีการสนับสนุนตามอัตราประจำหน่วยได้อย่างต่อเนื่อง โดย พร.ทร.ดำเนินการในเรื่องเครื่องมือดับเพลิง และ วศ.ทร.ดำเนินการในเรื่องการบรรจุสารดับเพลิง

๒. วิธีปฏิบัติ

๒.๑ การกำหนดอัตราประจำหน่วย

๒.๑.๑ หน่วยต่าง ๆ รายงานขอกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยและทำแผนผังสังเขปแสดงที่ติดตั้งเฉพาะเครื่องดับเพลิงขั้นต้น เช่น ฟองเคมี CO₂ ฯลฯ เสนอไปที่ คณะกรรมการ ปคส.ทร. (จร.ทร.) เพื่อพิจารณาตามมาตรฐานเครื่องดับเพลิงของ ทร.

๒.๑.๒ เมื่อ คณะกรรมการ ปคส.ทร.ได้พิจารณาแล้วให้เสนอ ทร.เพื่ออนุมัติใช้เป็น "อัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วย"

๒.๑.๓ เมื่อหน่วยพิจารณาเห็นว่า "อัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วย" ในระยะต่อมาไม่เหมาะสมจำเป็นต้องแก้ไขรายการลดหรือเพิ่มจำนวน ให้เสนอ คณะกรรมการ ปคส.ทร. พิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป

๒.๒ การเบิกหรือส่งคืน

๒.๒.๑ หน่วยต่าง ๆ ที่ได้รับการกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยแล้วให้ดำเนินการเบิกหรือส่งคืนเครื่องมือดับเพลิงไปยังคลังพลาธิการ พร.ทร. หรือคลังสาขาเพื่อให้หน่วยมีเครื่องมือดับเพลิงถูกต้องครบถ้วนตามอัตรา

๒.๒.๒ การเบิกเครื่องมือดับเพลิงนอกเหนือจากอัตราจะต้องเสนอคณะกรรมการ ปคส.ทร. พิจารณาตามข้อ ๒.๑.๓ ก่อน เมื่อได้รับอนุมัติแก้ไข อัตราแล้วจึงจะดำเนินการเบิกตามข้อ ๒.๒.๑ ได้

๒.๒.๓ การบรรจุสารดับเพลิงของเครื่องดับเพลิงประเภท ฟองเคมี ผงเคมี และ CO₂ เมื่อได้ใช้เครื่องดับเพลิงเหล่านี้ไปแล้ว ให้ขอบรรจุหรือเบิกสารดับเพลิงไปบรรจุองจาก วศ.ทร.

๒.๒.๔ เครื่องมือดับเพลิงที่ชำรุดซ่อมไม่คุ้มค่าให้หน่วยต่าง ๆ เบิกเปลี่ยนเช่นเดียวกับการเบิกเปลี่ยนพัสดุทั่วไป

๒.๓ การเก็บรักษา

๒.๓.๑ หน่วยต่าง ๆ ที่เบิกเครื่องมือดับเพลิงไปแล้ว ให้นำไปติดตั้งตามแผนผังที่กำหนดหรือตามความเหมาะสมแก่ชนิดของเครื่องมือดับเพลิงนั้น ๆ แล้วจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบระวังรักษาให้พร้อมที่จะใช้งานได้เสมอ

๒.๓.๒ เมื่อเครื่องมือดับเพลิงชำรุดให้ส่งซ่อมทำที่ วศ.ทร. อร. กรง.ฐท.สส.หรือ กรง.ฐท.สข. แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการซ่อมทำให้ตามขีดความสามารถ

๒.๓.๓ เมื่อย้ายสถานที่ทำการให้ดำเนินการโอนเครื่องมือดับเพลิงให้หน่วยที่มารับผิดชอบใหม่ และสำเนารายการรับและส่งมอบกันให้ คณะกรรมการ ปคส.ทร.และ พท.ทร. ทราบ เพื่อแก้ไขอัตรา

๒.๓.๔ เมื่อมีการรื้อถอนอาคาร ปลดระวางเรือ รุจำหน่ายยานพาหนะ ให้ส่งเครื่องมือดับเพลิงคืนคลังพลาธิการ พท.ทร. หรือคลังสาขา พร้อมทั้งเสนอ คณะกรรมการ ปคส.ทร. และ พท.ทร.เพื่อแก้ไขอัตรา

๒.๓.๕ ในการจัดหาหรือแลกเปลี่ยนยานพาหนะทั้งทางบกและทางเรือให้หน่วยจัดหาหรือแลกเปลี่ยนกำหนดความต้องการเครื่องมือดับเพลิงประจำยานพาหนะตามมาตรฐานเครื่องดับเพลิงของ ทร. ไวโนไบสังข์ข้อสัญญาซื้อขายหรือสัญญาแลกเปลี่ยนด้วย และถือว่าเป็นอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำยานพาหนะนั้น ๆ ให้หน่วยเจ้าของอัตรายานพาหนะแจ้งรายการเครื่องมือดับเพลิงให้ คณะกรรมการ ปคส.ทร. และ พท.ทร. ทราบด้วยทุกครั้ง

๒.๔ การแจกจ่าย

๒.๔.๑ พท.ทร. กำหนดให้คลังพลาธิการ พท.ทร. หรือคลังสาขามีหน้าที่จ่ายเครื่องมือดับเพลิงให้แก่หน่วยขอเบิกตามใบเบิกที่เบิกตามอัตราหรือเบิกเปลี่ยน

๒.๔.๒ คลังสาขากำหนดรายการเครื่องมือดับเพลิงเพื่อสำรองคลังไว้จ่ายแก่หน่วยรับการสนับสนุนในระดับเดียวกับพัสดุทั่วไป คือ ฐท.สส. ๑๘๐ วัน ฐท.สข. ๑๒๐ วัน ของอัตราสิ้นเปลืองที่จ่ายเปลี่ยนแปลงตามปกติ

๒.๕ คณะกรรมการ ปคส.ทร.

๒.๕.๑ พิจารณาและดำเนินการในการกำหนดอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยต่าง ๆ

๒.๕.๒ พิจารณาและดำเนินการในการแก้ไขอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยต่าง ๆ (เพิ่มเติม/ยกเลิก)

๒.๕.๓ พิจารณาความต้องการเครื่องมือดับเพลิงของหน่วยปฏิบัติงานชั่วคราวเฉพาะกิจ

๒.๖ พท.ทร.

๒.๖.๑ จัดทำสมุดอัตราเครื่องมือดับเพลิงประจำหน่วยของหน่วยต่าง ๆ ตามเรื่องที่ได้รับอนุมัติ

๒.๖.๒ รวบรวมความต้องการเครื่องมือดับเพลิงตามที่หน่วยเสนอมา เพื่อขออนุมัติ ทร.จัดสรรงบประมาณ

๒.๖.๓ จัดหาเครื่องมือดับเพลิงตามลำดับความต้องการและตามงบประมาณที่ได้รับ

๒.๖.๔ จัดส่งเครื่องมือดับเพลิงไปให้คลังสาขาเพื่อแจกจ่ายให้กับหน่วยรับการสนับสนุน

๒.๖.๕ เมื่อของเข้าคลังแล้วให้แจ้งหน่วยเบิกและหน่วยจ่ายเพื่อดำเนินการต่อไป

จึงเสนอมาเพื่อโปรดอนุมัติและให้หน่วยต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

(ลงชื่อ) พล.ร.ต. ประสงค์ ชูจินดา

ประธานกรรมการ ปคส.ทร.

เสนอ กบ.ทร.

(ลงชื่อ) น.อ.หญิง มาลี จารุเสถียร

ทก.กลาง สบ.ทร.

๑๙ ก.ค.๒๒

ผนวก จ

บันทึก กบ.ทร.ที่ ๘๓๕๕/๒๖ ลง ๘ ธ.ค.๒๖ เรื่อง ขออนุมัติกำหนด
การรับผิดชอบเครื่องดับเพลิงประจำอาคาร



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กบ.ทร. (กพ. โทร. ๖๒๘๐)

ที่ ๘๓๕๕/๒๖

วันที่ ๘ ธ.ค.๒๖

เรื่อง ขออนุมัติกำหนดการรับผิดชอบเครื่องดับเพลิงประจำอาคาร

เสนอ ทร.

๑. คณะกรรมการ ปคส.ทร.เสนอขออนุมัติให้หน่วยที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารหรือบริเวณเป็นผู้รับผิดชอบเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยอนุโลมตามระเบียบ ทร. ที่ ๕๘

๒. กบ.ทร. ได้ตรวจสอบระเบียบและการสั่งการที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอเรียนชี้แจง ดังนี้

๒.๑ ในกรณีที่หน่วยราชการหลายหน่วยอยู่ในอาคารเดียวกัน เช่น อาคารส่วนบัญชาการ ๑, ๒ และ ๓ ทร. จะเป็นผู้สั่งให้หน่วยใดหน่วยหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารนั้น ตามข้อ ๖.๒ ของระเบียบ ทร. ที่ ๕๘ ปัจจุบัน กบ.ทร. ดูแลรับผิดชอบอาคาร ๑ ยก.ทร. ดูแลรับผิดชอบอาคาร ๒ และ สปช.ทร. ดูแลรับผิดชอบอาคาร ๓ ตามสั่งการของ ทร. ท้ายบันทึกข้อความ กบ.ทร. ที่ ๗๑๘๓/๒๑ ลง ๒๕ ก.ย.๒๑ ส่วนกรณีที่อาคารใดมีหน่วยราชการเพียงหน่วยเดียว หน่วยนั้นจะต้องเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบตามระเบียบ ข้อ ๖.๑ โดย ทร. ไม่ต้องสั่งการเพิ่มเติม

๒.๒ ตามระเบียบข้อ ๑๖ หน่วยที่ดูแลรับผิดชอบอาคาร จะต้องทำรายงานสภาพอาคารและสิ่งก่อสร้างตามแบบทำยระเบียบส่ง กบ.ทร. ภายใน ๓๐ ก.ย. ทุก ปีแบบทำยระเบียบดังกล่าวจะระบุประเภท ชนิด และรายละเอียดของอาคาร ราคาการก่อสร้าง ผู้ที่ทำการก่อสร้างปีที่สร้างเสร็จ และการใช้ประโยชน์ของอาคารนั้น ๆ นอกจากนั้นในแบบการรายงานจะต้องระบุ “เครื่องมือดับเพลิงประจำอาคาร” ด้วยว่า มีหรือไม่มีจากแบบการรายงานทำยระเบียบดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในกรณีที่มีหลายหน่วยซึ่งอยู่ในอาคารเดียวกัน หน่วยดูแลรับผิดชอบอาคารจะต้องเป็นผู้รายงานเกี่ยวกับเครื่องดับเพลิงด้วยข้อเสนอของ คณะกรรมการ ปคส.ทร.จึงสอดคล้องกับระเบียบ ทร. ที่ ๕๘

๒.๓ ตามระเบียบ ทร. ที่ ๔ ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับอัคคีภัยข้อ ๖ ได้กำหนดให้หน่วยที่เกิดเพลิงไหม้มีหน้าที่ในการดับเพลิงขั้นต้นแล้วให้ขอความช่วยเหลือจากหน่วยดับเพลิงทั่วไปและหน่วยข้างเคียงที่มีเครื่องมือดับเพลิงตามข้อ ๗, ๘ และ ๙ ของระเบียบการกำหนดให้หน่วยที่ดูแลรับผิดชอบอาคารเป็นผู้รับผิดชอบเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์ตามข้อเสนอของ คณะกรรมการ ปคส.ทร. ไม่ว่าอาคารนั้นจะมีหน่วยราชการเพียงหน่วยเดียวหรือหลายหน่วยจึงนับว่าสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของระเบียบ ทร. ที่ ๔ หน่วยที่รับผิดชอบนี้จะดูแลให้เครื่องดับเพลิงทั้งอาคารอยู่ในสภาพพร้อมใช้ราชการตลอดเวลาเพื่อที่จะให้หน่วยดับเพลิงขั้นต้นนำไปใช้ได้ทันทีที่เกิดเพลิงไหม้ขึ้น

๓. เห็นควร

๓.๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบให้หน่วยที่เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคารตามระเบียบ ทร. ที่ ๕๘ เป็นผู้รับผิดชอบเครื่องดับเพลิงและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องตามที่ คณะกรรมการ ปคส.ทร.เสนอ

๓.๒ ให้ สป.ทร. สำเนาให้ นชต.ทร. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ให้ นขต.ทร. ที่มีหน่วยรองเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบอาคาร สำเนาให้หน่วยรองของตนทราบและดำเนินการด้วย

(ลงชื่อ) น.อ.พิชิต ชวนะเสน
(พิชิต ชวนะเสน)
รอง จก.กบ.ทร.ทำการแทน
จก.กบ.ทร.

เสนอ

เห็นควรให้ความเห็นชอบ และดำเนินการตามที่ กบ.ทร.เสนอในข้อ ๓.

(ลงชื่อ) พล.ร.ท.อนันต์ จันทรกุล
ผช.เสธ.ทร.ฝยบ.
๘ ๖.ค.๒๖

(ลงชื่อ) พล.ร.ท.ธาดา ดิษฐบรรจง
รอง เสธ.ทร.
๘ ๖.ค.๒๖

(ลงชื่อ) พล.ร.อ.นิพนธ์ ศิริธร
เสธ.ทร.
๙ ๖.ค.๒๖

อนุมัติตามข้อ ๓

(ลงชื่อ) พล.ร.อ.สว่าง ชันธนะภา
รอง ผบ.ทร.ทำการแทน
ผบ.ทร.
๑๓ ๖.ค.๒๖

รายการแจกจ่าย

สลก.ทร.	๑	เล่ม	สวพ.ทร.	๑	เล่ม
สบ.ทร.	๑	เล่ม	คณะกรรมการฯ ด้านอื่นๆ (จร.ทร.)	๑	เล่ม
กพ.ทร.	๑	เล่ม	ฝ่ายเลขานุการฯ (กผพ.สนผ.ยก.ทร.)	๑	เล่ม
ชว.ทร.	๑	เล่ม	รวม	๔๐	เล่ม
ยก.ทร.	๑	เล่ม			
กบ.ทร.	๑	เล่ม			
สสท.ทร.	๑	เล่ม			
กพร.ทร.	๑	เล่ม			
สปช.ทร.	๑	เล่ม			
กง.ทร.	๑	เล่ม			
จร.ทร.	๑	เล่ม			
สตน.ทร.	๑	เล่ม			
স্যป.ทร.	๑	เล่ม			
สธน.ทร.	๑	เล่ม			
กร.	๑	เล่ม			
ทรภ.๑	๑	เล่ม			
ทรภ.๒	๑	เล่ม			
ทรภ.๓	๑	เล่ม			
นย.	๑	เล่ม			
สอ.รฝ.	๑	เล่ม			
ฐท.สส.	๒	เล่ม			
ฐท.กท.	๒	เล่ม			
กรม สท.ทร.	๑	เล่ม			
อร.	๑	เล่ม			
อล.ทร.	๑	เล่ม			
ชย.ทร.	๑	เล่ม			
สพ.ทร.	๑	เล่ม			
พธ.ทร.	๑	เล่ม			
สภ.ทร.	๑	เล่ม			
พร.	๑	เล่ม			
ขส.ทร.	๑	เล่ม			
อศ.	๑	เล่ม			
วศ.ทร.	๑	เล่ม			
ยศ.ทร.	๑	เล่ม			
รร.นร.	๑	เล่ม			